

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน
จังหวัดตราด จำกัด

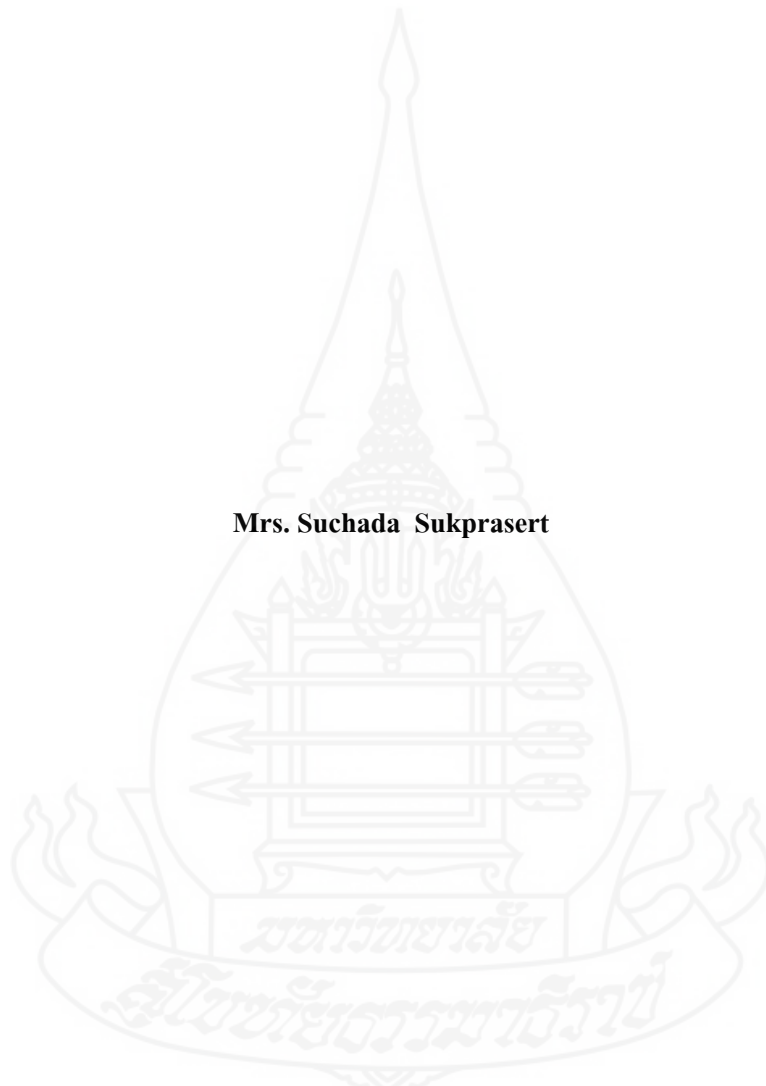
นางสุชาดา สุขประเสริฐ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2557

Performance and Financial Status Analysis of Trat Oil Palm Cooperative Limited

Mrs. Suchada Sukprasert

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2014

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์
สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
ชื่อและนามสกุล นางสาวสุชาดา สุขประเสริฐ
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2558

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. มณฑิชา พุทชาคำ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน

จังหวัดตราด จำกัด

ผู้ศึกษา นางสุชาดา สุขประเสริฐ รหัสนักศึกษา 2569000231 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ **ปีการศึกษา** 2557

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด และ (2) เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในการบริหารธุรกิจของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

วิธีการศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากงบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และเอกสารทางการเงินอื่นๆ ของสหกรณ์ในช่วงปีบัญชี 31 ธันวาคม 2553- 2557 วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวลิ่ง วิเคราะห์แนวนอน และวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินแบบ CAMELS Analysis โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาพบว่า (1) สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ 3 ธุรกิจได้แก่ ธุรกิจรวบรวมผลผลิตยอดขาย/บริการ ปีละ 36.15-76.08 ล้านบาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ยอดขาย/บริการ ปีละ 1.10-2.29 ล้านบาท และ ธุรกิจรับเงินฝาก ปีละ 4.00 -4.10 ล้านบาท อัตรากำไรสุทธิร้อยละ 0.34-1.16 ของยอดขาย/บริการ โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนขาย/บริการ สัดส่วนสินทรัพย์สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน และมีสัดส่วนหนี้สินมากกว่าส่วนของทุนของสหกรณ์มาตลอด 5 ปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินแบบ CAMELS Analysis พบว่า มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราเติบโตของสินทรัพย์มีประสิทธิภาพและมีความสามารถนำสินทรัพย์ไปก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่อง มิติที่ 3 การบริหารจัดการ มีขีดความสามารถในการบริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 4 การทำกำไร มีความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 5 สภาพคล่อง มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ สหกรณ์มีผลกระทบจากคู่แข่งขันในธุรกิจรวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่จำนวนมาก ต้นทุนการขนส่งและราคาผลผลิตปาล์มมีการเปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน (2) แนวทางการดำเนินงานในการบริหารธุรกิจของสหกรณ์ พบว่าความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำเนื่องจากทุนส่วนใหญ่เป็นทุนจากภายนอก ควรส่งเสริมการออมแก่สมาชิกเพิ่มมากขึ้น ด้านการทำกำไรยังน้อยโดยเฉพาะต้นทุนการขาย/บริการสูง ควรควบคุมต้นทุนขาย/บริการให้ลดลง และสหกรณ์ควรเพิ่มธุรกิจสินเชื่อเพื่อบริการสมาชิกด้วยเนื่องจากเป็นธุรกิจที่ต้นทุนค่อนข้างต่ำ และสหกรณ์มีคู่แข่งขันทางธุรกิจจำนวนมากสหกรณ์ควรศึกษาความต้องการของสมาชิกเพื่อปรับปรุงและสนองความต้องการของสมาชิกเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุด

คำสำคัญ ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน จังหวัดตราด

Independent Study title: Performance and Financial Status Analysis of Trat Oil Palm Cooperative Limited

Author: Mrs. Suchada Sukprasert; **ID:** 2569000231;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Achara Cheewatragoongit, Associate Professor;

Academic year: 2014

Abstract

The objectives of this research were (1) to analyze the financial performance and financial status of Trat Oil Palm Cooperative, Limited; and (2) to form suggestions for improving the operations of Trat Oil Palm Cooperative, Ltd.

This research was based on secondary data, consisting of the financial accounts, balance sheets, accountant's notes, and other financial documents of Trat Oil Palm Cooperative from the 31 December 2010 to the 31 December 2014 accounting years. Data were analyzed using common size analysis, trend analysis, and CAMELS analysis in comparison with the averages of the Cooperative Auditing Department.

The results showed that (1) Trat Oil Palm Cooperative was involved in 3 kinds of business, namely, the produce consolidating/sales service business, with a business volume of 36.15-76.08 million baht a year, the merchandise acquisition for resale business, with a business volume of 1.10-2.29 million baht a year, and the savings deposit business, with a business volume of 4.00-4.10 million baht a year. The cooperative's net profit rate was 0.34-1.16% of sales/service. Its major expenditures were sales/service costs. As for asset ratios, the cooperative had greater current assets than non-current assets. Its liabilities were proportionately higher than its capital for all 5 years studied, with a trend to continue to increase yearly. CAMELS analysis revealed that for 1) capital adequacy – the cooperative's debt to capital ratio was higher than average; 2) asset quality – the rate of return on assets and the rate of growth of assets were efficient and the cooperative was continuously able to use its assets to earn income; 3) management quality- the cooperative had higher than average management capability; 4) earnings- the cooperative's profit making ability per member was lower than average; 5) liquidity- its working capital ratio was higher than average; and 6) sensitivity to market risk – the cooperative was impacted by competition from many other oil palm purchasers/consolidators in the area, by transportation costs, and the uncertainty and frequent change in oil palm prices. (2) The cooperative had little capital to guard against risk of losses because most of its capital came from external sources. It is suggested that the cooperative should promote more savings among its members. Its profits were rather low, especially because of high sales/service costs, so those costs should be controlled and reduced. The cooperative should add a new line of business in the credit business to provide loans for its members, because the costs for this business are quite low. Lastly, to address the challenge of its many business competitors, the cooperative should study the needs of its members and improve its services to bring about better satisfaction.

Keywords: Performance, Financial status, Trat Oil Palm Cooperative, Trat Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ส่งเสริม หอมกลิ่น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำปรึกษาและตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในครั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ ของสหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเข้าไปรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์ ขอขอบคุณกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ตราด สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด และเจ้าของเอกสารบทความ ตำรา หนังสือทุกท่านที่ผู้ศึกษาใช้ในการสืบค้นข้อมูลที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ทุกท่าน ขอขอบคุณ นายสุกรี พิษผักหวาน ตำแหน่งผู้จัดการของสหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เอกสารรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณ นายโชคดี หนูเพชร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษานับสนุนส่งเสริมในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโท รุ่นที่ 7 แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และคำแนะนำต่างๆ ในการ ศึกษาครั้งนี้

ความดีอันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจการศึกษาต่อไป

สุชาดา สุขประเสริฐ

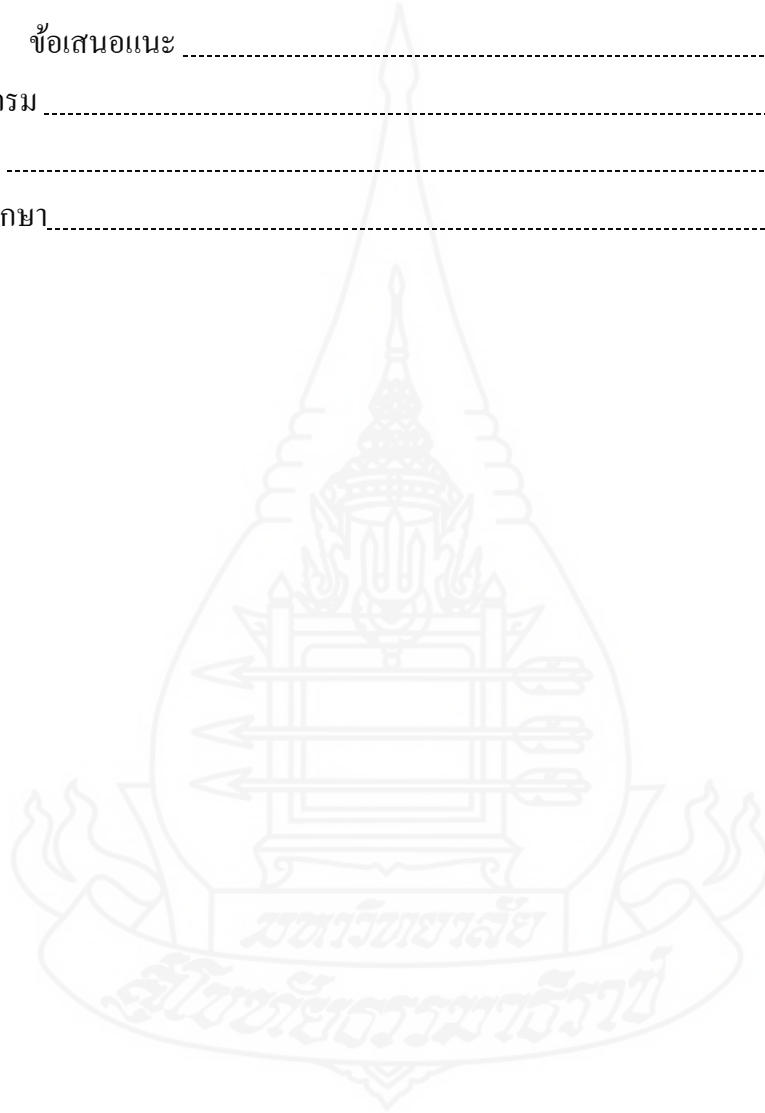
กรกฎาคม 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	2
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์	6
บริบทสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด	11
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 4 ผลการศึกษา	44
วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด	44
วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน จังหวัดตราด จำกัด	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปผล	89
อภิปรายผล	92
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	98
ประวัติผู้ศึกษา	138

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557.....	14
ตารางที่ 2.2	อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง.....	20
ตารางที่ 2.3	อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์.....	21
ตารางที่ 2.4	อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร.....	22
ตารางที่ 2.5	อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 4 การทำกำไร.....	23
ตารางที่ 2.6	อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 5 สภาพคล่อง.....	25
ตารางที่ 2.7	อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 6 ผลกระทบธุรกิจ.....	26
ตารางที่ 2.8	ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	30
ตารางที่ 2.9	เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2556.....	31
ตารางที่ 4.1	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด.....	44
ตารางที่ 4.2	ปริมาณธุรกิจสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ปี 2553– 2557.....	46
ตารางที่ 4.3	การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินงบแสดงฐานะการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง.....	48
ตารางที่ 4.4	การวิเคราะห์ห้บกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง.....	52
ตารางที่ 4.5	การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวนอน (ด้านสินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน).....	54
ตารางที่ 4.6	การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวนอน (ด้านหนี้สิน).....	56
ตารางที่ 4.7	การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวนอน (ด้านทุนของสหกรณ์).....	58
ตารางที่ 4.8	การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโดยวิธีวิเคราะห์แนวนอน.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง.....	62
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์.....	68
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 3 ซัดความสามารถในการบริหาร.....	73
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 4 การทำกำไร.....	74
ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 5 สภาพคล่อง.....	83

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการศึกษา.....2
ภาพที่ 2.1	โครงสร้างการบริหารของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด.....12
ภาพที่ 2.2	การจัดระดับเทียบเคียงมาตรฐานการเงิน.....27
ภาพที่ 2.3	กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง.....28
ภาพที่ 4.1	จำนวนสมาชิกสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ปี 2553 – 2557.....46
ภาพที่ 4.2	ปริมาณธุรกิจสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เปรียบเทียบ ปี 2553 – 2557.....47
ภาพที่ 4.3-1	ผลการวิเคราะห์ด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ด้วยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง เปรียบเทียบปี 2553 – 2557.....50
ภาพที่ 4.3-2	ผลการวิเคราะห์ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ด้วยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง เปรียบเทียบ ปี 2553 – 2557.....51
ภาพที่ 4.4	การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง เปรียบเทียบ ปี 2553 - 2557 ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด.....53
ภาพที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์แนวโน้มด้านการลงทุนในสินทรัพย์ ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน จังหวัดตราด จำกัด ในช่วงปี 2553 – 2557.....55
ภาพที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะทางการเงินด้านหนี้สิน ช่วงปี 2553 – 2557.....57
ภาพที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะทางการเงินสหกรณ์ ด้านทุนของสหกรณ์ ช่วงปี 2553 – 2557.....59
ภาพที่ 4.8	ผลการวิเคราะห์แนวโน้มกำไร (ขาดทุน) ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน จังหวัดตราด จำกัด ช่วงปี 2553 - 2557.....61
ภาพที่ 4.9	มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน.....63
ภาพที่ 4.10	มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราส่วนทุนสำรอง ต่อสินทรัพย์.....64
ภาพที่ 4.11	มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราการเติบโตทุน ของสหกรณ์.....65
ภาพที่ 4.12	มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราการเติบโตของหนี้.....66

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.13 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	67
ภาพที่ 4.14 มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์: อัตราการค้างชำระ	69
ภาพที่ 4.15 มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์: อัตราหมุนของสินทรัพย์	70
ภาพที่ 4.16 มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์: อัตราผลตอบแทนต่อสาทรัพย์	71
ภาพที่ 4.17 มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์: อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	72
ภาพที่ 4.18 มิติที่ 3 ซีดความสามารถในการบริหาร: อัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์	73
ภาพที่ 4.19 มิติที่ 3 ซีดความสามารถในการบริหาร: อัตรากำไรต่อสมาชิก	75
ภาพที่ 4.20 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราเงินออมต่อสมาชิก	76
ภาพที่ 4.21 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราหนี้สินต่อสมาชิก	77
ภาพที่ 4.22 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	78
ภาพที่ 4.23 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	79
ภาพที่ 4.24 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	80
ภาพที่ 4.25 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราการเติบโตของกำไร	81
ภาพที่ 4.26 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตรากำไรสุทธิ	82
ภาพที่ 4.27 มิติที่ 5 สภาพคล่อง: อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	84
ภาพที่ 4.28 มิติที่ 5 สภาพคล่อง: อัตราหมุนของสินค้า	85
ภาพที่ 4.29 มิติที่ 5 สภาพคล่อง: อายุเฉลี่ยของสินค้า	86
ภาพที่ 4.30 มิติที่ 5 สภาพคล่อง: อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	87

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด จัดอยู่ในประเภทสหกรณ์การเกษตรได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2552 ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2551 โดยการรวมตัวของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดตราด และได้อาศัยแนวทางการดำเนินการตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อสร้างการยอมรับ และการมีส่วนร่วมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันของจังหวัดตราด ในการพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยสหกรณ์มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 120 คน และปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 419 คน

การจัดตั้งสหกรณ์นั้นมุ่งให้เกิดการบูรณาการเชื่อมโยงการพัฒนาสหกรณ์ฯ กับนโยบายรัฐบาล ตลอดจนแนวทางปฏิบัติราชการแผ่นดินของหน่วยราชการต่างๆ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงจังหวัด กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ พร้อมทั้งร่วมกันดำเนินกิจการของสหกรณ์ภายใต้วิถีพอเพียง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคมระดับหมู่บ้าน/ชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และเกิดภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 56/3 บ้านโพรงตะเภา หมู่ที่ 4 ตำบลเนินทราย อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ในที่ดินเนื้อที่ 18 ไร่เศษ เพื่อรวบรวมผลผลิตทะลายปาล์มน้ำมัน จากสมาชิก เนื่องจากคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาแล้วพื้นที่แห่งนี้เป็นจุดกึ่งกลางของเกษตรกรสมาชิก ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ทำให้มีความสะดวกในการขนย้ายทะลายปาล์มมาส่งให้กับสหกรณ์ได้สะดวก และประหยัดค่าขนส่ง ซึ่งนอกเหนือจากการดำเนินธุรกิจให้บริการสมาชิก ทางด้านการรวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันแล้ว ยังดำเนินธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดตราดด้วย ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่มีกำไรต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ ถึงแม้ว่าในช่วงแรกของการดำเนินธุรกิจจะประสบกับปัญหาการขาดทุน เนื่องจากการลงทุนในช่วงแรกของการดำเนินธุรกิจ แต่สหกรณ์ยังสามารถดำเนินธุรกิจจนมีผลกำไรต่อเนื่องทุกปี

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีแผนการดำเนินงานในระยะปานกลางและระยะยาวเพื่อส่งเสริมสมาชิกปลูกปาล์ม ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพสินค้าเกษตร มีแผนการก่อสร้างโรงสกัดน้ำมันปาล์ม และการขยายจุดรับซื้อผลทะลายปาล์ม เพื่อรองรับความต้องการของสมาชิกและขยายธุรกิจของสหกรณ์ในอนาคต (ที่มา: บรรยายสรุปสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เนื่องในโอกาสการเดินทางมาตรวจเยี่ยมของอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ วันที่ 26 กันยายน 2556)

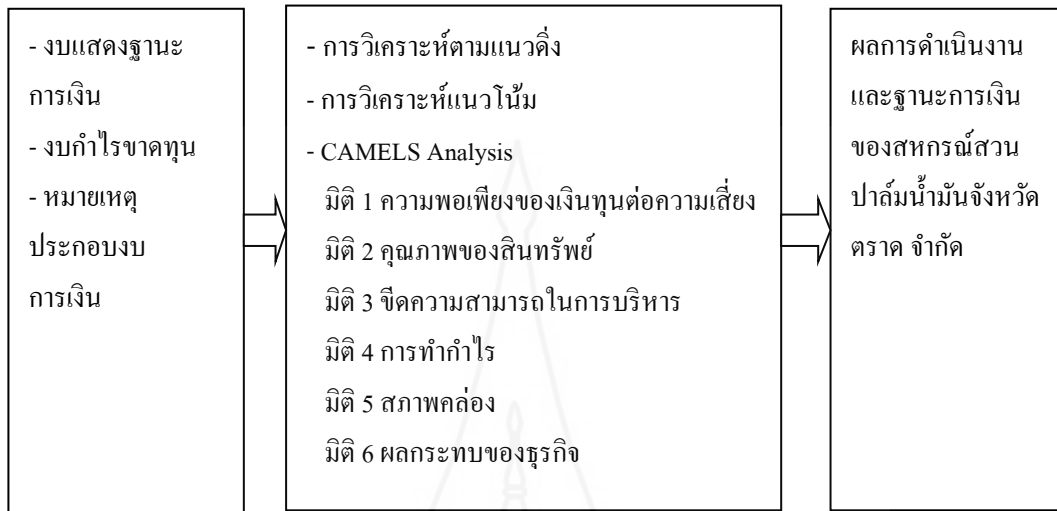
ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์สวนปาล์ม น้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ครั้งนี้โดยใช้การวิเคราะห์ตามแนวคิดเพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในส่วนผสมหรือโครงสร้างของงบการเงินของสหกรณ์ การวิเคราะห์แนวโน้ม ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐานเพียงปีเดียวเปรียบเทียบ การเทียบเคียงฐานะทางการเงินจากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุน รายงานประจำปีของสหกรณ์ และใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS Analysis ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ คือ มิติ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มิติ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มิติ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร มิติ 4 การทำกำไร มิติ 5 สภาพคล่อง และมิติ 6 ผลกระทบของธุรกิจ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ จะช่วยชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเตือนภัยทางการเงินให้แก่สหกรณ์ เพื่อให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์ ช่วยให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนงานทุกระดับเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์ม น้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
- 2.2 เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในการบริหารธุรกิจของสหกรณ์สวนปาล์ม น้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีขอบเขตต้องการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด จังหวัดตราด
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ย้อนหลัง 5 ปี ในปีบัญชี 2553 – 2557 โดยใช้การวิเคราะห์ตามแนวคิด การวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ และใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ
3. ขอบเขตด้านเวลา เวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2558 ถึง 31 กรกฎาคม 2558

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

5.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ หมายถึง การประเมินความแข็งแกร่งหรือความบกพร่องในการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากรายการต่างๆ ในงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน หาความหมายของข้อมูลเพื่อที่จะนำไปประเมินผลทางการเงินที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน รวมทั้งยังอาจนำไปใช้คาดคะเนเหตุการณ์ทางการเงินในอนาคต อันจะทำให้ทราบข้อดี หรือข้อบกพร่องทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ฐานะทางการเงินของสหกรณ์ หมายถึง รายงานทางการเงินจากงบการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินในรอบปีบัญชี

5.4 การวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง หมายถึง เป็นการเปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน เช่น การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) โดยคิดเป็นร้อยละของยอดสินทรัพย์รวม การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุน โดยคิดเป็นร้อยละของยอดขาย ช่วยให้เห็น โครงสร้างของสินทรัพย์ โครงสร้างหนี้สินและ ส่วนของผู้ถือหุ้น และ โครงสร้างต้นทุนและค่าใช้จ่ายของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ชัดเจนยิ่งขึ้น

5.5 การวิเคราะห์แนวโน้ม หมายถึง การศึกษาจากข้อมูลที่ได้มาโดยตรงของตัวเลขแต่ละรายการในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน เช่น รายปี รายเดือน ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

5.6 CAMELS Analysis หมายถึง เครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและมาตรฐานเดียวกัน โดยจะนำมาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราดจำกัดในมุมมอง 6 มิติ คือ มิติ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มิติ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มิติ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร มิติ 4 การทำกำไร มิติ 5 สภาพคล่อง และมิติ 6 ผลกระทบของธุรกิจ

5.7 มาตรฐานการเงิน หมายถึง เกณฑ์วัดทางการเงินที่กำหนดขึ้นสำหรับชี้วัดเทียบเคียง

5.8 ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของข้อมูลและอัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉพาะที่ดำเนินงานและไม่มีส่วนขาดแห่งทุน (ทุนติดลบ) โดยเป็นเครื่องมือหนึ่งจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นค่าอ้างอิง ในการเทียบเคียง

ทางการเงินภายในกลุ่ม ที่มีขนาด ประเภท ช่วงเวลาและสถานการณ์เดียวกัน เพื่อวิเคราะห์เทียบเคียงในด้านต่างๆ ผู้การเฝ้าระวังทางการเงินให้มองเห็นภาพของฐานะทางการเงินและโครงสร้างการเงิน วิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็งทางการเงิน ตลอดจนใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจทางการเงินและการบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

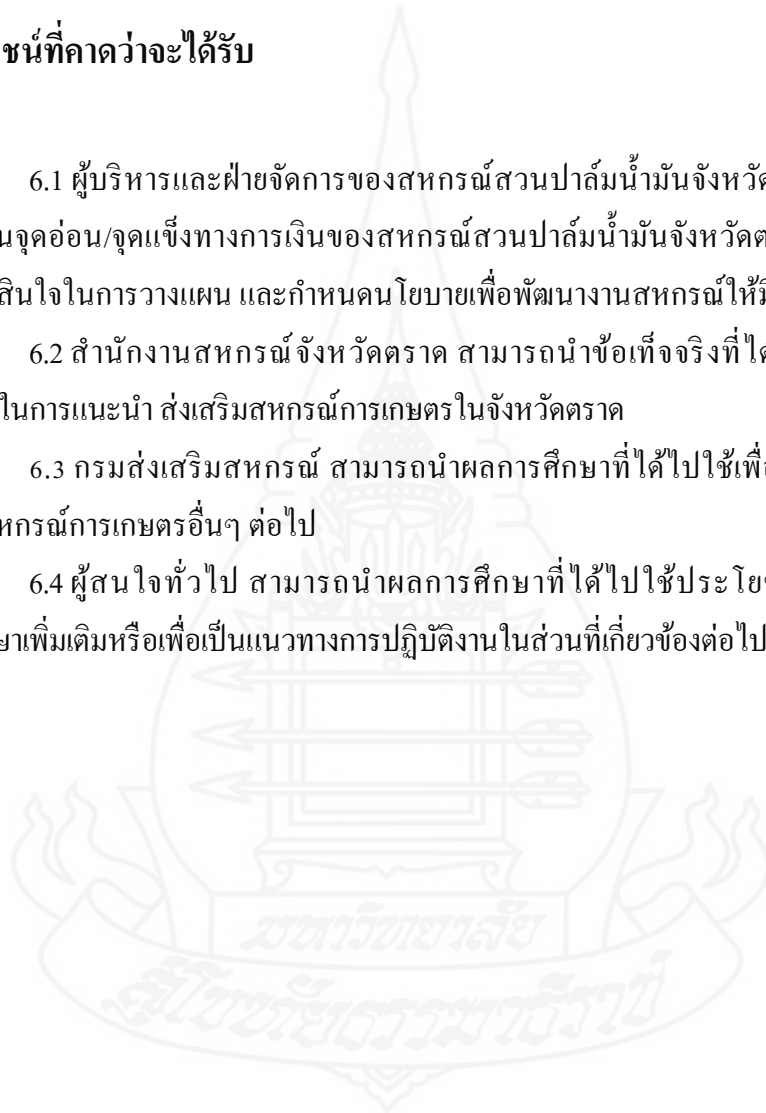
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผู้บริหารและฝ่ายจัดการของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด สามารถนำประเด็นจุดอ่อน/จุดแข็งทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการวางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนางานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.2 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด สามารถนำข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดตราด

6.3 กรมส่งเสริมสหกรณ์ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ต่อไป

6.4 ผู้สนใจทั่วไป สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมหรือเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ สวนป่าลุ่มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร หลักวิชาการและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
2. บริบทสหกรณ์สวนป่าลุ่มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

1.1 ความหมายและลักษณะมูลฐานของสหกรณ์

ความหมายของสหกรณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำรัส เนื่องในโอกาสที่ผู้นำสหกรณ์เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาดุสิตาลัย เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2521 (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2542 : 1) ว่า “สหกรณ์ แปลว่า การทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันนี้ ลึกซึ้งมาก เพราะว่าจะต้องร่วมมือกันทุกด้าน ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยร่างกาย ทั้งในด้านงานการที่ ทำด้วยสมองและงานการที่ทำด้วยใจ ทุกอย่างนี้ ขาดไม่ได้ต้องพร้อม”

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคล ซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตัวเองและช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

สหกรณ์ คือ “องค์กรของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนิน วิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม”

สรุป ความหมายสหกรณ์ คือ องค์กรที่บุคคลมารวมตัวกันเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยมี วัตถุประสงค์ดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันมีเป้าหมายคือการกินอยู่ดีมีสันติสุข ร่วมกัน ตามแนวทางในหลักการสหกรณ์ที่เป็นสากล

ลักษณะมูลฐานของสหกรณ์ การสหกรณ์ในประเทศไทย กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2550:3-15) สหกรณ์ คือ คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 สหกรณ์เป็นของสมาชิก บริหารงานโดยสมาชิก และเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์และปรับปรุงการประกอบสัมมาชีพและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประชาธิปไตยด้วยวิธีการสหกรณ์ ซึ่งยึดหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นวิธีการในการดำเนินงาน

ลักษณะมูลฐานของสหกรณ์ ประกอบด้วย

- 1) กลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างเดียวกัน
- 2) เจตนารมณ์ที่จะช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 3) จัดตั้งองค์กรธุรกิจขึ้นและร่วมกันดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 4) วัตถุประสงค์ขององค์กรธุรกิจนี้คือ ส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิกและครอบครัว

1.2 อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ และคุณค่าของสหกรณ์

1.2.1 อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

โอภาวดี เข้มทอง และคณะ (2551: 9-15) กล่าวว่า ความรู้และความเชื่อพื้นฐานร่วมกันในเรื่องการนำวิธีการสหกรณ์มาช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของมวลสมาชิกให้มีความอยู่ดีกินดีและมีสันติสุข โดยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2558) ระบุว่า อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม”

1.2.2 หลักการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2558) ระบุว่า หลักการสหกรณ์ คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผล เป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership) สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั่วไปที่สามารถใช้บริการสหกรณ์ได้และเต็มใจจะรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศฐานะทางสังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control) สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่มีการควบคุมโดยสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก ในสหกรณ์ขั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิ์ในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นๆ ก็ดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation) สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงทุน (ซื้อหุ้น) ในสหกรณ์ของตนเองอย่างเสมอภาคกัน และมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้เงินทุนของสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยๆ ส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ โดยปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทน (ถ้ามี) ในอัตราที่จำกัดตามเงินลงทุน (หุ้น) ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกสามารถจัดสรรเงินส่วนเกินของสหกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือทุกอย่างตามข้อบังคับดังนี้ คือ

- 1) เพื่อการพัฒนาสหกรณ์โดยอาจกันไว้เป็นทุนสำรองซึ่งอย่างน้อยๆ จะต้องมีส่วนหนึ่งที่นำมาแบ่งปันกันไม่ได้
- 2) เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกตามสัดส่วนของปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้ทำกับสหกรณ์
- 3) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence) สหกรณ์เป็นองค์กรที่พึ่งพาตนเองและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของมวลสมาชิก หากสหกรณ์จะต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์กรอื่นใด ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลด้วย หรือจะต้องเพิ่มเงินลงทุน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องกระทำการดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงธำรงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์ยังคงดำรงความเป็นอิสระ

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information) สหกรณ์พึงให้การศึกษและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถมีส่วนช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives) สหกรณ์จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็ง

ให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community) สหกรณ์พึงดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบาย ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

1.2.3 วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2558) ระบุว่า การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

1.2.4 คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperatives Values)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2558) ระบุว่า สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

1.3 ประเภทของสหกรณ์

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2548 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 53 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2542 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับ มาตรา 35 และมาตรา 45 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงไว้ดังนี้

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนคือ

- 1) สหกรณ์การเกษตร
- 2) สหกรณ์ประมง
- 3) สหกรณ์นิคม
- 4) สหกรณ์ร้านค้า
- 5) สหกรณ์บริการ
- 6) สหกรณ์ออมทรัพย์
- 7) สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ทั้งนี้ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122 ตอนที่ 63 ก วันที่ 4 สิงหาคม 2548 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป โดยได้ให้ความหมายของสหกรณ์แต่ละประเภทดังนี้

1) **สหกรณ์การเกษตร** คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกัน จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนิน กิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิกและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

2) **สหกรณ์ประมง** คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ซึ่งชาวประมงแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปตามลำพัง บุคคลเหล่านี้ จึงรวมตัวกัน โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3) **สหกรณ์นิคม** คือ สหกรณ์ที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎรการจัดสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดหาสินค้า ปัจจัยการผลิตและสิ่งของจำเป็น การแปรรูปการเกษตร การส่งเสริมอาชีพรวมทั้งกิจการให้บริการสาธารณูปโภคแก่สมาชิก

4) **สหกรณ์ร้านค้า** คือ สหกรณ์ที่มีผู้บริ โภครวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป โดยจดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ในประเภทสหกรณ์ร้านค้า มีสภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของ สมาชิกลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคและเพื่อผดุงฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ สหกรณ์ร้านค้าตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาสิ่งของและบริการที่สมาชิกมีความต้องการมาจำหน่าย ช่วยจำหน่ายผลิตผล ผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางด้านสหกรณ์และด้านการค้าให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ปลุกจิตสำนึกให้สมาชิกรู้จักประหยัด ช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือและประสานงานกับสหกรณ์และหน่วยงานอื่นทั้งภายในและนอกประเทศ ในอันที่จะเกื้อกูลกันและกัน

5) **สหกรณ์บริการ** คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยมีประชาชนไม่น้อยกว่า 10 คน ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกันรวมตัวกัน โดยยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงในอาชีพต่อไป สหกรณ์บริการจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจด้านการบริการตามรูปแบบของสหกรณ์ ส่งเสริมสวัสดิการแก่สมาชิกและครอบครัว ส่งเสริมการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก ร่วมมือกับสหกรณ์อื่นและหน่วยงานอื่นเพื่อความก้าวหน้าของกิจการสหกรณ์

6) สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวงและได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ สามารถกู้ยืมได้เมื่อเกิดความจำเป็นตามอุดมการณ์ในการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันสหกรณ์ออมทรัพย์จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ โดยการรับฝากเงินและให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์ และโดยการถือหุ้นหัก ณ ที่จ่ายเป็นรายเดือนแต่ไม่เกิน 1 ใน 5 ของหุ้นทั้งหมด เมื่อสิ้นปีทางบัญชีต้องจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกในอัตราที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งให้บริการด้านเงินกู้แก่สมาชิกตามความจำเป็น

7) สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่น อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย ที่ทำงาน สถานศึกษา หรือประกอบอาชีพเดียวกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกันในลักษณะต่อเนื่อง และบุคคลเหล่านั้นมีความปรารถนาจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยวิธีการนำเงินของตนมาสะสมไว้เป็นกองทุน สมาชิกทุกคนจะต้องสะสมเงินตามความสามารถของตนเป็นประจำ และสม่ำเสมอตามที่สหกรณ์กำหนด และเงินในกองทุนนี้จะสามารถช่วยเหลือสมาชิกที่มีความจำเป็น และเดือดร้อนทางการเงินกู้ยืมไปแก้ไขปัญหา และบำบัดความเดือดร้อนเหล่านั้น หรือถ้าไม่มีความเดือดร้อนเงินสะสมก็จะมามากขึ้น สหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงเป็นสหกรณ์ที่มุ่งหวังให้สมาชิกช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บริหารงานโดยสมาชิก และทำกิจการทุกอย่าง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสมาชิก

2. บริบทสหกรณ์สวนป่าลุ่มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

2.1 ประวัติของสหกรณ์สวนป่าลุ่มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

ได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2552 ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2551 โดยการรวมตัวของเกษตรกรผู้ปลูกป่าลุ่มน้ำมันของจังหวัดตราด และได้อาศัยแนวทางการดำเนินการตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อสร้างการยอมรับ และการมีส่วนร่วมของเกษตรกรผู้ปลูกป่าลุ่มน้ำมันของจังหวัดตราด ในการพัฒนาสหกรณ์ให้เติบโตอย่างกว้างขวาง โดยสหกรณ์มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 120 คนสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 56/3 บ้านโพรงตะเฒ่า หมู่ที่ 4 ตำบลเนินทราย อำเภอเมืองตราดจังหวัดตราด ในที่ดินเนื้อที่ 18 ไร่เศษ

2.2 วัตถุประสงค์ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

สหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมแก่บรรดาสมาชิก โดยวิธีการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

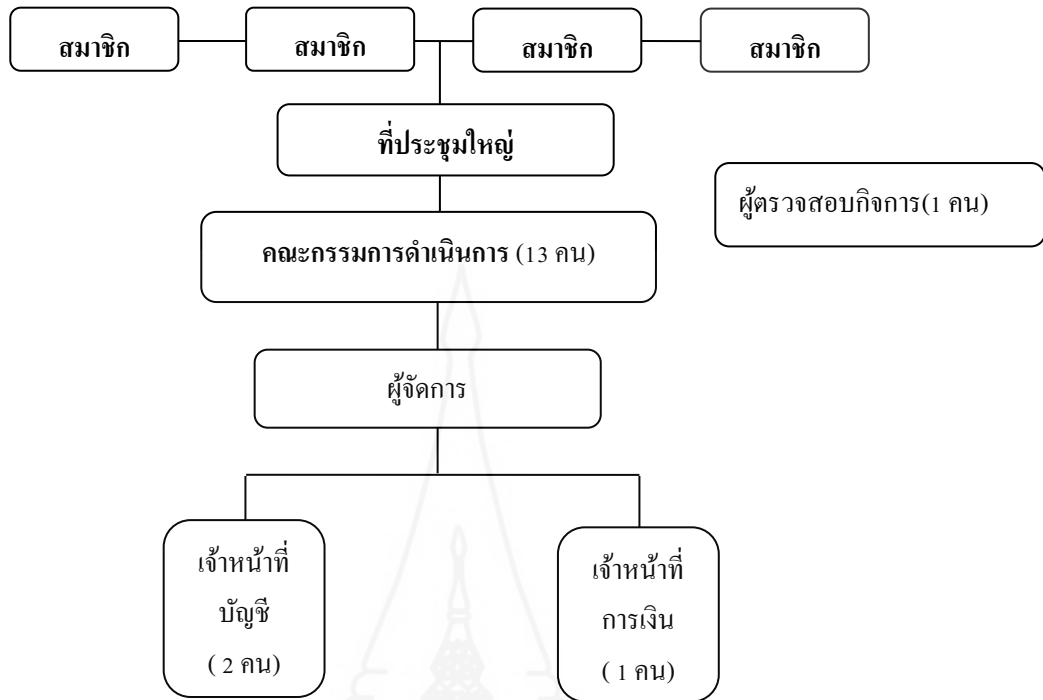
- 1) จัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก
- 2) รวบรวมผลิตผลการเกษตร ผลิตภัณฑ์และบริการของสมาชิกมาจัดการขายหรือแปรรูปออกขายโดยการซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น
- 3) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ
- 4) ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก
- 5) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน
- 6) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์องค์กรชุมชนภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
- 7) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการเกษตร หัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง
- 8) คิดตั้งเครื่องสูบน้ำ หรือปิดกั้นทำนบเหมืองฝาย จัดระบบการส่งน้ำ ระบายน้ำและอำนวยความสะดวกใช้น้ำเพื่อประโยชน์แก่การเกษตร
- 9) จัดให้มีฉางหรือโรงเรือนการเกษตรเพื่อเก็บรักษาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์
- 10) จัดให้มียานพาหนะขนส่ง เครื่องมือ เครื่องจักรกล หรือปศุสัตว์ เกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตรสำหรับให้บริการแก่สมาชิก
- 11) จัดให้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปรรูปผลิตผล หรือเพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด
- 12) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- 13) รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น
- 14) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- 15) ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- 16) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- 17) ซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์
- 18) ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน

- 19) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมายและตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด
- 20) ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- 21) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก กลุ่มสตรีสหกรณ์ กลุ่มเยาวชนสหกรณ์ กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มรวมกันผลิต กลุ่มรวมกันซื้อ กลุ่มรวมกันขาย และกลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ
- 22) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- 23) ขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคลอื่นใด
- 24) ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

2.3 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์

โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์สวนป่าลุ่มน้ำมันจังหวัดตราดจำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการทำหน้าที่บริหารสหกรณ์จำนวน 13 คน ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จำนวน 1 คน และมีฝ่ายจัดการประจำสำนักงานสหกรณ์ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย ผู้จัดการ 1 คน เจ้าหน้าที่บัญชี 2 คน และเจ้าหน้าที่การเงิน 1 คน ทั้งนี้การดำเนินงานของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่ ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกถือหุ้นรวมทั้งสิ้น 419 คน โดยถือว่า 1 คน มีสิทธิ 1 เสียง โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์สวนป่าลุ่มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด แสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
ที่มา : รายงานกิจการประจำปี 2557 ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

2.4 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด จัดว่าเป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 สหกรณ์มีทุนดำเนินงาน 6,898,965.74 บาท ทุนดำเนินงานดังกล่าวส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินทุนภายนอก ซึ่งทุนดำเนินงานของสหกรณ์ประกอบด้วย เงินรับฝากสหกรณ์อื่น เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า และทุนภายในของสหกรณ์เอง

สหกรณ์มีมูลค่าธุรกิจ ณ 31 ธันวาคม 2557 รวมทั้งสิ้น 78,876,558.50 บาท โดยธุรกิจของสหกรณ์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย

2.4.1 ธุรกิจรวบรวมผลผลิตสหกรณ์รวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันจากสมาชิกเพื่อส่งให้กับโรงงานแปรรูปผลผลิตปาล์มน้ำมัน สหกรณ์มียอดการรวบรวมและขายผลผลิตปาล์มจำนวน 78,208,979.75 บาท สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินธุรกิจ จำนวน 1,676,070.20 บาท

2.4.2 ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายผลการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายในปีบัญชี 31 ธันวาคม 2557 สหกรณ์มียอดจำหน่ายสินค้าทั้งสิ้น จำนวน 2,267,770.00 บาท โดยแยกเป็นขายปุ๋ย จำนวน 1,865,200.00 บาท ขายวัสดุอุปกรณ์การเกษตร จำนวน 229,160.00 บาท ขายเคมี

เกษตรจำนวน 533,410.00 บาท สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 145,153.12 บาท

2.4.3 การรับฝากเงิน สหกรณ์ได้รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น เพื่อเป็นทุนในการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยได้รับฝากเงินจากสหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด ซึ่ง ณ วันสิ้นปี 31 ธันวาคม 2557 มีเงินฝากคงเหลือ 4,000,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ในปีบัญชี 31 ธันวาคม 2557 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวม จำนวน 6,898,965.74 บาท หนี้สินรวม จำนวน 4,868,731.73 บาท ทุนของสหกรณ์ จำนวน 2,030,234.01 บาท และมีกำไรจากการดำเนินงาน จำนวน 939,628.24 บาท ซึ่งได้สรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ณ สิ้นปีบัญชี 31 ธันวาคม 2557 รายละเอียดตามตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

รายการ	ปริมาณ
สมาชิก	419 คน
สินทรัพย์	6,898,965.74 บาท
หนี้สิน	4,868,731.73 บาท
ทุน	2,030,234.01 บาท
ทุนเรือนหุ้น	902,440.00 บาท
สินค้ำคงเหลือ	215,343.17 บาท
รายได้	1,833,755.78 บาท
ค่าใช้จ่าย	894,127.54 บาท
เงินสำรอง	53,000 บาท
ทุนสะสมตามข้อบังคับ	135,165.77 บาท
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	939,628.24 บาท

จากบริบทสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ผู้ศึกษาสามารถสรุปได้ว่า สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด สามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ โดยมีผลการดำเนินงานกำไรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีบัญชี 31 ธันวาคม 2555 ถึงปีบัญชี 31 ธันวาคม

2557 สหกรณ์มีกำไรทุกปี สำหรับในปีบัญชี 31 ธันวาคม 2554 สหกรณ์ขาดทุนจำนวน (130,431.27) บาท ปัจจุบันสหกรณ์มีสมาชิก 419 คน สมาชิกสหกรณ์ร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะธุรกิจรวบรวมผลิตผลปาล์มน้ำมัน และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย แต่ยังไม่สามารถดำเนินธุรกิจรวบรวมผลิตผลของสมาชิกครอบคลุมกับสมาชิกสหกรณ์ทั้งหมด และสหกรณ์มีแผนการขยายการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ซึ่งจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ดังกล่าวจำเป็นที่จะนำไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการศึกษาครั้งนี้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน

ปัญญา หิรัญรัมย์ และส่งเสริม หอมกลิ่น (2548:2-7) ได้อธิบายเกี่ยวกับงบการเงินว่างบการเงิน คือ รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินของกิจการ ซึ่งรายงานดังกล่าว รายงานในงบดุล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นๆ เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปจะเป็นรอบระยะเวลา 12 เดือน หรือ 1 ปี

การวิเคราะห์งบการเงิน จะทำการวิเคราะห์โดยการนำตัวเลขจากรายงานต่างๆ ในงบการเงินที่จัดทำขึ้นมาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ไว้ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์พร้อมทั้งข้อคิดต่างๆ ต่อฝ่ายบริหารหรือผู้ต้องการใช้ผลการวิเคราะห์นั้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ การวางแผน หรือการควบคุมการดำเนินงาน

3.1 แนวคิดการวิเคราะห์แนวดิ่ง

การวิเคราะห์แนวดิ่ง (Vertical Analysis) เป็นวิธีที่แปลงตัวเลขในงบการเงินเดียวกันจากจำนวนเงินให้เป็นอัตราร้อยละของรายการใดรายการหนึ่งที่กำหนดให้เป็นฐาน

ปัญญา หิรัญรัมย์ และ ส่งเสริม หอมกลิ่น (2548:3-10) กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงินโดยเปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของงวดเดียวกันหรือปีเดียวกันโดยกำหนดให้รายการใดรายการหนึ่งในงบการเงินเป็นตัวฐานในการเปรียบเทียบ ซึ่งฐานดังกล่าวให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 100 แล้วพิจารณาว่ารายการอื่นๆ ในงบการเงินเดียวกันมีค่าเป็นร้อยละเท่าใดของตัวฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ใช้ประโยชน์ช่วยในการวางแผน การควบคุมและตัดสินใจของสหกรณ์

ข้อจำกัดของการวิเคราะห์แนวดิ่ง

ตัวเลขบางรายการอาจมีจำนวนเพิ่มขึ้น ในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี แต่เมื่อคิดเป็นร้อยละของยอดรวมของรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันกลับมีอัตราที่ลดลง ทั้งนี้ เพราะสินทรัพย์รวม

มีจำนวน มากขึ้น หรือทางตรงข้าม ตัวเลขบางรายการอาจมีจำนวนเท่าเดิม แต่เมื่อคิดเป็นร้อยละของ ยอดรวมกลับมีอัตราที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพราะสินทรัพย์รวมมีจำนวนลดลง

3.2 แนวคิดการวิเคราะห์แนวโน้ม

การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) (ปัญญา หิรัญรัมย์ และสังเสริม หอมกลิ่น 2548:10-11, 43-44) เป็นการนำข้อมูลที่ต้องการหรือสนใจจากงบการเงินหลายๆ ปีต่อเนื่องกันมา วิเคราะห์เพื่อจะดูแนวโน้มหรือทิศทางของข้อมูลนั้นว่าเป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการ พยากรณ์ ทิศทางของเหตุการณ์ในอนาคตว่าควรเป็นไปในแนวทางใด การวิเคราะห์แนวโน้มมี 2 แบบ คือ

(1) วิเคราะห์แนวโน้มจากข้อมูลเดิม วิธีนี้เป็นการศึกษาจากข้อมูลที่ได้มาโดยตรงใน รูปจำนวนเงินในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน เช่น รายปี รายเดือน โดยมีได้นำไปเปรียบเทียบให้อยู่ใน ลักษณะอื่น เช่น เป็นร้อยละหรืออัตราส่วน แล้วสรุปว่ารายงานดังกล่าวมีแนวโน้มสูงขึ้นหรือลดลง

(2) วิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวโน้ม มี 2 วิธี คือ

ก. การวิเคราะห์อัตราร้อยละของปีฐาน วิธีนี้จะใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐานเพียงปี เดียว โดยเทียบปีฐานให้เป็น 100 แล้วนำข้อมูลของปีอื่นๆ ซึ่งเป็นรายการเดียวกันมาเทียบกับปีฐาน ตลอดทุกช่วงปีที่ต้องการวิเคราะห์ จะได้แนวโน้มอีกแบบหนึ่งในรูปลักษณะของอัตราร้อยละ โดยใช้ สูตรการคำนวณ ดังนี้

ข. การวิเคราะห์อัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่ (หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอัตรา เพิ่ม/ลด) วิธีนี้เป็นการคำนวณหาอัตราร้อยละของการเพิ่มหรือลด ของรายการต่างๆ ในช่วงเวลาที่ ผ่านมาโดยมิได้เจาะจงเอาปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐานที่แน่นอนเหมือนวิธีแรก แต่วิธีนี้ ฐานจะเคลื่อนที่ไปเรื่อยๆ สำหรับช่วงระยะเวลาของการเปรียบเทียบจะเป็นปีต่อปีแบบต่อเนื่องกันหรือเปรียบเทียบเป็น เดือนต่อเดือนแบบต่อเนื่องกันก็ได้ ทั้งนี้ อยู่กับเป้าหมายของผู้วิเคราะห์ โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{\text{ตัวเลขของปีที่ต้องการทราบ} \times 100}{\text{ตัวเลขของปีฐานคงที่}}$$

ข้อสังเกตการวิเคราะห์ตามอัตราร้อยละของแนวโน้ม

(1) การคำนวณหาอัตราร้อยละของแนวโน้ม ไม่จำเป็นต้องคำนวณทุกรายการที่ ปรากฏในงบการเงินก็ได้ แต่เราอาจจะเลือกคำนวณเฉพาะรายการที่น่าสนใจและสัมพันธ์กันเท่านั้น เช่น การคำนวณอัตราแนวโน้มของรายได้ ก็อาจจะคำนวณอัตราของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและ กำไรจากการดำเนินงานด้วย เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์กัน

(2) อัตราร้อยละ จะสูงหรือต่ำขึ้นกับตัวเลขที่ใช้เป็นปีฐานในการคำนวณ ถ้าตัวเลขปีฐานเป็นจำนวนน้อย อัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจะเพิ่มขึ้นมาก ทั้งๆ ที่จำนวนเงินของรายการนั้นๆ เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีเป็นจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น

$$\text{อัตราเพิ่ม/ลด ของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{(\text{ข้อมูลของปีที่ต้องการ} - \text{ข้อมูลของปีก่อน})}{\text{ข้อมูลของปีก่อน}} \times 100$$

(3) การวิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวโน้ม โดยเปลี่ยนตัวเลขที่ใช้เป็นปีฐานในการคำนวณไปเรื่อยๆ มีผลให้อัตราร้อยละของรายการเปลี่ยนแปลงของรายการใดรายการหนึ่งจะสูงหรือต่ำเพียงใดนั้นส่วนหนึ่งอยู่กับฐานในการคำนวณที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ทำให้ไม่มีความหมายเท่าใดนัก กล่าวคือผู้วิเคราะห์จะไม่สามารถทราบแนวโน้มของการดำเนินธุรกิจที่แท้จริง

ข้อจำกัดของการวิเคราะห์แนวโน้ม

- 1) อัตราร้อยละสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับตัวเลขที่ใช้เป็นปีฐานในการคำนวณ
- 2) การวิเคราะห์โดยเปลี่ยนตัวเลขที่ใช้เป็นปีฐานไปเรื่อย อัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจะสูงต่ำเพียงใด ขึ้นอยู่กับฐานในการคำนวณที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ

3.3 แนวคิดการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในมุมมอง 6 มิติ

3.3.1 แนวทางการวิเคราะห์ทางการเงิน แบบ CAMELS Analysis

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ ใดๆก็ตาม การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดย CAMELS Analysis ให้เกิดประโยชน์ในเชิงบริหารจัดการผู้วิเคราะห์ควรต้องนำโครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์มาร่วมวิเคราะห์ด้วยเพื่อสะท้อนถึงผลการบริหารจัดการของสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น (คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2548)

3.3.2 วัตถุประสงค์การวิเคราะห์

การประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเตือนภัยทางการเงินให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรภายในเวลาที่เหมาะสม
- 2) เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์เพื่อให้สามารถวางแผนงานรับสถานการณ์ได้ทันเวลารวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์
- 3) เสนอผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจพร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อการเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผลเสียหาย
- 4) เพื่อสร้างตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

3.3.3 การวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ

CAMELS ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานและต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของคำ CAMELS จะทำหน้าที่เฝ้าดูแต่ละเรื่องแตกต่างกันแต่ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรองค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติของ CAMELS มีดังนี้

มิติที่ 1: C - Capital Strength: ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงหรือความเข้มแข็งของเงินทุนเป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับหรือป้องกันผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจและการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ประกอบด้วยทุนเรือนหุ้นทุนสำรองทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับกำไรสุทธิและการจัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน

ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็นหลัก การมีทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสี่ยงต่างๆและทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะที่ไม่สามารถถอนได้และไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทนหากเงินทุนภายนอก (เงินกู้ยืม) มากกว่าทุนของสหกรณ์แสดงว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงินผู้บริหารสหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยงของเงินทุนการก่อหนี้ในอัตราที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยงจากสัดส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนของสหกรณ์ถ้าผลหนี้้น้อยกว่าทุนของสหกรณ์ย่อมสามารถรองรับหนี้ได้ด้วยตัวเองและสร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหนี้หากผลหนี้้นี้มากกว่าทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยงต้องระดมทุนและบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยงการให้ผลตอบแทนผลตอบแทนมากหรือน้อยวัดจากอัตรากำไรต่อส่วนของ

ทุนสหกรณ์หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้างรายได้ดีหรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพดีเพื่อสร้างรายได้

ตารางที่ 2.2 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios)
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (C: Capital strength)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 1 ความเพียงพอ ของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง (C : Capital strength)	อัตราหนี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$	อัตราส่วนยิ่งน้อย แสดงถึงกิจการมี อัตราหนี้สินต่ำ สามารถก่อหนี้ได้อีก
	อัตราทุนสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงกิจการ มีความมั่นคงสูง
	อัตราการเติบโตทุน ของสหกรณ์ (%)	$\frac{(\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งมาก แสดง ประสิทธิภาพในการระดมทุนของ สหกรณ์สูง
	อัตราการเติบโต ของหนี้ (%)	$\frac{(\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึงอัตรา การก่อหนี้ต่ำ
	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึง ผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุน ไปสูง

มิติที่ 2: A – Asset Quality: คุณภาพของสินทรัพย์

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไรและได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพเช่น ลูกหนี้สินค้างคั่งและสินทรัพย์รวม

การลงทุนในสินทรัพย์ เสี่ยงหรือไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือจมอยู่ในสินทรัพย์ที่เกินความต้องการเช่นสินค้ายืนฝากธนาคารอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์คุณภาพสินทรัพย์มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ความเพียงพอของการสำรองต่อการด้อยคุณภาพของสินทรัพย์เพื่อป้องกันผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์เช่นกรณีของการมีหนี้ที่ค้างชำระและสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้หรือไม่สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป

สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และการให้ผลตอบแทนคุณภาพสินทรัพย์ที่ดีสามารถแปลงเป็นรายได้สินทรัพย์หมุนเวียนที่รอบให้ผลตอบแทนเท่าไรวัดจากอัตรากำไรหรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงแสดงว่าคุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามาหากอัตราต่ำแสดงว่าคุณภาพสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไม่ก่อให้เกิดรายได้สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมีสภาพคล่อง

ตารางที่ 2.3 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios) มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (A: Asset quality)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 2 คุณภาพของ สินทรัพย์ (A : Asset quality)	อัตราการค้าชำระ (%) (สำหรับภาค การเกษตร)	$\frac{\text{หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด}}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึงความสามารถใน การบริหารลูกหนี้มี ประสิทธิภาพสูง
	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ(รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนรอบยิ่งสูง แสดงถึง ความสามารถในการ บริหารสินทรัพย์มี ประสิทธิภาพสูง
	อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดง ความสามารถในการใช้ สินทรัพย์ก่อให้เกิด ผลตอบแทนสูง
	อัตราการเติบโตของ สินทรัพย์ (%)	$\frac{(\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน})}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดง ถึงการขยายตัวของกิจการมี การเติบโตของสินทรัพย์สูง

มิติที่ 3: M – Management Capability: ชัดความสามารถในการบริหาร

ชัดเจนความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำพาองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่กิจการเผชิญอยู่

การบริหารจัดการและโครงสร้างธุรกิจทุกธุรกิจต้องมีความสอดคล้องกันประเภทสหกรณ์กับโครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตาม พ.ร.บ. สหกรณ์เช่นสหกรณ์

ประเภทการเกษตรเน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขายทั้งนี้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขีดความสามารถบริหารงานและการควบคุมภายในพิจารณาการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและมีระบบการควบคุมภายในที่ดีซึ่งมีผลต่อสภาพคล่องและการทำกำไรของสหกรณ์บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

ตารางที่ 2.4 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios)
 มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร (M: Management Ability)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร (M : Management Ability)	อัตรการเติบโตของธุรกิจ (%) (ธุรกิจ หมายถึง ธุรกิจสหกรณ์: ยอดเพิ่มระหว่างปีแต่ละธุรกิจ: รับฝากเงิน ให้เงินกู้ จัดหาสินค้า รวบรวม ให้บริการอื่นๆ)	$\frac{(\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}) \times 100}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง

มิติที่ 4: E – Earning Sufficiency: การทำกำไร

การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำ และเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุดรวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายกำไรและคุณภาพของกำไรขึ้นอยู่กับการบริหารควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพเปรียบเทียบกับรายได้กับค่าใช้จ่ายที่ละรายการว่ามีกำไรขั้นต้นหรือไม่ หากบริหารค่าใช้จ่ายดีมีประสิทธิภาพกำไรสูงตรงข้ามบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดีไม่เหมาะสมกับรายได้กำไรต่ำ รวมถึงอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในอัตราที่ต่ำ

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ระบบสหกรณ์มิได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลักหากแต่มุ่งเน้นสมาชิกเป็นหลักซึ่งมีฐานะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับบริการกำไรจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพชีวิตที่ดี

การมีวินัยทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิกหากสมาชิกมีอัตราหนี้สินมากกว่าเงินออมกำลังความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกลดลงส่งผลต่อรายได้และฐานะการเงินของสหกรณ์

ตารางที่ 2.5 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios)
มิติที่ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)	อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	<u>กำไรสุทธิ</u> จำนวนสมาชิก	ค่าเฉลี่ยกำไรต่อคน อัตราส่วนซึ่งสูงแสดงถึงความสามารถในการทำกำไร
	อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท) (เงินออม = เงินฝากสิ้นปีของสมาชิก + เงินหุ้นสมาชิก)	<u>เงินฝากสมาชิก+ทุนเรือนหุ้น</u> จำนวนสมาชิก	ค่าเฉลี่ยเงินออมต่อคน อัตราส่วนซึ่งสูงแสดงถึงเงินออมสมาชิกมาก
	อัตราหนี้สินต่อสมาชิก (บาท) (หนี้สินสมาชิกก่อนหักหนี้สงฆ์จะสูญ = ลูกหนี้เงินกู้ + ลูกหนี้การค้า + ลูกหนี้บริการอื่นๆ)	<u>ลูกหนี้เงินกู้+ลูกหนี้การค้า+ลูกหนี้บริการอื่น</u> จำนวนสมาชิก	ค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อคนอัตราส่วนซึ่งต่ำแสดงถึงหนี้สินของสมาชิกมีน้อย
	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	<u>ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน x 100</u> กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	จำนวนร้อยละซึ่งต่ำแสดงถึงประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย
	อัตรการเติบโตของทุนสำรอง (%)	$\frac{(\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน})}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}} \times 100$	อัตราส่วนซึ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองซึ่งมาก
	อัตรการเติบโตของทุนสะสมอื่น (%)	$\frac{(\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน})}{\text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}} \times 100$	อัตราส่วนซึ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองซึ่งมาก
	อัตรการเติบโตของกำไร (%)	$\frac{(\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน})}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}} \times 100$	อัตราส่วนซึ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิซึ่งมาก
	อัตรากำไรสุทธิ (%)	<u>กำไรสุทธิ x 100</u> ขาย/บริการ(ธุรกิจหลัก)	จำนวนร้อยละซึ่งสูง แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง

มิตินี้ 5: L – Liquidity: สภาพคล่อง

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงินเป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสดหรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงเงินสดรวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียนหากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุนสหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสดความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงินพิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนหากสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าถือว่ามีสภาพคล่องดีหรือมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงินอย่างไรก็ตามต้องพิจารณาตัวสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้เร็วด้วย

ความสมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงินเปรียบเทียบความสมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงินมีสินทรัพย์สภาพคล่องดำรงไว้เพียงพอต่อภาระผูกพันทางการเงินหรือสหกรณ์มีแหล่งที่มาของกระแสเงินสดเพียงพอกับภาระผูกพันทางการเงินที่จะถึงกำหนดหรือไม่สาเหตุหลักของการขาดสภาพคล่องนั้นมาจากการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินไม่ดีพอรวมถึงปัญหาจากผลการดำเนินงานเช่นมีภาระหนี้สินระยะสั้นมากการถอนเงินฝากมากกว่าปกติการนำเงินกู้ยืมระยะสั้นไปให้กู้ระยะยาวเป็นต้นดูรอบของการเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือกระแสเงินสดเข้ามาเพียงพอหรือไม่ เช่นอัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดต่อหนี้ถึงกำหนดชำระและอายุเฉลี่ยของสินค้านำเป็นต้น

ตารางที่ 2.6 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios)
 มิติที่ 5 สภาพคล่อง (L: Liquidity)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 5 สภาพคล่อง (L: Liquidity)	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	อัตราส่วนยิ่งมาก ถือว่ามีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูง
	อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง) (เฉพาะธุรกิจ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย)	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	อัตรายิ่งสูง แสดงถึงจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว
	อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$	จำนวนยิ่งน้อยวัน แสดงถึงอายุเฉลี่ยของสินค้าที่จำหน่ายออกได้เร็ว
	อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$	ร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดมีอัตราสูงเทียบกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ

มิติที่ 6: S - Sensitivity: ผลกระทบต่อธุรกิจ

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจหรือความอ่อนไหวของธุรกิจคือปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ

ปัจจัยเสี่ยงพิจารณาปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์สาเหตุการเกิดปัจจัยเสี่ยงอาจมาจากภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไปภาวะวิกฤตภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอันประกอบด้วยภาวะคู่แข่งทางธุรกิจนโยบายการเงินของรัฐอัตราดอกเบี้ยนโยบายช่วยเหลือของภาครัฐระเบียบข้อบังคับพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องสภาพตลาดเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่หากสหกรณ์ไม่สามารถวางแผนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์

ตารางที่ 2.7 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios)
 มิติที่ 6 ผลกระทบธุรกิจ (S : Sensitivity)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	แนวทางการวิเคราะห์	การแปลความหมาย
มิติ 6 ผลกระทบธุรกิจ (S : Sensitivity)	ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ	ความเสี่ยง/ผลกระทบของธุรกิจ หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอันประกอบด้วย ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ	

สรุป

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรโดยการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis เป็นการวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ต่อฝ่ายบริหารของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเฝ้าระวังทางการเงินในมุมมอง 6 มิติ ได้แก่ มิติ 1 ความเพียงพอของเงินทุนสหกรณ์ต่อความเสี่ยง มิติ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มิติ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร มิติ 4 การทำกำไร มิติ 5 สภาพคล่อง และมิติ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

3.4 ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย

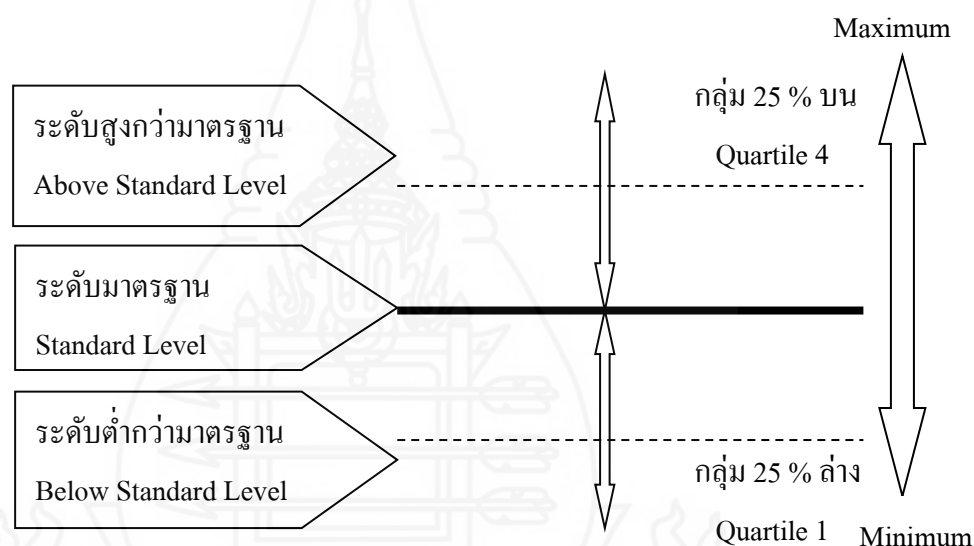
3.4.1 ความหมายของข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Average of Financial Data and Ratio of Cooperative and Farmer Groups : Peer Group)
 หมายถึง ค่าเฉลี่ยของข้อมูลและอัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉพาะที่ดำเนินงานและไม่มีส่วนขาดแห่งทุน(ทุนติดลบ)ที่สามารถอธิบายให้เห็นถึงลักษณะของข้อมูลและอัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตามประเภทสหกรณ์ รูปแบบย่อยของสหกรณ์ และแบ่งแยกตามขนาดนั้นๆ โดยเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำขึ้นเพื่อใช้เป็นค่าอ้างอิงในการเทียบเคียงทางการเงินภายในกลุ่มที่มีขนาดประเภท ช่วงเวลาและสถานการณ์เดียวกันเพื่อวิเคราะห์เทียบเคียงในด้านต่างๆ ผู้การเฝ้าระวังทางการเงินให้รู้จักตนเองโดยตีความหมายข้อมูลจากงบการเงินเพื่อให้เห็นภาพของฐานะการเงินและโครงสร้างการเงินวิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็งทางการเงินตลอดจนใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจทางการเงินและการบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

การประยุกต์ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อเทียบเคียงตำแหน่งหรือผลการดำเนินงานภายในกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์รายการต่างๆ ทราบ

จุดอ่อน จุดแข็งติดตามและวิเคราะห์ถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรว่า สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้นมีการปรับปรุง ปรับตัวและแก้ไขปัญหามีอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตแก่ผู้บริหารสหกรณ์ โดยเน้นถึงการเข้าใจโครงสร้างการเงินและติดตาม การเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไขและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement)(กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์ : 2554)

3.4.2 ระดับเทียบเคียง

ในการจัดระดับเทียบเคียงมาตรฐานการเงิน เพื่อวัดประสิทธิภาพการบริหาร การเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินนั้น อาจมีความหมายเป็นเชิงบวกหรือ เชิงลบ โดยประยุกต์ใช้ในการเทียบเคียง 3 ระดับ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การจัดระดับเทียบเคียงมาตรฐานการเงิน

1) ระดับสูงกว่ามาตรฐาน (Above Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐานควรจะมี ความเพียงพอของ เงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ใน ระดับสูงกว่าค่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน

2) ระดับมาตรฐาน (Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับมาตรฐานที่เพียงพอควรมี ความเพียงพอของ เงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ใน ระดับค่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกันและหากต้องการ

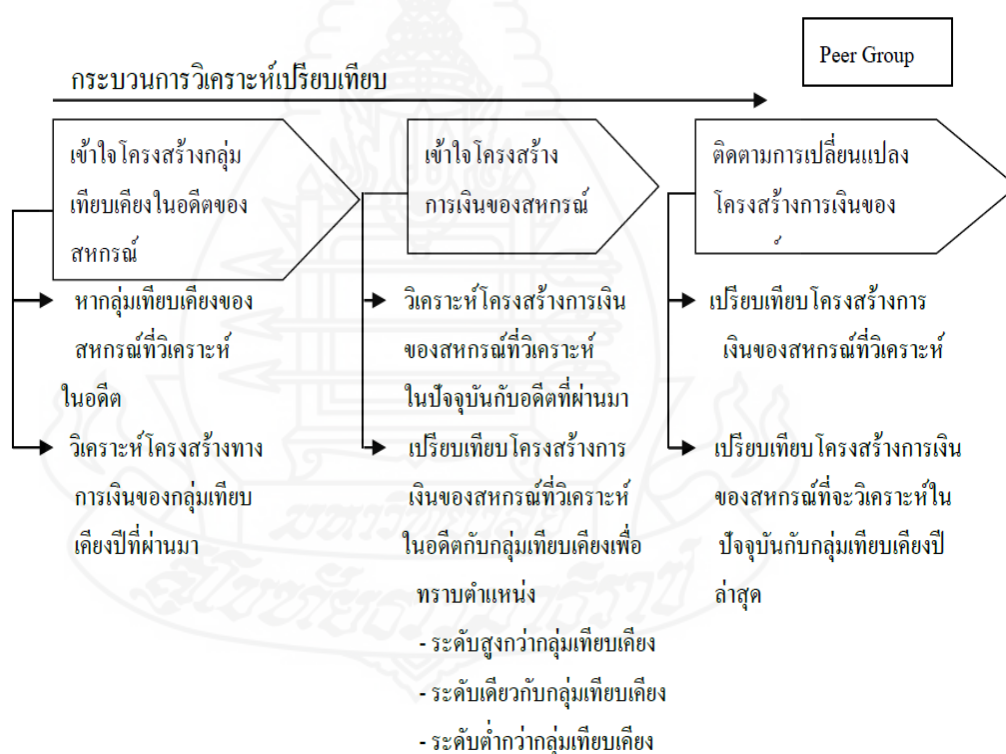
พัฒนาให้ดีขึ้นอาจอ้างอิงกับกลุ่มที่ต้องการวิเคราะห์ โดยคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสมที่จะทำได้

3) ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน (Below Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานควรมีความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่องอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน

3.4.3 กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง

การเข้าใจโครงสร้างการเงินในอดีตจะช่วยทำให้ผู้วิเคราะห์สามารถคาดการณ์แนวโน้มอนาคตถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ดังนั้น จึงเน้นการเข้าใจโครงสร้างการเงิน และติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไขการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดกระบวนการวิเคราะห์ 3 ระดับดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง

1) เข้าใจโครงสร้างการเงินของกลุ่มเทียบเคียงในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

1.1 หากกลุ่มเทียบเคียงของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ก่อนเป็นลำดับแรก โดยใช้ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์เฉลี่ย (Peer Group) ตามประเภท ขนาด โดยรวมของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อการพัฒนา

1.2 วิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินกลุ่มเทียบเคียงปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ เป็นการดูทั้งระบบว่าระบบที่สหกรณ์อยู่เป็นอย่างไรในระบบมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และสหกรณ์ควรต้องปรับปรุงอย่างไร

2) เข้าใจโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

2.1 วิเคราะห์โครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในอดีต

2.2 เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในอดีตกับกลุ่มเทียบเคียง โดยนำโครงสร้างการเงินในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ มาเปรียบเทียบกับโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มเทียบเคียง (Peer Group) เพื่อทราบตำแหน่งของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ว่าอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่มเทียบเคียงใน 3 ระดับ

- ระดับสูงกว่ากลุ่มเทียบเคียง

- ระดับเดียวกันกับกลุ่มเทียบเคียง

- ระดับต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง

ทั้งนี้ต้องหาสาเหตุของความแตกต่าง ซึ่งนับว่าเป็นการดูโครงสร้างเริ่มต้น โดยเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ที่วิเคราะห์นั้นกับกลุ่มเทียบเคียงที่สหกรณ์นั้นอยู่

3) ติดตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

3.1 เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในปัจจุบันกับโครงสร้างการเงินในอดีตที่ผ่านมาพร้อมทั้งหาสาเหตุของความแตกต่าง

3.2 เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ในปัจจุบันว่า ดีกว่า หรือ ค่อยกว่า กลุ่มเทียบเคียงปีล่าสุดพร้อมหาสาเหตุของความแตกต่าง

สุดท้ายจากกระบวนการวิเคราะห์ที่กล่าวข้างต้น จะได้ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือยังคงมีปัญหาอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อที่ผู้วิเคราะห์จะสรุปเป็นข้อสังเกตแนะนำในการติดตามการบริหารการเงินต่อผู้บริหารงานสหกรณ์ต่อไป

ตาราง 2.8 ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2553 (ขนาด กลาง)	ปี 2554 (ขนาด ใหญ่)	ปี 2555 (ขนาด ใหญ่)	ปี 2556 (ขนาดใหญ่)	ปี 2557 (ขนาดใหญ่ มาก)
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)					
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	0.96	1.00	0.62	0.85	1.23
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.16	0.13	0.10	0.07	0.04
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ (%)	3.96	11.18	7.07	5.27	12.36
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	-4.26	2.04	12.03	35.78	18.84
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	4.82	20.98	7.12	7.02	7.33
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)					
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้า (%)	36.83	33.11	17.08	17.60	15.96
2.2 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	0.78	4.57	1.77	0.78	0.14
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	2.42	10.22	4.38	4.00	3.33
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	-0.23	6.42	8.92	17.35	15.85
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Ability)					
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	-10.70	27.21	19.14	-6.01	4.67
มิติที่ 4 การทำกำไร(Earning Sufficiency)					
4.1 กำไร (ขาดทุน)ต่อสมาชิก (บาท)	45.71	1,497.02	1,021.75	1,509.34	6,199.06
4.2 เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	587.61	4,258.79	12,864.02	22,182.65	131,585.37
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	970.63	7,702.10	16,317.90	25,930.84	151,111.90
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	65.24	38.58	45.68	44.94	22.96
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	13.82	4.69	10.05	5.16	10.27
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	-6.23	5.57	11.43	1.48	16.69
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	50.12	39.36	-12.24	10.86	13.48
4.8 อัตรากำไร(ขาดทุน)สุทธิ	3.12	2.25	2.50	5.15	24.12
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)					
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	2.48	2.04	2.06	1.39	0.45
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	17.43	17.63	20.78	16.71	14.13
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	20.94	20.71	17.57	21.84	25.83
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	63.17	66.89	82.92	82.40	84.04

หมายเหตุ สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ในรอบระยะเวลา 5 ปี (ปี 2553 – 2557) มีการเติบโตของธุรกิจอย่างต่อเนื่องทุกปีตั้งแต่เริ่มดำเนินธุรกิจ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงขนาดของสหกรณ์ จึงมีการเปรียบเทียบข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ในแต่ละปีตามขนาดของสหกรณ์ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2.9 เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2556

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร						คะแนนรวม 3 ตัวแปร	
ทุนดำเนินงาน		รายได้ธุรกิจหลัก		สมาชิก		จัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	
ช่วงข้อมูล หน่วย:บาท	คะแนน	ช่วงข้อมูล หน่วย:บาท	คะแนน	ช่วงข้อมูล หน่วย:คน	คะแนน	ช่วง คะแนน รวม	ขนาด สหกรณ์
0	0	0	0	0	0		
>0-6,000	1	>0-5,000	1	1-28	1		
>6,000-30,000	2	>5,000-23,000	2	29-55	2		
>30,000-145,000	3	>23,000-107,000	3	56-108	3	1-6	เล็ก
>145,000-706,000	4	>107,000-500,000	4	109-213	4	7-12	กลาง
>706,000-3,440,000	5	>500,000-2,324,000	5	214-420	5	13-18	ใหญ่
>3,440,000-16,770,000	6	>2,324,000-10,807,000	6	421-828	6	19-24	ใหญ่มาก
>16,770,000- 81,760,000	7	>10,807,000-50,262,000	7	829-1,633	7		
>81,760,000	8	>50,262,000	8	>1,633	8		

หมายเหตุ : การใช้เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

1. ให้พิจารณาว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการวัดขนาดนั้นมีช่วงทุนดำเนินงาน รายได้ธุรกิจหลักและจำนวนสมาชิกอยู่ในช่วงใดแล้วให้ระดับคะแนนในแต่ละรายการ
2. หากคะแนนรวมของทั้ง 3 รายการแล้วพิจารณาว่าคะแนนรวมตกอยู่ในช่วงของสหกรณ์ขนาดใดก็จะทราบขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้นๆ
  - สมาชิก หมายถึง จำนวนสมาชิก
  - ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วย หนี้สินและทุนของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
  - รายได้ธุรกิจ หมายถึง รายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยรับธุรกิจสินเชื่อ ยอดขายจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ยอดขายจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต/แปรรูป และยอดรายได้จากธุรกิจให้บริการ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานวิจัยต่างๆ มีผลงานวิจัย ดังนี้

สุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556 : บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ผลการศึกษาพบว่า 1) สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัดดำเนินธุรกิจ 4 ด้าน ณ 30 มิถุนายน 2556 มีมูลค่าธุรกิจรวม จำนวน 422,300,416.46 บาท โดยธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าสูงสุด จำนวน 217,547,800.00 บาท รองลงมาธุรกิจรับฝากเงิน จำนวน 138,660,557.66 บาท และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีมูลค่าน้อยที่สุด จำนวน 66,092,058.80 บาท ส่วนธุรกิจรวบรวมผลิตผลประสพผลขาดทุนติดต่อกันตั้งแต่ปี 2552 -2554 ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 จึงมีมติให้หยุดดำเนินธุรกิจชั่วคราวจนกว่าสหกรณ์จะสรรหาบุคคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในธุรกิจดังกล่าวได้เพื่อดำเนินธุรกิจต่อไป 2) สหกรณ์มีสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากกว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน โดยส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาว ส่วนโครงสร้างทางการเงิน สหกรณ์มีสัดส่วนการจัดหาเงินทุนจากหนี้สินมากกว่าทุน โดยเฉพาะหนี้สินหมุนเวียนได้แก่ เงินรับฝาก ผลการดำเนินงานสหกรณ์มีสัดส่วนของต้นทุนขายต่ำสุดในปี 2553 และกลับสูงขึ้นเล็กน้อยในปี 2556 สหกรณ์มีแนวโน้มของลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิเพิ่มในอัตราที่สูงมาก หนี้สินและทุนของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุนเรือนหุ้นมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นมาก ด้านยอดขายมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2553 จนถึงปี 2556 การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค CAMELS Analysis พบว่า ความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนมีความเสี่ยงอยู่บ้าง เนื่องจากสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 1.76 เท่า ทุนสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้ ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ 0.23 รอบ อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ แต่การลงทุนในสินทรัพย์มีคุณภาพดีจึงส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อยู่ในระดับที่น่าพอใจ จิตความสามารถในการบริหารอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ การทำกำไรต่อสมาชิกอยู่ในเกณฑ์ดี แต่อัตราหนี้สินต่อสมาชิกโดยเฉลี่ยสูงกว่าอัตราการออมต่อสมาชิกอย่างมาก อัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าค่ามาตรฐาน สหกรณ์มีสภาพคล่องในการชำระหนี้สินหมุนเวียนต่ำกว่าค่ามาตรฐานเล็กน้อย สภาพคล่องของสินค้าและลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ สหกรณ์ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยและคู่แข่งขั้นทางการค้า

ศิริรัตน์ หมัดปัสชา (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพทั่วไปของ

สหกรณ์ของการเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2520 มีสมาชิกแรกตั้งเพียง 184 คน ปัจจุบันมีสมาชิก 687 คน มีคณะกรรมการ จำนวน 12 คน ฝ่ายจัดการ จำนวน 5 คนดำเนินธุรกิจหลัก 3 ประเภท คือ รับฝากเงินจากสมาชิก ให้เงินกู้แก่สมาชิก และจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (2) ผลการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด ตั้งแต่ปี 2550 - 2554 พบว่า สหกรณ์มีความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากทุนส่วนใหญ่เป็นทุนของสหกรณ์เอง ส่วนสภาพคล่อง พบว่าสหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนไม่ขาดสภาพคล่อง ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับการบริหารเงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น และเงินให้กู้ยืมเป็นสำคัญ สำหรับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในรอบ 5 ปี ปรากฏว่า ปี 2554 มีกำไรสุทธิสูงกว่าทุกปี กำไรที่เพิ่มขึ้นเกิดจากค่าใช้จ่ายที่ลดลง ซึ่งเกิดจากความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะ อัตราหนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าอัตราเงินออมต่อสมาชิก สหกรณ์ควรมีการส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น สหกรณ์ควรนำเงินทุนที่มีอยู่ไปดำเนินงานให้เกิดรายได้ให้เพียงพอกับภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น รวมทั้งควรจะได้พิจารณาอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากให้สัมพันธ์กับความสามารถในการหารายได้ของสหกรณ์ และภาวะดอกเบี้ยของสถาบันการเงินต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันด้วย

พวงเพ็ชร พรหมพงษ์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า (1) สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่มีโครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมสูง สหกรณ์จึงมีรายได้หลักจากดอกเบี้ยรับ การจัดหาเงินทุนมาจากการก่อหนี้จากภายนอกมากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก สำหรับการหมุนของสินค้าสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่สอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป และใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความสามารถในการทำกำไรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่สมาชิกมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนในอัตราที่น่าพอใจ ยกเว้นสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สมาชิกไม่มีโอกาสได้รับเงินปันผลและเฉลี่ยคืน เนื่องจากสหกรณ์มีผลขาดทุนสะสม (2) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล พบว่าสหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 แห่งขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนและอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วต่ำกว่ามาตรฐานมาก สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์สภาพคล่องชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ดีกว่าสหกรณ์อื่น ในด้านความสามารถในการก่อหนี้สิน สหกรณ์การเกษตรระงู จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่าสหกรณ์อื่นแต่ต่ำกว่า

มาตรฐาน จึงมีความเสี่ยงทางการเงินสูง ส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ได้ดีที่สุด สำหรับความสามารถในการทำกำไร ของสหกรณ์การเกษตร ท่าแพ จำกัด มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าสหกรณ์อื่น แต่ต่ำกว่ามาตรฐาน

มะหามัด ฮามิ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรสุโขทัย จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่าโดยภาพรวมสหกรณ์การเกษตรสุโขทัย จำกัด มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีการเงิน 30 มิถุนายน 2548 – 2552 มีผลขาดทุนในปีการเงิน 2548 และสามารถสร้างกำไรตลอดระยะเวลา 4 ปีให้หลัง ทำให้สมาชิกมีความศรัทธาในสหกรณ์เพิ่มขึ้น เห็นได้จากการนำเงินไปฝากในสหกรณ์เพิ่มขึ้นตลอดมา 2) ด้านการวิเคราะห์ทางการเงิน สหกรณ์มีสภาพคล่องโดยด้านสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นก็เพิ่มขึ้น 3) ด้านประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน สภาพคล่องของสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้นเพื่อการชำระหนี้ เนื่องจากมีสินทรัพย์หมุนเวียน 1.45 เท่า ของหนี้สิน สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์มีอัตราลดลงเนื่องจากสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น แต่ยังคงอยู่ในอัตราที่ต่ำ กล่าวคือ มีดอกเบี้ยค้างเกินกว่า 50% ของยอดดอกเบี้ยประจำปี

สุวรรณ เพ็ชรสีขาว (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรต้นหยงมัส จำกัด จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในทุกธุรกิจของสหกรณ์ที่ดำเนินงานระหว่างปีบัญชี 30 มิถุนายน 2548 – 2552 รวม 5 ปี มีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกัน 4 ปี ตั้งแต่ปี 2548 – 2551 เนื่องจากสหกรณ์มีต้นทุนขาย/บริการ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง และสหกรณ์ดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิเฉพาะปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 จำนวน 84,190.09 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.77 ของยอดขาย/บริการ และสหกรณ์มีแนวโน้มกำไรเพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 13.08 ในปี 2552 ซึ่งกำไรในปีดังกล่าวอาจมีผลสืบเนื่องมาจากสหกรณ์ได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาล เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผลกำไรดังกล่าวยังมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการชดเชยการขาดทุนในปีก่อนๆ 2) การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ลดลงแต่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น กลับเพิ่มขึ้น และมีหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน ในขณะที่เดียวกันสหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนลดลง แต่หนี้สินไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นในปริมาณมากและทุนของสหกรณ์ลดลง โดยมีส่วนขาดแห่งทุนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีบัญชี 2548 – 2552 ซึ่งในปีบัญชี 2552 มีส่วนขาดแห่งทุนสูงถึง 2,025,599.48 บาท และมียอดขาดทุนสะสม 3,267,208.06 บาท อาจส่งผลกระทบต่อให้สหกรณ์ต้องเลิกกิจการได้หากไม่เร่งฟื้นฟูฐานะกิจการ

กัมปนาท ถึงนาค (2550 : 61-62) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นนทบุรี จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือส่วนใหญ่อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กรมตรวจบัญชีกำหนดไว้ โดยพิจารณาจากสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน หากพิจารณาสัดส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้วพบว่าสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้การค้า จึงทำให้สภาพคล่องของ สกต.นนทบุรี จำกัด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ ด้านประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์ พบว่าประสิทธิภาพการลงทุนในสินทรัพย์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สหกรณ์ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สามารถสร้างยอดขาย/บริการได้ต่ำกว่ามาตรฐาน ด้านความสามารถในการบริหารหนี้ พิจารณาความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง พบว่าเจ้าหนี้มีความเสี่ยงเนื่องจากผลของการก่อหนี้ทำให้สหกรณ์ต้องรับภาระดอกเบี้ยซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของสหกรณ์สูง ด้านความสามารถในการทำกำไร สหกรณ์มีผลการดำเนินงานมีผลกำไร แต่เมื่อเทียบกับรายได้รวมแล้วต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 2) ด้านการบริหารจัดการพบว่าสหกรณ์สามารถปฏิบัติได้ตามแผนโดยรวม และดำเนินกิจกรรมตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ถึงปี 2552

นัคดา เตชะประสาน (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์หังบการเงินของสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก จนถึงปัจจุบันเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ตามมาตรฐานการจัดชั้นของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และการดำเนินงานโดยภาพรวม 5 ปี มีผลประกอบการขาดทุนรวม 3 ปี ซึ่งมีความเสี่ยงสูง ด้านความเพียงพอของเงินทุนและคุณภาพของสินทรัพย์อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงลูกหนี้ค้างชำระไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ประกอบกับปัญหาด้านการบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ สูงไม่คุ้มกับรายได้ จึงส่งผลให้สหกรณ์ดำเนินงานขาดทุน และส่งผลกระทบต่อให้สหกรณ์ต้องเลิกกิจการได้

ประดิษฐ์ จันทร์สุภา (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบ้านหมี่ จำกัด จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการเงิน สหกรณ์มีโครงสร้างของของทุนดำเนินงาน ส่วนใหญ่มาจากทุนของสหกรณ์เอง ถือว่าเป็นโครงสร้างที่มีความแข็งแกร่ง มีเงินทุนเพียงพอในการให้บริการกับสมาชิกอย่างทั่วถึง สหกรณ์ได้นำเงินทุนไปลงทุนในสินทรัพย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนระยะยาวและระยะสั้น ที่มีความมั่นคง และเสี่ยงน้อย สหกรณ์ยังใช้เวทีในการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจในการนำเงินไปฝากกับสหกรณ์อื่น ซึ่งได้รับผลตอบแทนสูงกว่านำไปฝากกับธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากพอที่จะชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี สหกรณ์มีความน่าเชื่อถือสำหรับเจ้าหนี้ มีวิธีการจัดเก็บ

เงินจากลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเงินทุนเหลือจากการทำธุรกิจ สามารถนำเงินไปลงทุนให้ได้ผลตอบแทน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับสหกรณ์ และยังมีอัตรากำไรสุทธิสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกลุ่ม ซึ่งแสดงว่าสหกรณ์ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อัตรากำไรสุทธิ มีแนวโน้มลดลง 2) ด้านกระบวนการภายในสหกรณ์ไม่มีค่านิยมร่วม จะมีเพียงแต่แผนงาน เป้าหมายองค์กร วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันเท่านั้น หากสหกรณ์ มี(Share Value) หรือคุณค่าร่วมกันของสมาชิกก็จะเป็นศักยภาพภายในที่ทรงพลังจะขับเคลื่อนสหกรณ์ โดยคนในสหกรณ์ทุกฝ่าย นับตั้งแต่ สมาชิก เจ้าหน้าที่ คณะกรรมการดำเนินการ ให้สู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลจากรายงานกิจการของสหกรณ์ ซึ่งเป็นเอกสารที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ตรวจรับรองแล้ว โดยมีรายละเอียดหัวข้อวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลงบการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ย้อนหลัง 5 ปี ได้แก่ ปี 2553 ถึง 2557

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย เครื่องมือวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง (Vertical Analysis)

เป็นการวิเคราะห์งบการเงิน โดยเปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของงวดเดียวกันหรือปีเดียวกัน โดยจะกำหนดให้สินทรัพย์รวมเป็นฐานในการเปรียบเทียบ ซึ่งฐานดังกล่าวให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 100 แล้วจะพิจารณาว่ารายการอื่นๆ ในงบการเงินเดียวกันมีค่าเป็นร้อยละเท่าไรของตัวฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

2.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Percentage Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ โดยใช้อัตราร้อยละของปีฐาน ซึ่งวิธีนี้จะใช้ปีบัญชี 2553 ปีฐานเพียงปีเดียว โดยเทียบปีดังกล่าวให้เป็นร้อยละ แล้วนำข้อมูลของปีบัญชี 2554 - 2557 ซึ่งเป็นรายการเดียวกัน เทียบกลับมาสู่ปีฐานทุกปี ตลอดช่วงเวลาที่ต้องการวิเคราะห์

2.3 การวิเคราะห์งบการเงินโดยใช้ CAMELS Analysis

เป็นเครื่องมือในการประเมินฐานะทางการเงินและวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ส่วนปล้มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ใน 6 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital strength)

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset)

มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management capability)

มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning sufficiency)

มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ (Sensitivity)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ส่วนปล้มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน ปีบัญชี 2553 – 2557 รวม 5 ปี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง (Vertical Analysis) มีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของรายการที่ต้องการหา} = \frac{\text{ข้อมูลตัวเลขรายการที่ต้องการของปีนั้น} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวมของปีเดียวกัน}}$$

2. การวิเคราะห์โดยวิธีแนวโน้ม (Trend Percentage Analysis) วิเคราะห์อัตราร้อยละของปีฐาน วิธีนี้จะใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐานเพียงปีเดียว โดยเทียบปีฐานให้เป็น 100 แล้วนำข้อมูลของปีอื่นๆ ซึ่งเป็นรายการเดียวกันมาเทียบกับปีฐานตลอดทุกช่วงปีที่ต้องการวิเคราะห์ จะสามารถทราบแนวโน้มของการดำเนินธุรกิจที่แท้จริง โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{\text{ข้อมูลตัวเลขปีที่ต้องการทราบ X 100}}{\text{ตัวเลขของปีฐานคงที่}}$$

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินแบบ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ เป็นเครื่องมือในการประเมินฐานะทางการเงินและวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์สวนป่าฉะฉาน จำกัด ใช้ข้อมูลทางการเงินย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2553 - 2557 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากรายการทางการเงินต่างๆ ในงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) และงบกำไรขาดทุนเพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ของรายการต่างๆ และเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเงิน และผลการดำเนินธุรกิจดังกล่าว ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 ชุด โดยให้ตัวหนึ่งเป็นตัวตั้ง อีกตัวหนึ่งเป็นตัวหาร เรียกว่าอัตราส่วน โดยการวิเคราะห์ในแต่ละมิติมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital strength)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 1 ความเพียงพอ ของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง (C : Capital strength)	อัตรานี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$	อัตราน้อยยิ่งดี แสดงถึงกิจการมีอัตรานี้สินต่ำ สามารถก่อหนี้ได้อีก
	อัตราทุนสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$	อัตราน้อยยิ่งดี แสดงถึงกิจการมีความมั่นคงสูง
	อัตรากำไรสุทธิต่อ ของสหกรณ์ (%)	$\frac{(\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งมาก แสดงถึงประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์สูง
	อัตรากำไรสุทธิ ของหนี้ (%)	$\frac{(\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึงอัตรากำไรที่ต่ำ
	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์เฉลี่ย}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุนไปสูง

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 2 คุณภาพของ สินทรัพย์ (A : Asset quality)	อัตราการค้าชำระ (%) (สำหรับภาค การเกษตร)	$\frac{\text{หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด}}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึง ความสามารถในการบริหาร ลูกหนี้มีประสิทธิภาพสูง
	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ(รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนรอบยิ่งสูง แสดงถึง ความสามารถในการบริหาร สินทรัพย์มีประสิทธิภาพสูง
	อัตราผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดง ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ ก่อให้เกิด ผลตอบแทนสูง
	อัตราการเติบโตของ สินทรัพย์ (%)	$\frac{(\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน})}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงการ ขยายตัวของกิจการมีการเติบโต ของสินทรัพย์สูง

มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management capability)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 3 ขีดความสามารถใน การบริหาร (M : Management Ability)	อัตราการเติบโตของ ธุรกิจ (%) (ธุรกิจ หมายถึง ธุรกิจสหกรณ์: ยอด เพิ่มระหว่างปีแต่ละ ธุรกิจ: รับฝากเงิน ให้ เงินกู้ จัดหาสินค้า รวบรวม ให้บริการ อื่นๆ)	$\frac{(\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน})}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงการ เพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมี ขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง

มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning sufficiency)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)	อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	<u>กำไรสุทธิ</u> จำนวนสมาชิก	ค่าเฉลี่ยกำไรต่อคน อัตราส่วนยิ่งสูงแสดงถึงความสามารถในการทำกำไร
	อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท) (เงินออม = เงินฝากสิ้นปีของสมาชิก + เงินหุ้นสมาชิก)	<u>เงินฝากสมาชิก+ทุนเรือนหุ้น</u> จำนวนสมาชิก	ค่าเฉลี่ยเงินออมต่อคน อัตราส่วนยิ่งสูงแสดงถึงเงินออมสมาชิกมาก
	อัตราหนี้สินต่อสมาชิก (บาท) (หนี้สินสมาชิกก่อนหักหนี้สงฆ์จะสูญ = ลูกหนี้เงินกู้ + ลูกหนี้การค้า + ลูกหนี้บริการอื่นๆ)	<u>ลูกหนี้เงินกู้+ลูกหนี้การค้า+ลูกหนี้บริการอื่น</u> จำนวนสมาชิก	ค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อคนอัตราส่วนยิ่งต่ำแสดงถึงหนี้สินของสมาชิกมีน้อย
	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	<u>ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน x 100</u> กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	จำนวนร้อยละยิ่งต่ำแสดงถึงประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย
	อัตรการเติบโตของทุนสำรอง (%)	<u>(ทุนสำรองปีปัจจุบัน - ทุนสำรองปีก่อน) x 100</u> ทุนสำรองปีก่อน	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมาก
มิติ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)	อัตรการเติบโตของทุนสะสมอื่น (%)	<u>(ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน - ทุนสะสมอื่นปีก่อน) x 100</u> ทุนสะสมอื่นปีก่อน	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมาก
	อัตรการเติบโตของกำไร (%)	<u>(กำไรสุทธิปีปัจจุบัน - กำไรสุทธิปีก่อน) x 100</u> กำไรสุทธิปีก่อน	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิยิ่งมาก
	อัตรากำไรสุทธิ (%)	<u>กำไรสุทธิ x 100</u> ขาย/บริการ(ธุรกิจหลัก)	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง

มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 5 สภาพคล่อง (L: Liquidity)	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	อัตราส่วนยิ่งมาก ถือว่ามีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูง
	อัตราหมุนขอสินค้า (ครั้ง) (เฉพาะธุรกิจจัดหา สินค้ามาจำหน่าย)	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	อัตรายิ่งสูง แสดงถึงจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว
	อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนขอสินค้า}}$	จำนวนยิ่งน้อยวัน แสดงถึงอายุเฉลี่ยของสินค้าที่จำหน่ายออกได้เร็ว
	อัตรากู้หนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$	ร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดมีอัตราสูงเทียบกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ (Sensitivity)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	แนวทางการวิเคราะห์	การแปลความหมาย
มิติ 6 ผลกระทบ ธุรกิจ (S : Sensitivity)	ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของ ธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มี ผลกระทบในแง่ลบต่อ ธุรกิจ	ความเสี่ยง/ผลกระทบของธุรกิจ ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอันประกอบด้วย ภาวะคู่แข่ง ทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบาย ช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ	หมายถึง ปัจจัยแวดล้อม

สำหรับอัตราส่วนที่ได้จากการวิเคราะห์งบการเงินแบบ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ ต้องนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนที่กำหนดให้เป็นมาตรฐานคือ ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Average of Financial Data and Ratio of Cooperative and Farmer Groups: Peer Group) ใช้เปรียบเทียบตำแหน่งหรือผลการดำเนินงานภายในกลุ่ม (ขนาด ประเภท เวลา และสถานการณ์เดียวกัน)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินย้อนหลัง 5 ปี ปี 2553 – 2557 นำมาหาค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอัตราส่วนมาตรฐานสหกรณ์การเกษตร (Peer Group) ย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2553 – 2557 เช่นกัน ในการเทียบเคียงมีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบจุดอ่อน จุดแข็ง ติดตามและวิเคราะห์

ถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์ว่าควรปรับปรุงการดำเนินงาน หรือมีปัญหาอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตกับผู้บริหารงานสหกรณ์ต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน
จังหวัดตราด จำกัด ครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
2. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัด
ตราด จำกัด

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

ตารางที่ 4.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

รายการ	ปีบัญชี 31 ธันวาคม				
	2557	2556	2555	2554	2553
สมาชิก	419 คน	371 คน	331 คน	277 คน	143 คน
สินทรัพย์	6,898,965.74 บาท	6,454,975.47 บาท	4,806,257.35 บาท	4,729,557.29 บาท	4,211,696.14 บาท
หนี้สิน	4,868,731.73 บาท	5,268,039.65 บาท	4,251,629.05 บาท	4,426,788.56 บาท	4,023,696.14 บาท
ทุน	2,030,234.01 บาท	1,186,935.82 บาท	554,628.30 บาท	302,768.73 บาท	188,000.00 บาท
ทุนเรือนหุ้น	902,440.00 บาท	727,530.00 บาท	477,700.00 บาท	433,200.00 บาท	188,000.00 บาท
สินค้ำคงเหลือ	215,343.17 บาท		6,970.00 บาท	137,470.00 บาท	-
รายได้	1,833,755.78 บาท	1,260,781.75 บาท	843,760.78 บาท	553,281.72 บาท	-
ค่าใช้จ่าย	894,127.54 บาท	818,279.23 บาท	636,401.21 บาท	683,712.99 บาท	-
เงินสำรอง	53,000 บาท	8,000.00 บาท	-	-	-
ทุน สะ ม ต าม ข้อบังคับ	135,165.77 บาท	8,903.30 บาท	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	939,628.24 บาท	442,502.52 บาท	207,359.57 บาท	(130,431.27) บาท	-

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ตั้งอยู่ที่ 56/3 บ้านโพรงตะเฒ หมู่ที่ 4 ตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด รอบปีบัญชี 31 ธันวาคมของทุกปี ได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2552 มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 120 คน มีทุนดำเนินงานจากทุนเรือนหุ้น 188,000.00 บาท

ปี พ.ศ. 2553 สหกรณ์รับฝากเงินจากสหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด จำนวน 4,000,000 บาท เพื่อเป็นทุนในการดำเนินงานของสหกรณ์ การดำเนินงานในช่วงแรกสหกรณ์มีแผนการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก ได้ดำเนินการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร สร้างลานเทและจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิต และสหกรณ์เริ่มรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2554 ผลการดำเนินงานขาดทุนจำนวน 130,431.27 บาท จากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร แต่การดำเนินธุรกิจมีกำไรทั้งธุรกิจรวบรวมผลผลิต และธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

ปัจจุบันผลการดำเนินงานมีสินทรัพย์ 6,898,965.74 บาท หนี้สิน 4,868,731.73 บาท มีกำไรสุทธิ 939,628.24 บาท มีสมาชิก จำนวน 419 คน มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 13 คน ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี คณะกรรมการมีการแต่งตั้งประธานกรรมการ 1 คน รองประธานกรรมการ 2 คน เลขานุการ 1 คน เหรัญญิก 1 คน กรรมการ 8 คน และผู้ตรวจสอบกิจการ 1 คน สำหรับฝ่ายจัดการ มีจำนวน 4 คน มีการแบ่งสายการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ดำเนินธุรกิจหลัก 3 ประเภท คือ

- ธุรกิจรวบรวมผลผลิต
- ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
- ธุรกิจรับฝากเงิน (เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น)

ผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ปี 2553 – 2557 มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ปริมาณธุรกิจสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ปี 2553– 2557

ปีบัญชี 31 ธันวาคม	จำนวนสมาชิก (คน)	ธุรกิจรวบรวมผลผลิต (บาท)	ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (บาท)	ธุรกิจรับฝากเงิน (บาท)	มูลค่าธุรกิจรวม (บาท)
2553	143	0.00	0.00	4,000,000.00	4,000,000.00
2554	277	36,159,585.25	1,108,074.00	4,176,412.05	41,444,071.30
2555	331	47,816,298.75	283,040.00	4,122,697.54	52,222,036.29
2556	371	45,384,617.75	1,173,150.00	4,000,000.00	50,557,767.75
2557	419	76,088,788.50	2,294,230.00	4,000,000.00	82,383,018.50

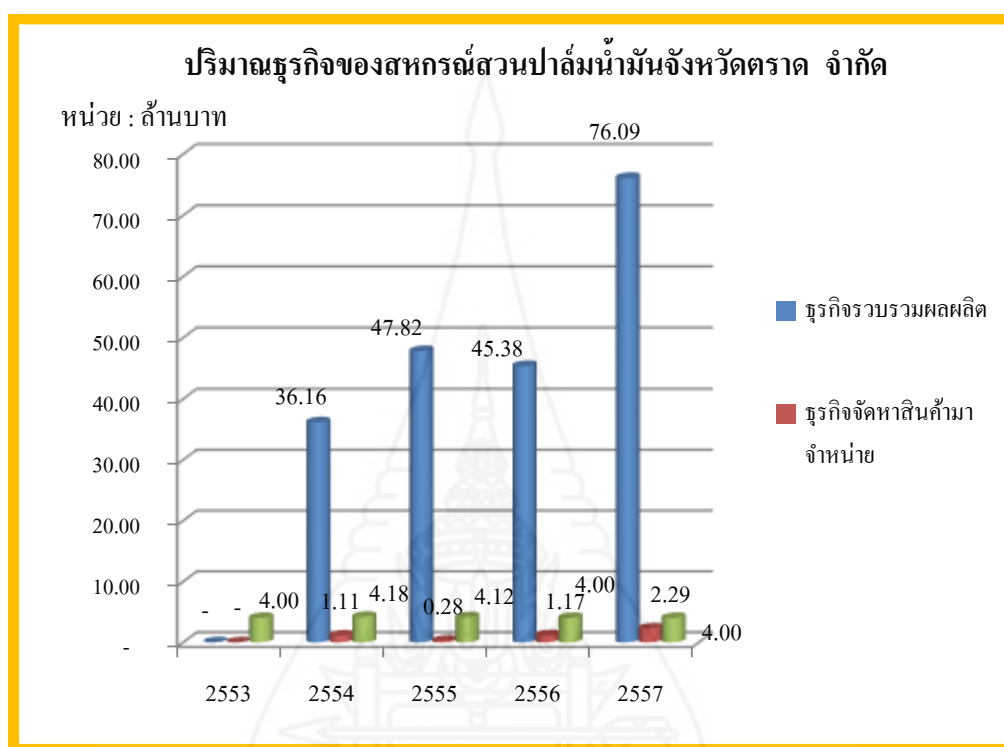
จากตารางที่ 4.2 พบว่าในปี 2557 สหกรณ์มีสมาชิก ณ วันสิ้นปี 419 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2556 จำนวน 48คน และเพิ่มขึ้นจากปี 2553 ตลอดมาดังภาพที่ 4.1 ส่วนมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้นจำนวน 82,383,018.50บาท ประกอบด้วย ธุรกิจรวบรวมผลผลิตจำนวน 76,088,788.50 บาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำนวน 2,294,230.00 บาท ในส่วนของการรับฝากเงิน ในรอบปีบัญชี 2553– 2557 เป็นยอดการรับฝากเงินจากสหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด จำนวน 4,000,000 บาท ตั้งแต่ปี 2553 ซึ่งในปี 2554 – 2555 มียอดดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากรวมอยู่ด้วย โดยภาพรวมจะเห็นว่า ธุรกิจรวบรวมผลผลิตมีปริมาณธุรกิจสูงสุดทุกปี เมื่อเทียบกับธุรกิจอื่นของสหกรณ์ ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.1 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.1 พบว่าปี 2553 สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีสมาชิก ณ วันสิ้นปีจำนวน 143 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2553 – 2557 พบว่าจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทุกปี ในปี 2557 มีสมาชิกจำนวน 419 คน จะเห็นได้ว่าจำนวนสมาชิกของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากสหกรณ์มีการเปิดรับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่กำหนดให้มีการปลูกปาล์มน้ำมันของจังหวัดตราด ใน 4 อำเภอ 9 ตำบล

ภาพที่ 4.2 ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เปรียบเทียบปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.2 พบว่าปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ในปี 2557 มียอดสูงสุด จำนวน 82,383,018.5 บาท รองลงมาปี 2555 ปี 2556 และปี 2553 น้อยสุด ตามลำดับ ซึ่งในปี 2553 มีปริมาณธุรกิจรวม จำนวน 4,000,000.00 บาท จากการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นเพียงอย่างเดียว เนื่องจากในปี 2553 สหกรณ์ยังไม่เริ่มดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตและธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายกับสมาชิก ดำเนินการเพียงรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น คือ สหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด จำนวน 4,000,000.00 บาท มาเพื่อเป็นทุนดำเนินงานของสหกรณ์ในเบื้องต้น สหกรณ์เริ่มดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตในปี 2554 และมีมูลค่าธุรกิจสูงสุดทุกปี สหกรณ์มีการรวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันจากสมาชิกอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นตามจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นทุกปี รวมถึงผลผลิตปาล์มน้ำมันที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อต้นปาล์มของสมาชิกเริ่มให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น ส่วนธุรกิจจัดหาสินค้ามา

จำหน่าย ปริมาณธุรกิจขึ้นอยู่กับความต้องการของสมาชิกในแต่ละปี ซึ่งสหกรณ์จะจัดหาให้ตามจำนวนที่สมาชิกต้องการ

2. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนป่าถ่มน้ำมัน

จังหวัดตราด จำกัด

2.1 ผลการวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

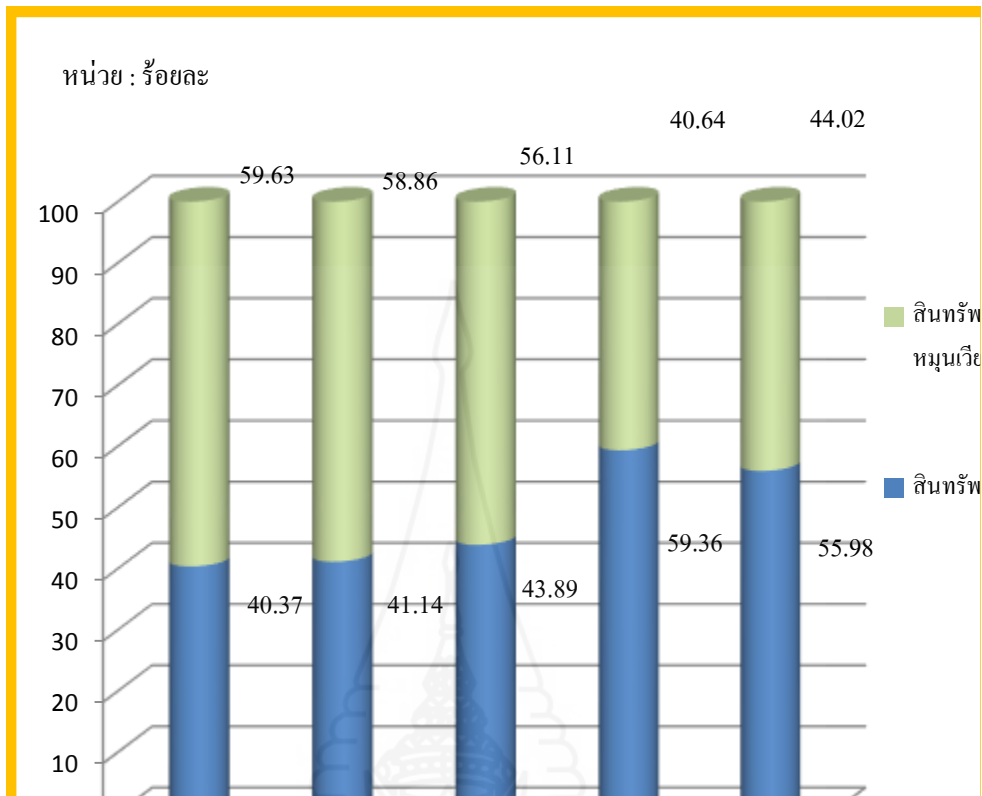
2.1.1 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินงบแสดงฐานะการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
สินทรัพย์										
สินทรัพย์										
หมุนเวียน										
เงินสดและ										
เงินฝาก	1,700,152.32	40.37	1,671,033.10	35.33	1,995,943.68	41.53	2,967,132.72	45.97	3,204,443.10	46.45
ธนาคาร										
ลูกหนี้การค้า	0	-	133,478.00	2.82	100,094.50	2.08	227,832.00	3.53	422,562.75	6.13
สินค้าคงเหลือ	0	-	137,470.00	2.91	6,970.00	0.15	624,969.15	9.68	215,343.17	3.12
สินทรัพย์										
หมุนเวียนอื่น	0	-	3,707.70	0.08	6,583.50	0.14	11,479.50	0.18	19,693.50	0.29
รวมสินทรัพย์	<u>1,700,152.32</u>	40.37	<u>1,945,658.80</u>	41.14	<u>2,109,591.68</u>	43.89	<u>3,831,413.37</u>	59.36	<u>3,862,042.52</u>	55.98
หมุนเวียน										
สินทรัพย์ไม่										
หมุนเวียน										
ที่ดินอาคาร										
และอุปกรณ์	2,482,484.33	58.94	2,783,898.49	58.86	2,682,265.67	55.81	2,612,762.10	40.48	3,029,723.22	43.92
สิทธิการเช่า										
ซอฟต์แวร์	0	-	0	-	14,400.00	0.30	10,800.00	0.17	7,200.00	0.10
ค่าใช้จ่ายรอ										
ตัดบัญชี	29,059.49	0.69	0	-	0	-	0	-	0	-
รวมสินทรัพย์	<u>2,511,543.82</u>	59.63	<u>2,783,898.49</u>	58.86	<u>2,696,665.67</u>	56.11	<u>2,623,562.10</u>	40.64	<u>3,036,923.22</u>	44.02
ไม่หมุนเวียน										
รวมสินทรัพย์	4,211,696.14	100.00	4,729,557.29	100.00	4,806,257.35	100.00	6,454,975.47	100.00	6,898,965.74	100.00

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
หนี้สินและทุนของสหกรณ์										
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินกู้ยืมระยะสั้น	0	-	0	-	0	-	500,000.00	7.75	500,000.00	7.25
เจ้าหนี้การค้า	0	-	110,445.00	2.34	0	-	634,400.00	9.83	243,200.00	3.53
เงินรับฝากออมทรัพย์	4,000,000.00	94.97	4,176,412.05	88.30	4,122,697.54	85.78	4,000,000.00	61.97	4,000,000.00	57.98
คำบำรุงสันนิบาตค้างจ่าย	0	-	0	-	0	-	0	-	10,000.00	0.14
เงินยืมทดลองหนี้สินหมุนเวียนอื่น	0	-	0	-	4,000.00	0.08	23,708.14	0.37	20,600.22	0.30
ดอกเบี้ยเงินรับฝากค้างจ่าย	15,780.82	0.37	0	-	0	-	0	-	0	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	4,015,780.82	95.35	4,286,857.05	90.64	4,126,697.54	85.86	5,158,108.14	79.91	4,773,800.22	69.20
หนี้สินไม่หมุนเวียน										
รายได้รอตัดบัญชี	7,915.32	0.19	0	-	0	-	0	-	0	-
รายได้จากการรับบริจาคการรับรู้	0	-	139,931.51	2.96	124,931.51	2.60	109,931.51	1.70	94,931.51	1.38
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	7,915.32	0.19	139,931.51	2.96	124,931.51	2.60	109,931.51	1.70	94,931.51	1.38
รวมหนี้สิน	4,023,696.14	95.54	4,426,788.56	93.60	4,251,629.05	88.46	5,268,039.65	81.61	4,868,731.73	70.57
ทุนของสหกรณ์										
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่า 10 บาท:หุ้น)										
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	188,000.00	4.46	433,200.00	9.16	477,700.00	9.94	727,530.00	11.27	902,440.00	13.08
ทุนสำรอง	0	-	0	-	0	-	8,000.00	0.12	53,000.00	0.77
ทุนสะสมตามข้อบังคับ	0	-	0	-	0	-	8,903.30	0.14	135,165.77	1.96
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	0	-	-130,431.27	-2.76	207,359.57	4.31	442,502.52	6.86	939,628.24	13.62
หักขาดทุนสะสม	0	-	0	-	-130,431.27	-2.71	0	-	0	-
	0	-	0	-	76,928.30	1.60	442,502.52	6.86	939,628.24	13.62
รวมทุนของสหกรณ์	188,000.00	4.46	302,768.73	6.40	554,628.30	11.54	1,186,935.82	18.39	2,030,234.01	29.43
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	4,211,696.14	100	4,729,557.29	100	4,806,257.35	100	6,454,975.47	100	6,898,965.74	100

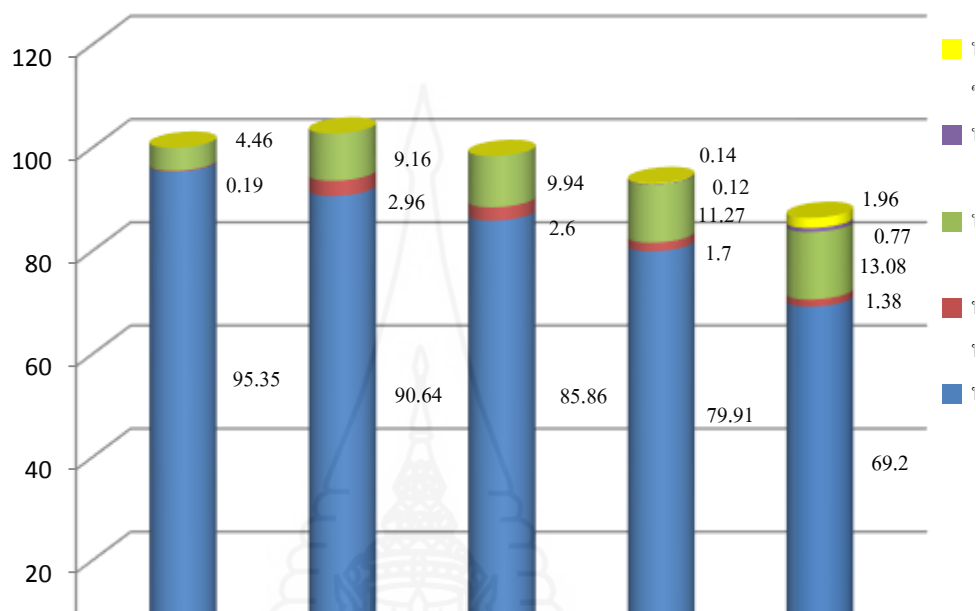
ภาพที่ 4.3-1 ผลการวิเคราะห์ด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ด้วยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง
เปรียบเทียบปี 2553 – 2557

ด้านสินทรัพย์

จากภาพที่ 4.3-1 การแสดงงบดุลเปรียบเทียบโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่งของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด พบว่า ด้านสินทรัพย์ปรากฏว่า โครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ระยะเวลา 5 ปี สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากกว่าลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน แต่มีการเปลี่ยนแปลงไม่มาก กล่าวคือ โครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ลดลงจากร้อยละ 59.63 ของสินทรัพย์รวมในปีบัญชี 2553 เหลือเพียงร้อยละ 44.02 ของสินทรัพย์รวมในปี 2557 สาเหตุหลักเกิดจากการดำเนินงานของสหกรณ์ในช่วงแรกลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก

ในขณะเดียวกันสินทรัพย์หมุนเวียนกลับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40.37 ของสินทรัพย์รวมในปี 2553 เป็นร้อยละ 55.98 ของสินทรัพย์รวมในปี 2557 ซึ่งการปรับตัวเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียน เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารเป็นส่วนใหญ่

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.3-2 ผลการวิเคราะห์ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ด้วยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง
เปรียบเทียบปี 2553 – 2557

ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์

จากภาพที่ 4.3-2 แสดงโครงสร้างของแหล่งเงินทุนของสหกรณ์ ซึ่งมาจากสัดส่วนของหนี้สินและทุนตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยมีสัดส่วนของหนี้สินเปลี่ยนแปลงลดลง ซึ่งมีหนี้สินรวมร้อยละ 95.54 ในปี 2553 มีหนี้สินรวมสูงสุด รองลงมาปี 2554 ร้อยละ 93.60 ปี 2555 ร้อยละ 88.46 ปี 2556 ร้อยละ 81.61 และในปี 2557 หนี้สินลดลงเป็นร้อยละ 70.57 ในขณะที่สัดส่วนของทุนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.46 ในปี 2553 มีทุนของสหกรณ์รวมน้อยที่สุด ทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นในปี 2554 ร้อยละ 6.40 ปี 2555 ร้อยละ 11.54 ปี 2556 ร้อยละ 18.39 และในปี 2557 ทุนของสหกรณ์รวมสูงสุด เป็นร้อยละ 29.43

หากพิจารณาเฉพาะส่วนของหนี้สินหมุนเวียนรวมแล้วมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับหนี้สินรวม คือมีแนวโน้มลดลง โครงสร้างหนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญคือ เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นคือสหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด และเงินกู้ยืมระยะสั้น ตามลำดับ

โครงสร้างเงินทุนตลอด 5 ปี สหกรณ์มีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จากหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่าเงินทุนจากทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่า

ผลการวิเคราะห์ห้วงบคุลข้างต้นทำให้ทราบชัดเจนว่า แต่ละปีสหกรณ์มีการจัดหาเงินทุนมาโดยวิธีใด และนำไปลงทุนในสินทรัพย์ใดบ้าง มากน้อยเพียงใด และมีแนวโน้มในการจัดหาเงินทุนจากการก่อหนี้ ซึ่งได้ก่อหนี้สินหมุนเวียน คือ เงินรับฝากออมทรัพย์จากสหกรณ์การเกษตรเมืองตราด และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกรมส่งเสริมสหกรณ์

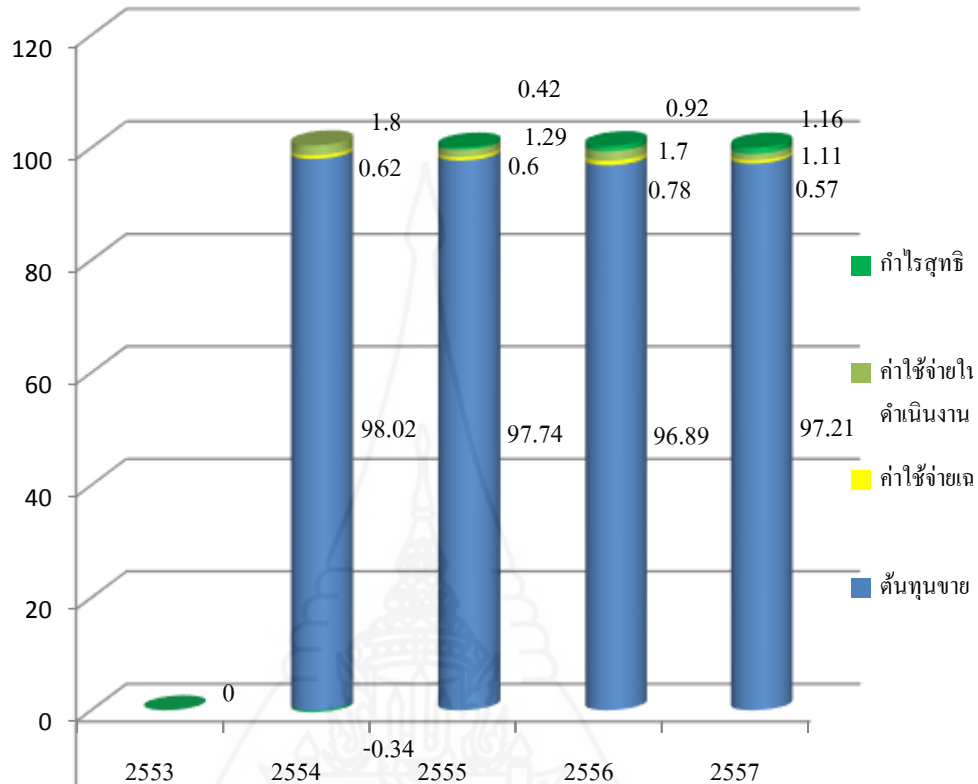
2.1.2 การวิเคราะห์ห้วงกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ห้วงกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ขาย/บริการ	-	-	37,972,609.00	100.00	49,230,579.00	100.00	48,006,178.75	100.00	80,836,749.75	100.00
หักต้นทุนขาย	-	-	37,222,595.25	98.02	48,119,278.45	97.74	46,513,052.60	96.89	78,577,446.48	97.21
กำไรขั้นต้น	-	-	750,013.75	1.98	1,111,300.55	2.26	1,493,126.15	3.11	2,259,303.27	2.79
บวกรายได้เฉพาะธุรกิจ	-	-	4,290.00	0.01	18,640.00	0.04	18,980.00	0.04	22,100.00	0.03
	-	-	754,303.75	1.99	1,129,940.55	2.30	1,512,106.15	3.15	2,281,403.27	2.82
หักค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	-	-	234,022.07	0.62	297,551.00	0.60	376,373.31	0.78	460,179.95	0.57
กำไรเฉพาะธุรกิจ	-	-	520,281.68	1.37	832,389.55	1.69	1,135,732.84	2.37	1,821,223.32	2.25
บวกรายได้อื่น	-	-	33,000.04	0.09	11,371.23	0.02	125,048.91	0.26	12,532.46	0.02
รวม	-	-	553,281.72	1.46	843,760.78	1.71	1,260,781.75	2.63	1,833,755.78	2.27
หักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	-	-	683,712.99	1.80	636,401.21	1.29	818,279.23	1.70	894,127.54	1.11
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	-	-	130,431.27	0.34	207,359.57	0.42	442,502.52	0.92	939,628.24	1.16

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ห้งบกำไรขาดทุนโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง เปรียบเทียบปี 2553- 2557 ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

ด้านผลการดำเนินงาน

จากภาพที่ 4.4 พบว่าปี 2553 สหกรณ์ยังไม่มีผลการดำเนินงาน เนื่องจากยังไม่เริ่มดำเนินธุรกิจ สหกรณ์เริ่มดำเนินธุรกิจตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นไป กำไรสุทธิของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นลดลงในช่วง ปี 2554 - 2556 ในทิศทางตรงข้ามกับต้นทุนขาย โดยในปี 2553 สหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุน ร้อยละ -0.34 เนื่องจากเป็นผลจากการดำเนินงานในปี 2553 จากการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพื่อดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตในปี 2554 ซึ่งไม่ได้เกิดการขาดทุนจากการดำเนินธุรกิจ ในปี 2555 สหกรณ์มีกำไร ร้อยละ 0.42 ปี 2556 ร้อยละ 0.92 และปี 2557 ร้อยละ 1.16 จะเห็นว่าสหกรณ์มีกำไรเพิ่มขึ้นตลอด เมื่อเทียบกับต้นทุนขาย ปี 2554 ร้อยละ 98.02 ปี 2555 ร้อยละ 97.74 ปี 2556 ร้อยละ 96.89 มีทิศทางตรงข้ามกับกำไรสุทธิ สำหรับในปี 2557 กำไรสุทธิของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นลดลง ไปในทิศทางเดียวกับต้นทุนขาย แต่สหกรณ์

ยังคงมีแนวโน้มกำไรเพิ่มขึ้นตลอด เนื่องจากราคาผลผลิตตามราคาตลาดมีราคาที่สูงกว่าทุกปี

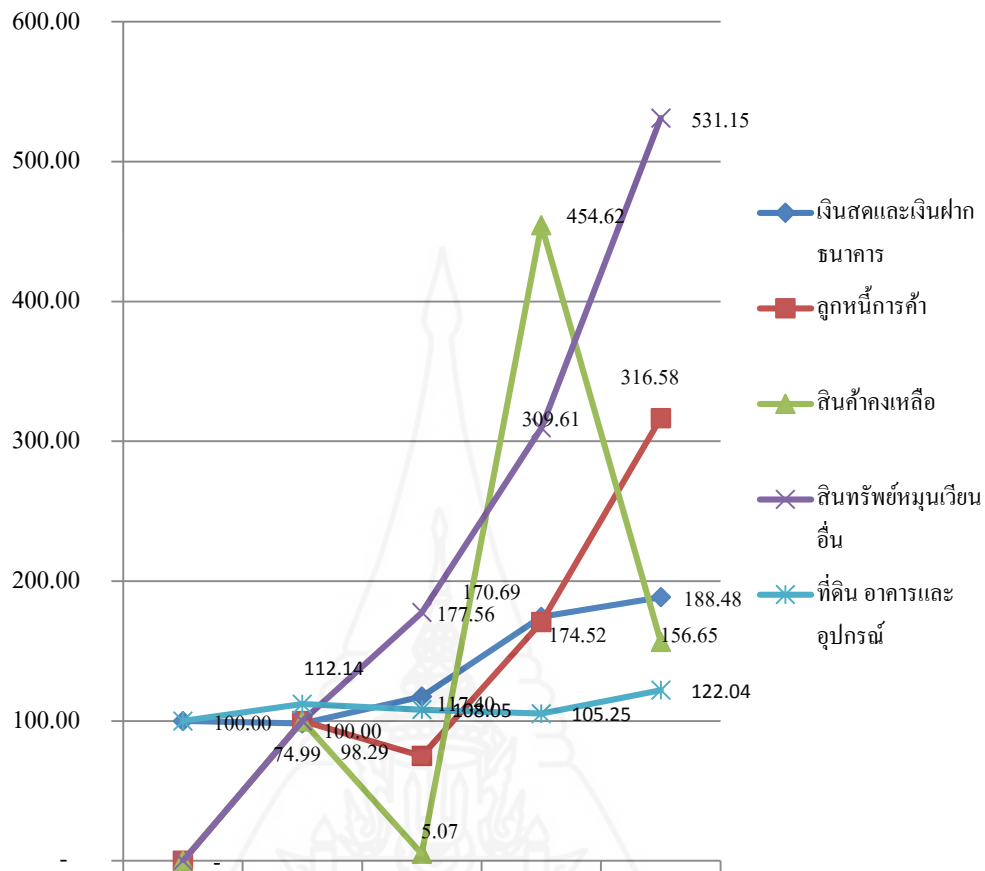
2.2 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินงบแสดงฐานะการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง
ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3

2.2.1 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่
ด้านสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้ม (ด้านสินทรัพย์หมุนเวียนและ
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน)

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
สินทรัพย์										
สินทรัพย์										
หมุนเวียน										
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,700,152.32	100.00	1,671,033.10	98.29	1,995,943.68	117.40	2,967,132.72	174.52	3,204,443.10	188.48
ลูกหนี้การค้า	0	-	133,478.00	100.00	100,094.50	74.99	227,832.00	170.69	422,562.75	316.58
สินค้าคงเหลือ	0	-	137,470.00	100.00	6,970.00	5.07	624,969.15	454.62	215,343.17	156.65
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0	-	3,707.70	100.00	6,583.50	177.56	11,479.50	309.61	19,693.50	531.15
รวม										
สินทรัพย์หมุนเวียน	1,700,152.32	100.00	1,945,658.80	114.44	2,109,591.68	124.08	3,831,413.37	225.36	3,862,042.52	227.16
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน										
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์	2,482,484.33	100.00	2,783,898.49	112.14	2,682,265.67	108.05	2,612,762.10	105.25	3,029,723.22	122.04
สิทธิการใช้ซอฟต์แวร์	0	-	0	-	14,400.00	100.00	10,800.00	75.00	7,200.00	50.00
ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	29,059.49	100.00	0	-	0	-	0	-	0	-
รวม										
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	2,511,543.82	100.00	2,783,898.49	110.84	2,696,665.67	107.37	2,623,562.10	104.46	3,036,923.22	120.92
รวมสินทรัพย์	4,211,696.14	100.00	4,729,557.29	112.30	4,806,257.35	114.12	6,454,975.47	153.26	6,898,965.74	163.80

ภาพที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มด้านการลงทุนในสินทรัพย์ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน
จังหวัดตราด จำกัด ในช่วงปี 2553 – 2557

ด้านสินทรัพย์

จากภาพที่ 4.5 สินทรัพย์รวมของสหกรณ์มีแนวโน้มสูงขึ้นถึงร้อยละ 163.80 ในปี 2557 โดยทั้งแนวโน้มของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สูงขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 227.16 และ 120.962 ตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี โดยในปี 2557 เพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 227.16 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐานเมื่อพิจารณาในส่วนที่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ในปี 2557 มีแนวโน้มสูงสุดถึงร้อยละ 188.48 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐานทางด้านลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 316.58 และ 531.15 ในปี 2557 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และในส่วนของสินค้าคงเหลือของสหกรณ์ที่มีแนวโน้มผันผวนโดยเพิ่มขึ้นจากอัตราร้อยละ 454.62 ในปี 2556 เนื่องจากจัดซื้อสินค้า

มาจำหน่ายให้กับสมาชิกโดยเฉพาะปุ๋ย ยา และเคมีภัณฑ์ที่สมาชิกต้องการเข้ามา และลดลงในปี 2557 เหลือร้อยละ 156.65

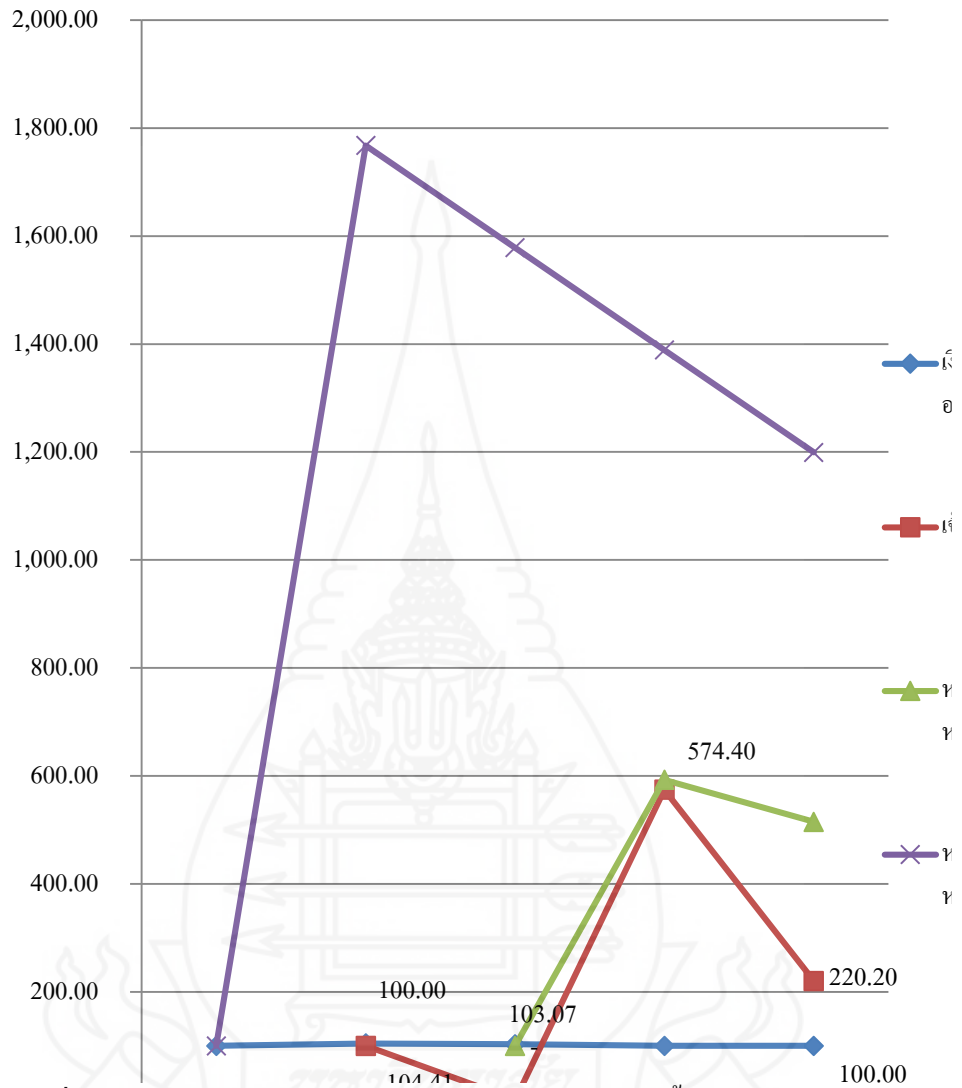
ด้านสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2557 มีแนวโน้มสูงสุด ร้อยละ 120.92 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยในส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 112.14 ในปี 2554 และมีแนวโน้มลดลงเหลือร้อยละ 108.05 และร้อยละ 105.25 ในปี 2555 และ 2556 ตามลำดับ แต่ในปี 2557 กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 122.04 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

2.2.2 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ ด้านหนี้สินปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้ม (ด้านหนี้สิน)

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
หนี้สินและทุนของสหกรณ์										
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินกู้ยืมระยะสั้น	0	-	0	-	0	-	500,000.00	100.00	500,000.00	100.00
เจ้าหนี้การค้า	0	-	110,445.00	100.00	0	-	634,400.00	574.40	243,200.00	220.20
เงินรับฝากออมทรัพย์	4,000,000.00	100.00	4,176,412.05	104.41	4,122,697.54	103.07	4,000,000.00	100.00	4,000,000.00	100.00
ค่าบำรุงสันนิบาตค้างจ่าย	0	-	0	-	0	-	0	-	10,000.00	-
เงินยืมทดลอง/หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0	-	0	-	4,000.00	100.00	23,708.14	592.70	20,600.22	515.01
ดอกเบี้ยเงินรับฝากค้างจ่าย	15,780.82	100.00	0	-	0	-	0	-	0	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	4,015,780.82	100.00	4,286,857.05	106.75	4,126,697.54	102.76	5,158,108.14	128.45	4,773,800.22	118.88
หนี้สินไม่หมุนเวียน										
รายได้รอตัดบัญชี	7,915.32	100.00	0	-	0	-	0	-	0	-
รายได้จากการรับบริจาคการรับรู้	0	-	139,931.51	100.00	124,931.51	89.28	109,931.51	78.56	94,931.51	67.84
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	7,915.32	100.00	139,931.51	1,767.86	124,931.51	1,578.35	109,931.51	1,388.84	94,931.51	1,199.34
รวมหนี้สิน	4,023,696.14	100.00	4,426,788.56	110.02	4,251,629.05	105.66	5,268,039.65	130.93	4,868,731.73	121.00

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะทางการเงินด้านหนี้สิน ช่วงปี 2553 – 2557

ด้านหนี้สิน

จากภาพที่ 4.6 หนี้รวมของสภครรณ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2557 โดยมีหนี้สินไม่หมุนเวียนสูงขึ้นเป็นร้อยละ 1,199.34 เมื่อเทียบกับปีฐานซึ่งเพิ่มมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนซึ่งมีอัตรา ร้อยละ 118.88 เมื่อเทียบกับปีฐาน

หนี้สินหมุนเวียน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย โดยในปี 2554 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 106.75 ปี 2555 ลดลงจากปี 2554 เล็กน้อย ร้อยละ 102.76 เมื่อเทียบกับปีฐาน ปี 2556 เพิ่มขึ้นร้อยละ 128.45 และกลับมลดลงในปี 2557 ร้อยละ 118.88 เมื่อเทียบกับปีฐาน ซึ่งในส่วน

ของเงินรับฝากออมทรัพย์มีแนวโน้มคงที่โดยในปี 2554 ร้อยละ 104.41 ปี 2555 ร้อยละ 103.07 และ ร้อยละ 100 ในปี 2556 – 2557 ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว เงินรับฝากของสหกรณ์เป็นเงินรับฝากจาก สหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด เพียงแห่งเดียว จำนวน 4,000,000 บาท ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี 2553 – 2557 แนวโน้ม จึงคงที่ พิจารณาในส่วนของผู้ถือหุ้นการค้าเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน มีแนวโน้มลดลง โดยมีอัตราร้อยละ 574.40 ในปี 2556 และลดลงในปี 2557 ร้อยละ 220.20 เมื่อเทียบกับปีฐาน

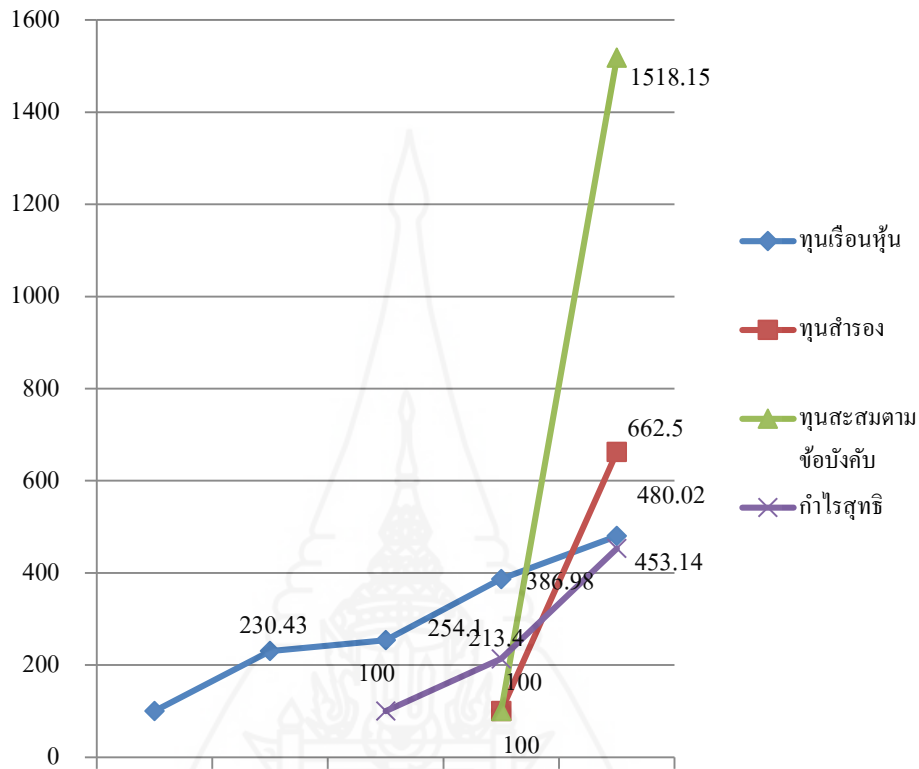
หนี้สินไม่หมุนเวียน มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 1,197.34 ในปี 2557 เมื่อเปรียบเทียบกับปี ฐาน ในส่วนของรายได้รอการรับบริจาคหรือการรับรู้ตั้งแต่ปี 2554 – 2557 ซึ่งสหกรณ์ได้รับการ สนับสนุนเงินทุนจากลูกค้า (บริษัท สุขสมบูรณ์ปาล์มน้ำมัน จำกัด) เพื่อเป็นค่าบริหารจัดการในการ รวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันจากสมาชิก ซึ่งมีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2555 ร้อยละ 89.28 ปี 2556 ร้อยละ 78.56 และร้อยละ 67.84 ในปี 2557 เมื่อเทียบกับปีฐาน (ปี 2554)

2.2.3 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ ด้านทุน ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้ม (ด้านทุนของสหกรณ์)

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ทุนของสหกรณ์										
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่า 10 บาท: หุ้น)										
หุ้นที่ชำระเต็ม มูลค่าแล้ว	188,000.00	100.00	433,200.00	230.43	477,700.00	254.10	727,530.00	386.98	902,440.00	480.02
ทุนสำรอง	0	-	0	-	0	-	8,000.00	100.00	53,000.00	662.50
ทุนสะสมตาม ข้อบังคับ	0	-	0	-	0	-	8,903.30	100.00	135,165.77	1,518.15
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	0	-	-130,431.27	-	207,359.57	100.00	442,502.52	213.40	939,628.24	453.14
หักขาดทุน สะสม	0	-	0	-	-130,431.27	-	0	-	0	-
	0	-	0	-	76,928.30	100.00	442,502.52	575.21	939,628.24	1,221.43
รวมทุนของ สหกรณ์	188,000.00	100.00	302,768.73	161.05	554,628.30	295.02	1,186,935.82	631.35	2,030,234.01	1,079.91
รวมหนี้สินและ										
ทุนของ สหกรณ์	4,211,696.14	100.00	4,729,557.29	112.30	4,806,257.35	114.12	6,454,975.47	153.26	6,898,965.74	163.80

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะทางการเงินสหกรณ์ ด้านทุนของสหกรณ์ ช่วงปี 2553 – 2557

ด้านทุน

จากภาพที่ 4.7 ทุนของสหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ทุนรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,079.91 ในปี 2557 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

ด้านทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีจากร้อยละ 100 ในปี 2553 ซึ่งเป็นปีฐาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 230.43 ในปี 2554 ร้อยละ 254.10 ในปี 2555 ร้อยละ 386.98 ในปี 2556 และเพิ่มสูงสุดในปี 2557 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้นเป็นร้อยละ 480.02 ซึ่งมีมูลค่าหุ้นเป็นเงินจำนวน 902,440.00 บาท ในส่วนทุนสำรอง เนื่องจากเป็นช่วงเริ่มต้นของการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งในปีแรกในการดำเนินธุรกิจปี 2553 เกิดการขาดทุนจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และเริ่มมีกำไรจากการดำเนินงานในปี 2554 และเริ่มจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรองในปี 2556 ซึ่งในปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 662.50 จากปีฐาน (2556) ในส่วนของทุนสะสมตามข้อบังคับเป็นเช่นเดียวกันกับทุนสำรองของสหกรณ์ ซึ่งในปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1,518.15 จากปีฐาน (2556)

ด้านกำไรสุทธิของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่นำปีแรกของการดำเนินธุรกิจที่เกิดการขาดทุนมาวิเคราะห์ร่วมด้วย โดยในปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 575.21 ปี 2557 ร้อยละ 1,221.43 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (2555) ซึ่งถือว่าสหกรณ์มีการบริหารมีประสิทธิภาพทำให้กิจการมีกำไรสูงขึ้นและทำให้สมาชิกได้รับประโยชน์จากผลตอบแทนที่ได้รับ

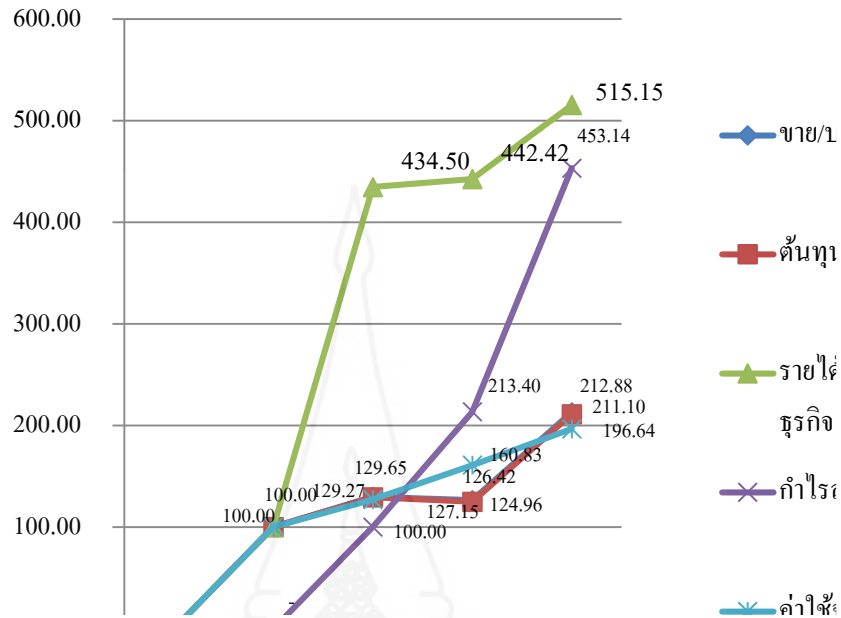
2.2.4 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้ม

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ขาย/บริการ	-	-	37,972,609.00	100.00	49,230,579.00	129.65	48,006,178.75	126.42	80,836,749.75	212.88
หักต้นทุนขาย	-	-	37,222,595.25	100.00	48,119,278.45	129.27	46,513,052.60	124.96	78,577,446.48	211.10
กำไรขั้นต้น	-	-	750,013.75	100.00	1,111,300.55	148.17	1,493,126.15	199.08	2,259,303.27	301.23
บวกรายได้เฉพาะธุรกิจ	-	-	4,290.00	100.00	18,640.00	434.50	18,980.00	442.42	22,100.00	515.15
	-	-	754,303.75	100.00	1,129,940.55	149.80	1,512,106.15	200.46	2,281,403.27	302.45
หักค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	-	-	234,022.07	100.00	297,551.00	127.15	376,373.31	160.83	460,179.95	196.64
กำไรเฉพาะธุรกิจ	-	-	520,281.68	100.00	832,389.55	159.99	1,135,732.84	218.29	1,821,223.32	350.05
บวกรายได้อื่น	-	-	33,000.04	100.00	11,371.23	34.46	125,048.91	378.94	12,532.46	37.98
รวม	-	-	553,281.72	100.00	843,760.78	152.50	1,260,781.75	227.87	1,833,755.78	331.43
หักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	-	-	683,712.99	100.00	636,401.21	93.08	818,279.23	119.68	894,127.54	130.78
กำไรสุทธิ	-	-	130,431.27	-	207,359.57	100.00	442,502.52	213.40	939,628.24	453.14

(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มกำไร(ขาดทุน)ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ช่วงปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.8 ด้านรายได้จากการขาย/บริการ พบว่า สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี 2555 เป็นร้อยละ 129.65 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (2554) แล้วปรับตัวลดลงเล็กน้อย ในปี 2556 ร้อยละ 126.42 และปี 2557 เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นร้อยละ 212.88

ต้นทุนขาย/บริการ มีแนวโน้มสอดคล้องกับการขาย/บริการ คือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี 2555 เป็นร้อยละ 129.27 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (2554) แล้วปรับตัวลดลงเล็กน้อย ในปี 2556 ร้อยละ 124.96 และปี 2557 เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นร้อยละ 211.10

รายได้เฉพาะธุรกิจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (2554) โดยในปี 2557 เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นร้อยละ 515.15

ด้านค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (2554) โดย ในปี 2557 เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็น ร้อยละ 196.64

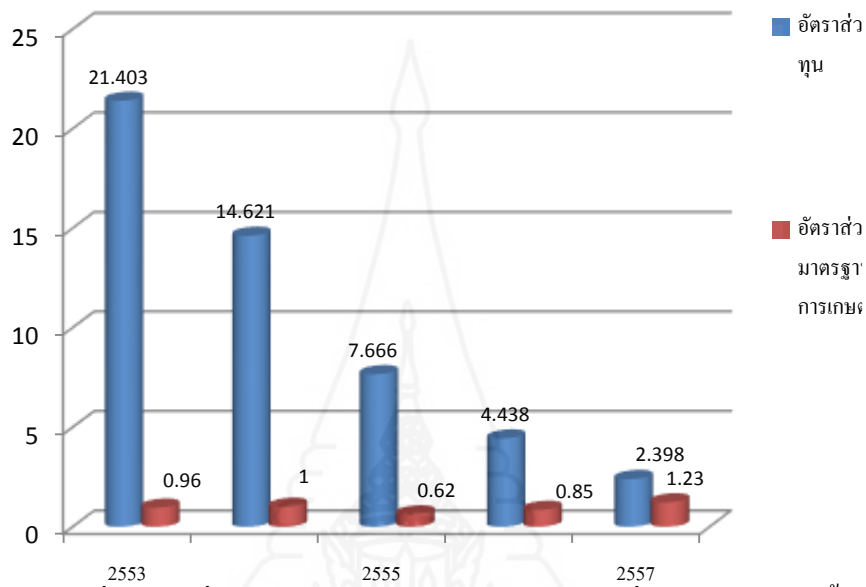
ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2557 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 130.78 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (2554)

ส่วนของกำไร(ขาดทุน)สุทธิของสหกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (2555) โดยเพิ่มเป็นร้อยละ 213.40 และ 453.14 ในปี 2556 และปี 2557 ตามลำดับ

1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

(หน่วย : เท่า)

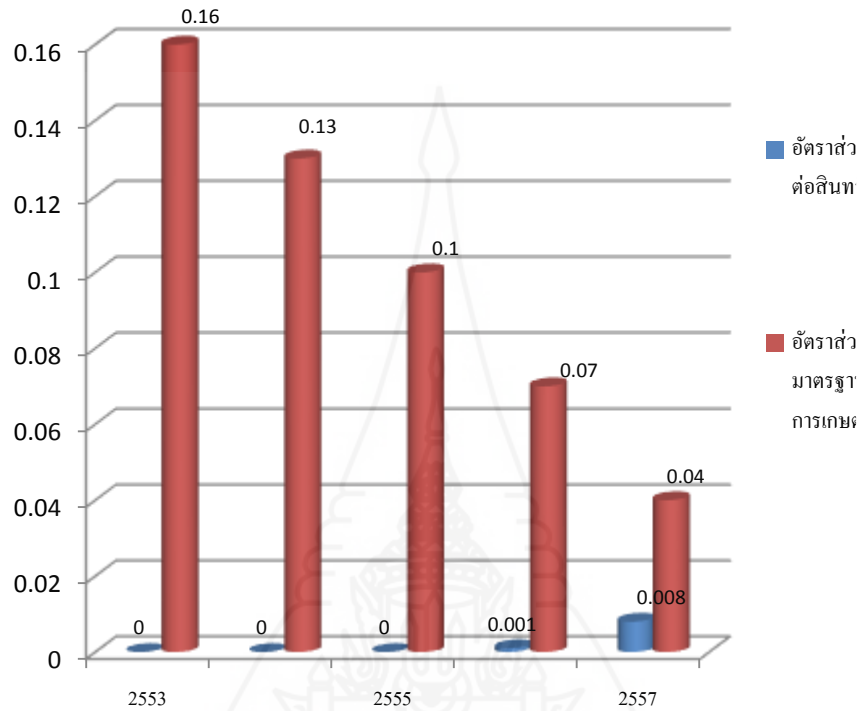
ภาพที่ 4.9 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

จากภาพที่ 4.9 พบว่าสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนปี 2557 สูงกว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาทปี 2557 (Peer Group) โดยสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 2.398 เท่า เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย คือ 1.230 เท่า

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์เปรียบเทียบปีต่อปี สูงสุดคือปี 2553 จำนวน 21.403เท่า รองลงมา ปี 2554 จำนวน 14.621เท่า ปี 2555 จำนวน 7.66เท่า ตามลำดับและต่ำสุดคือปี 2557จำนวน 2.398เท่า เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร (Peer Group) พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยเกณฑ์มาตรฐานทุกปี จึงวิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ของสหกรณ์มากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์

(หน่วย : เท่า)

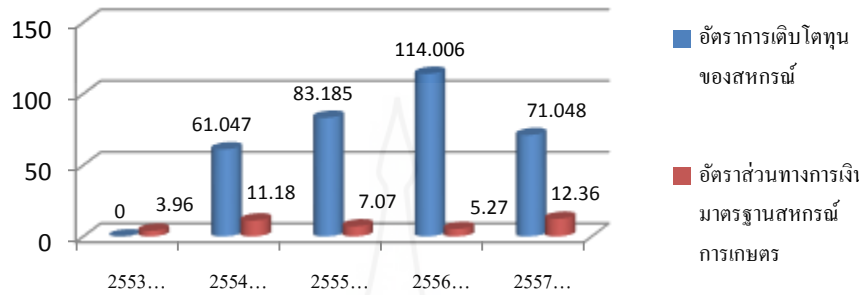
ภาพที่ 4.10 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์

จากภาพที่ 4.10 พบว่าสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ปี 2557 คิดเป็น 0.008 เท่า ต่ำกว่าอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) ซึ่งมีค่าอยู่ที่ 0.04 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความมั่นคงน้อยกว่า สหกรณ์การเกษรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ปีต่อปี สูงสุดคือปี 2557 จำนวน 0.008 เท่า และต่ำสุดคือปี 2556 จำนวน 0.001 เท่า เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษร (Peer Group) พบว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเกณฑ์มาตรฐานทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความมั่นคงต่ำกว่า สหกรณ์การเกษรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์

(หน่วย : ร้อยละ)

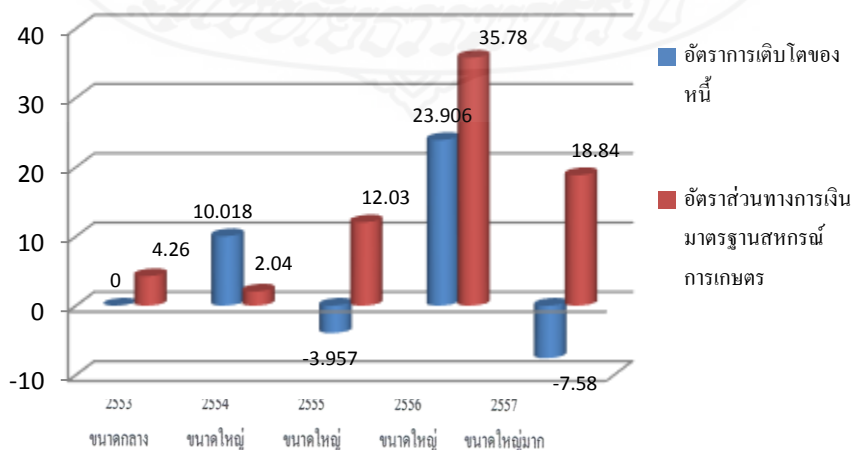
ภาพที่ 4.11 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราการเติบโตของสหกรณ์

จากภาพที่ 4.11 พบว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสหกรณ์ปี 2557 สูงกว่าอัตราการเติบโตของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) โดยอัตราการเติบโตของสหกรณ์ อยู่ที่ร้อยละ 71.048 อัตราการเติบโตของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่อยู่ที่ ร้อยละ 12.360 ดังนั้นอัตราการเติบโตของสหกรณ์สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของสหกรณ์ปีต่อปี สูงสุดคือปี 2556 ร้อยละ 114.006 รองลงมาปี 2555 ร้อยละ 83.185 ปี 2557 ร้อยละ 71.048 ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2554 ร้อยละ 61.047 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของสหกรณ์การเกษตร (Peer Group) พบว่าอัตราการเติบโตของสหกรณ์จะสูงกว่าค่าเฉลี่ยเกณฑ์มาตรฐานทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์ได้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

1.4 อัตราการเติบโตของหนี้

(หน่วย : ร้อยละ)

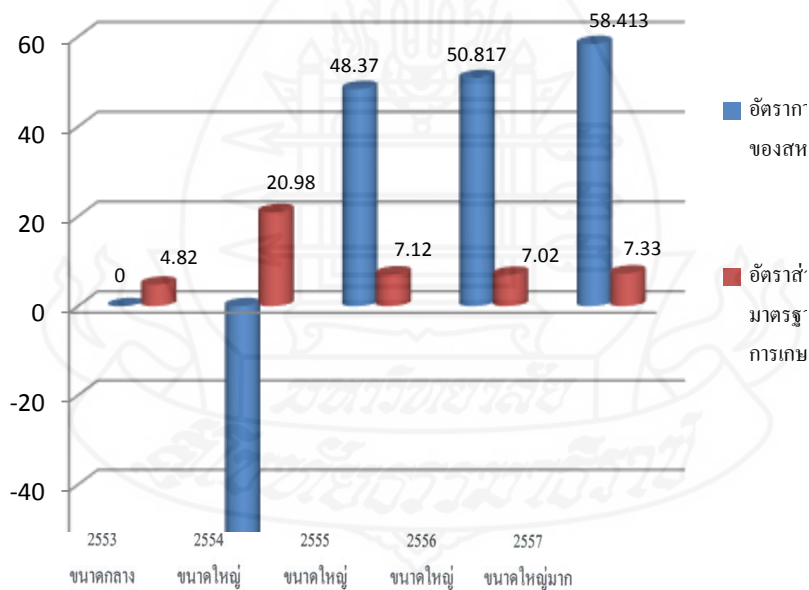
ภาพที่ 4.12 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราการเติบโตของหนี้

จากภาพที่ 4.12 พบว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของหนี้ปี 2557 ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) โดยอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ร้อยละ -7.580 แต่อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับ ร้อยละ 18.840 แสดงว่าสหกรณ์สามารถก่อหนี้ได้อีก

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ปีต่อปี สูงสุดคือปี 2556 ร้อยละ 23.906 รองลงมา ปี 2554 ร้อยละ 10.018 ปี 2555 ร้อยละ -3.957 ปี 2557 ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2557 ร้อยละ -7.580 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตร (Peer Group) พบว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรอื่นที่มีขนาดเดียวกัน

1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.13 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง: อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

จากภาพที่ 4.13 พบว่าสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นปี 2557 สูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ ร้อยละ 58.413 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์

การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับ ร้อยละ 7.33 แสดงว่าสหกรณ์สามารถทำกำไรโดยใช้ส่วนของทุนไปสร้างรายได้ หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพได้มากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ

เมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์ปีต่อปีสูงสุดคือปี 2557 ร้อยละ 58.413 รองลงมา ปี 2556 ร้อยละ 50.817 ปี 2555 ร้อยละ 48.370 ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2554 ร้อยละ -53.154 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่ามาตรฐาน พบว่าสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปีสหกรณ์สามารถทำกำไรโดยใช้ส่วนของทุนไปสร้างรายได้ หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพได้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ยกเว้นปี 2554

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 1 ด้านความเสี่ยงของเงินทุนต่อความเสี่ยงพบว่าเมื่อพิจารณาด้านทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ของสหกรณ์มากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน และมีความมั่นคงต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน แต่สหกรณ์มีประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์ได้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันและมีอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน ซึ่งสหกรณ์สามารถก่อหนี้ได้อีก ทั้งนี้ สหกรณ์สามารถทำกำไรโดยใช้ส่วนของทุนไปสร้างรายได้ หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพได้มากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

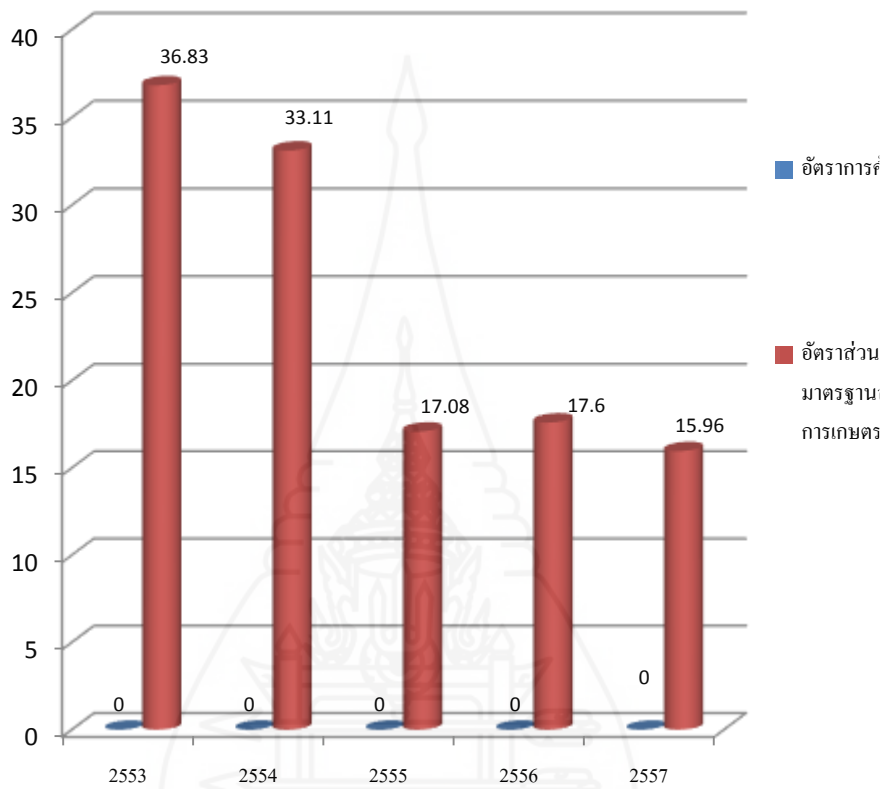
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์

อัตราส่วนทางการเงิน	2553		2554		2555		2556		2557	
	(ขนาดกลาง)		(ขนาดใหญ่)		(ขนาดใหญ่)		(ขนาดใหญ่)		(ขนาดใหญ่มาก)	
	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group
1. อัตราการค้างชำระ (%)	-	36.830	-	33.110	-	17.080	-	17.600	-	15.960
2. อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	-	0.780	8.494	4.570	12.972	1.770	8.526	0.780	12.107	0.140
3. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	-	2.420	-	10.220	5.464	4.380	7.859	4.000	14.073	3.330
			2.918							
4. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	-	-0.230	12.296	6.420	72.645	8.920	34.304	17.350	6.878	15.850

2.1 อัตราการค้างชำระ

(หน่วย : ร้อยละ)

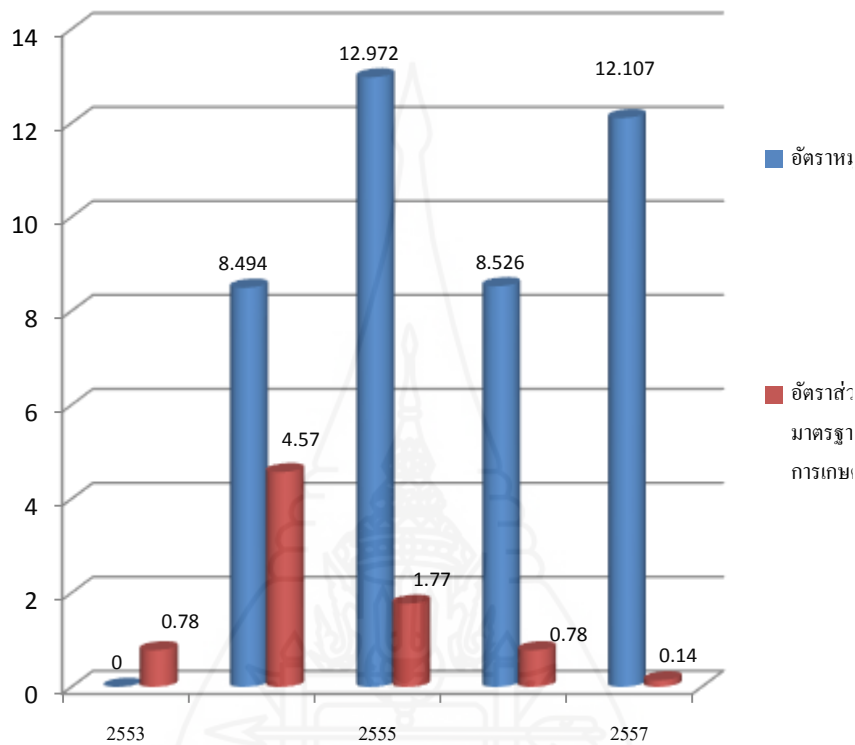
ภาพที่ 4.14 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์: อัตราการค้างชำระ

จากภาพที่ 4.14 พบว่า สหกรณ์ไม่มีอัตราการค้างชำระตลอดระยะเวลา ปี 2553 - 2557 แสดงว่าสหกรณ์ไม่มีลูกหนี้ค้าง

2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์

(หน่วย : รอบ)

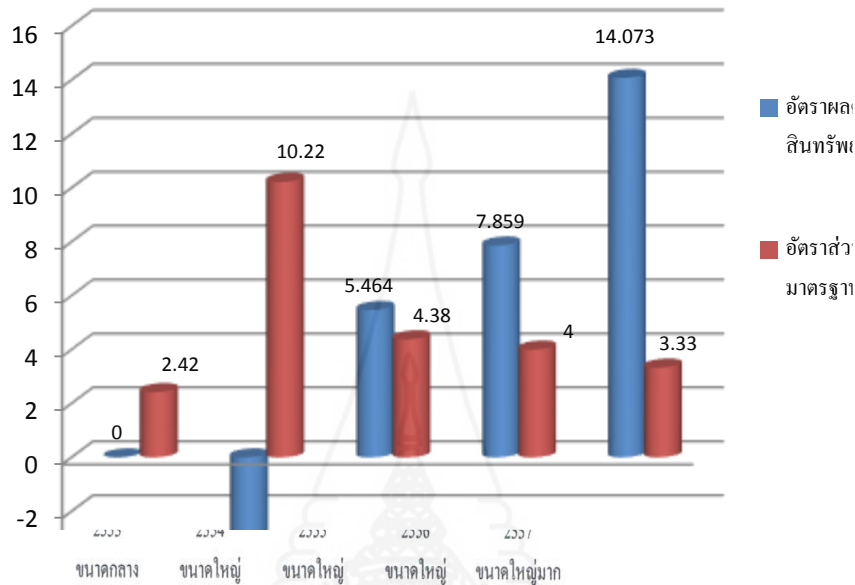
ภาพที่ 4.15 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์: อัตราหมุนของสินทรัพย์

จากภาพที่ 4.15 พบว่า สหกรณ์มีอัตราหมุนของสินทรัพย์ปี 2557 สูงกว่า อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) โดยอัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ เท่ากับ 12.107 รอบ อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับ 0.14 รอบ แสดงว่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์ สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ปีต่อปี สูงสุดคือปี 2555 จำนวน 12.972 รอบ รองลงมา ปี 2557 จำนวน 12.107 รอบ ปี 2556 จำนวน 8.526 รอบ ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2554 จำนวน 8.494 รอบ เมื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน พบว่าอัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันทุกปี

2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

(หน่วย : ร้อยละ)

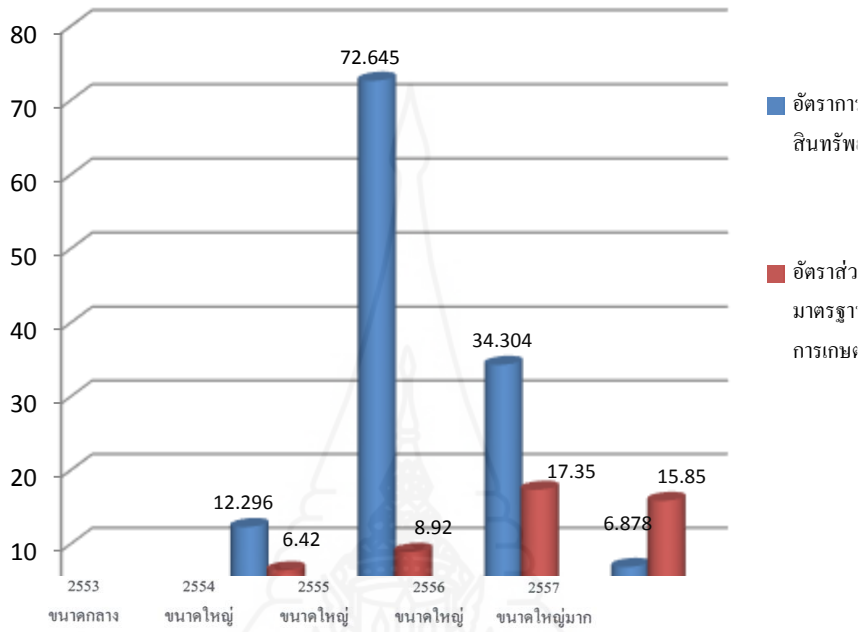
ภาพที่ 4.16 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์: อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

จากภาพที่ 4.16 พบว่า สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ปี 2557 สูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ เท่ากับร้อยละ 14.073 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับร้อยละ 3.33 แสดงว่าสหกรณ์ได้ลงทุนในสินทรัพย์ที่สามารถให้ผลตอบแทนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ปีต่อปี สูงสุดคือปี 2557 ร้อยละ 14.073 รองลงมา ปี 2556 ร้อยละ 7.859 ปี 2555 ร้อยละ 5.464 ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2554 ร้อยละ -2.918 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยเกณฑ์มาตรฐาน พบว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ สูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันทุกปี ยกเว้นปี 2554

2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์

(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.17 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์: อัตราการเติบโตของสินทรัพย์

จากภาพที่ 4.17 พบว่า สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ปี 2557 ต่ำกว่า อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์สหกรณ์เท่ากับร้อยละ 6.878 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับร้อยละ 15.85

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราการเติบโตของสินทรัพย์สหกรณ์ปีต่อปี สูงสุดคือปี 2555 ร้อยละ 72.645 รองลงมา ปี 2556 ร้อยละ 34.304 ปี 2554 ร้อยละ 12.296 และ ต่ำสุดคือปี 2557 ร้อยละ 6.878 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์สูงกว่าอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ทุกปียกเว้นปี 2557

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 2 ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ พบว่าสหกรณ์ไม่มีลูกหนี้ค้างชำระ การบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์มีประสิทธิภาพสหกรณ์ได้ลงทุนในสินทรัพย์ที่สามารถให้ผลตอบแทนสูง และมีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์สูง

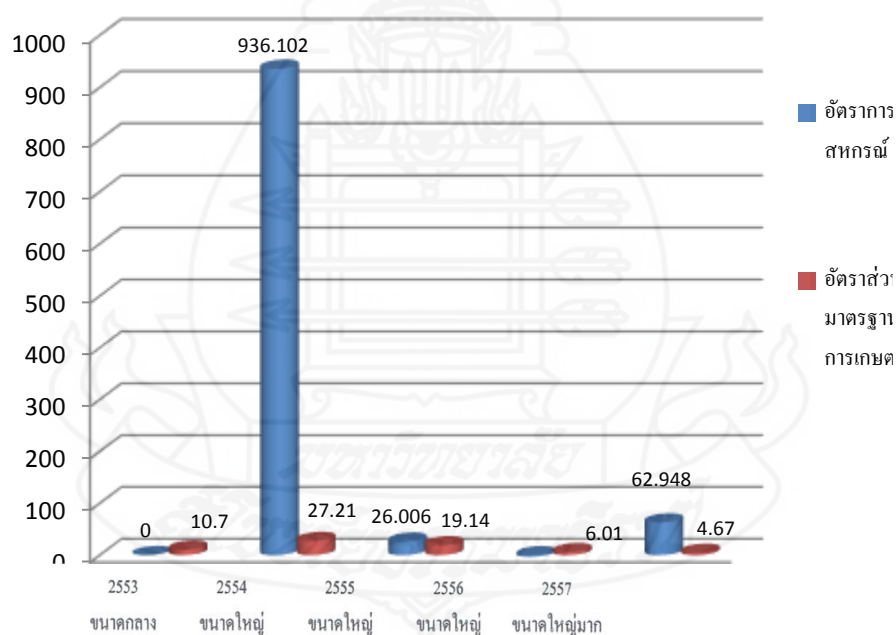
มิตินี้ 3 ชี้ความสามารถการบริหารจัดการ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิตินี้ 3 ชี้ความสามารถในการบริหาร

อัตราส่วนทางการเงิน	2553 (ขนาดกลาง)		2554 (ขนาดใหญ่)		2555 (ขนาดใหญ่)		2556 (ขนาดใหญ่)		2557 (ขนาดใหญ่มาก)	
	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group
อัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์	-	- 10.700	936.102	27.210	26.006	19.140	- 3.187	- 6.010	62.948	4.670

อัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์

(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.18 มิตินี้ 3 ชี้ความสามารถในการบริหาร: อัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์

จากภาพที่ 4.18 พบว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจปี 2557 เท่ากับร้อยละ 62.948 สูงกว่าอัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับร้อยละ 4.67 แสดงว่าสหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์เปรียบเทียบปีต่อปี สูงสุดคือปี 2554 ร้อยละ 936.102 รองลงมา ปี 2557 ร้อยละ 62.948 ปี 2555 ร้อยละ 26.006 ตามลำดับ และต่ำสุดคือปี 2556 ร้อยละ -3.187 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันเฉลี่ย พบว่าในปี 2554, 2555 และ 2557 มีอัตราการเติบโตของธุรกิจสูงกว่าส่วนในปี 2556 มีอัตราการเติบโตของธุรกิจต่ำกว่าทุกปี

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 3 ชี้ความสามารถในการบริหาร พบว่า สหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารงาน

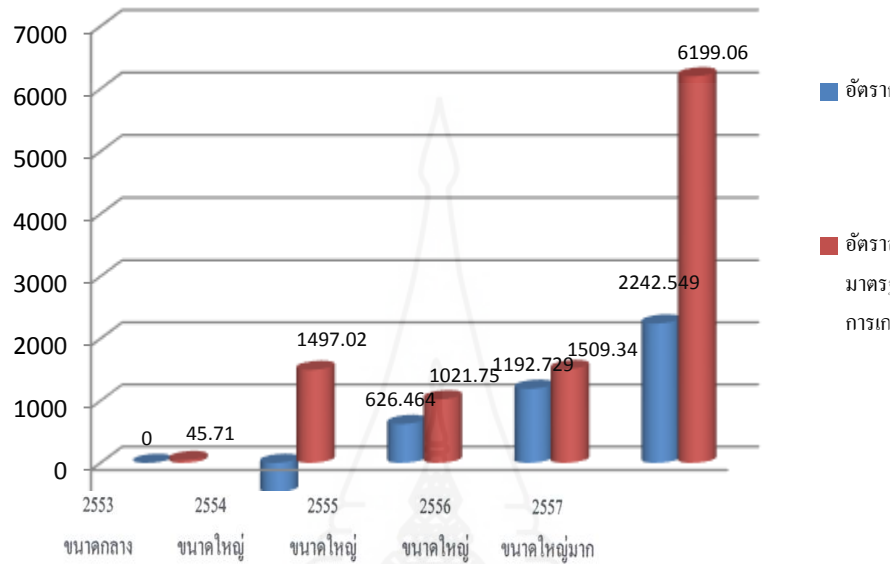
มิติที่ 4 การทำกำไร ปราบกฎผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 4 การทำกำไร

อัตราส่วนทางการเงิน	2553 (ขนาดกลาง)		2554 (ขนาดใหญ่)		2555 (ขนาดใหญ่)		2556 (ขนาดใหญ่)		2557 (ขนาดใหญ่มาก)	
	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group
	1. อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	-	45.710	- 470.871	1,497.020	626.464	1,021.750	1,192.729	1,509.340	2,242.549
2. อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	1,314.685	587.610	1,563.899	4,258.790	1,443.202	12,864.020	1,960.997	22,182.650	2,153.795	131,585.370
3. อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	-	970.630	481.870	7,702.100	302.400	16,317.900	614.102	25,930.840	1,008.503	151,111.900
4. อัตรากำไรจ่าย ค่านิมนังงานต่อ กำไรก่อนหัก ค่าใช้จ่าย ค่านิมนังงาน (%)	-	65.240	123.574	38.580	75.424	45.680	64.903	44.940	48.759	22.960
5. อัตราการเติบโต ของทุนสำรอง (%)	-	13.820	-	4.690	-	10.050	-	5.160	562.500	10.270
6. อัตราการเติบโต ของทุนสะสมอื่น (%)	-	- 6.230	-	5.570	-	11.430	-	1.480	1,418.154	16.690
7. อัตราการเติบโต ของกำไร (%)	-	50.120	-	39.360	258.980	- 12.240	113.399	10.860	112.344	13.480
8. อัตรากำไรสุทธิ (%)	-	3.120	- 0.343	2.250	0.421	2.500	0.922	5.150	1.162	24.120

4.1 อัตรากำไรต่อสมาชิก

(หน่วย : บาท)

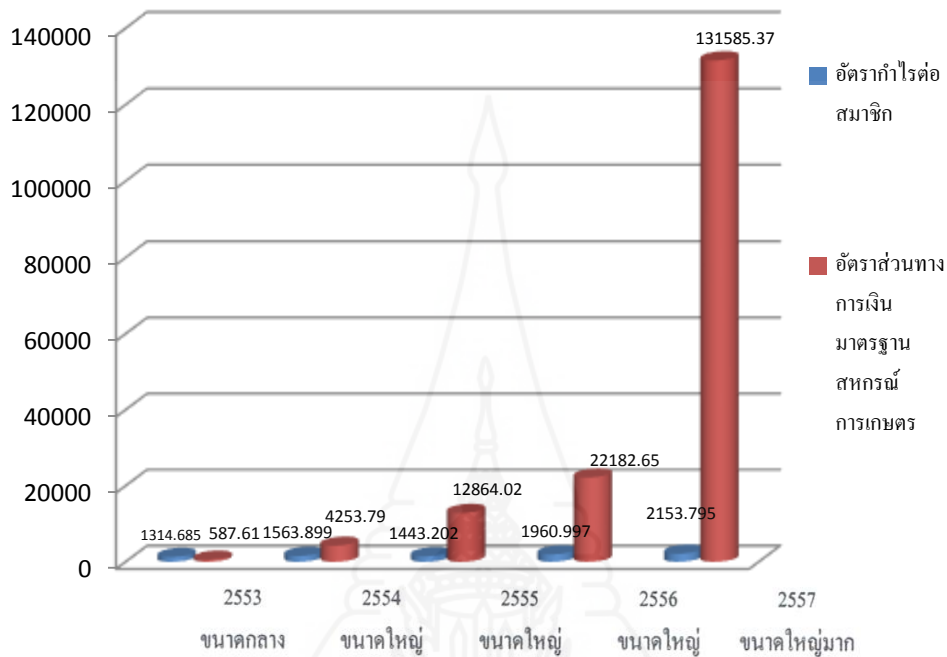
ภาพที่ 4.19 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตรากำไรต่อสมาชิก

จากภาพที่ 4.19 พบว่าสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีอัตรากำไรต่อสมาชิก ปี 2557 เป็นเงิน 2,242.549 บาท อัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่ มากปี 2557 เป็นเงิน 6,199.06 บาท อัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เป็นจำนวนมาก แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกน้อยกว่าสหกรณ์การเกษตร อื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์เปรียบเทียบปีต่อปี สูงสุดคือปี 2557 จำนวน 2,242.549บาท รองลงมา ปี 2556จำนวน 1,192.729บาท ปี 2555จำนวน 626.464บาท ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2554จำนวน -470.871บาท เมื่อเปรียบเทียบกับอัตรากำไรต่อสมาชิกของ สหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย พบว่า สหกรณ์มีอัตรากำไรต่อสมาชิกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในทุกปี แสดงถึง สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกน้อยกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่น ๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

4.2 อัตราเงินออมต่อสมาชิก

(หน่วย : บาท)

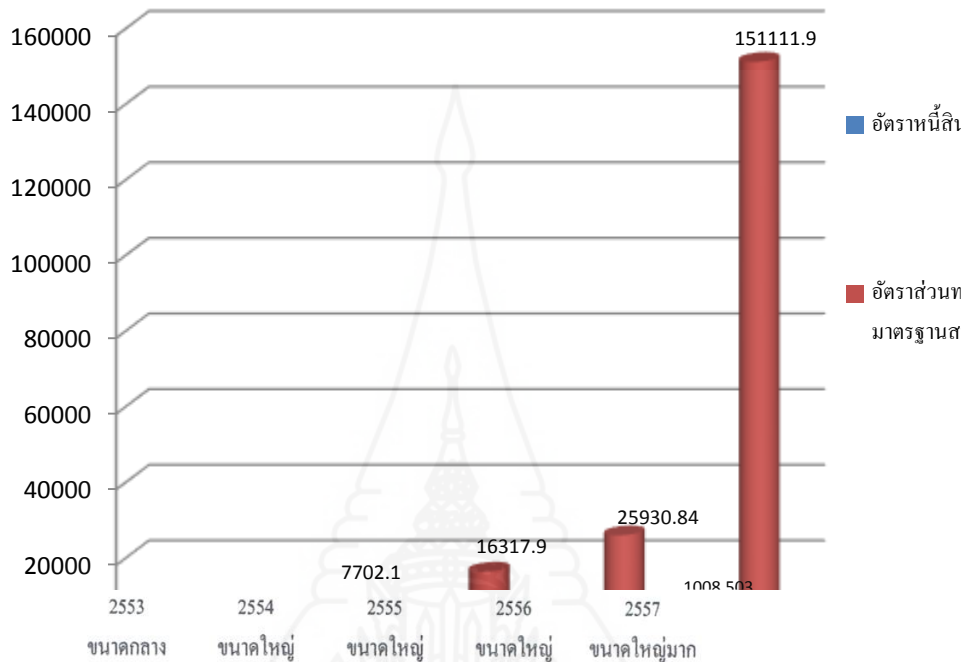
ภาพที่ 4.20 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราเงินออมต่อสมาชิก

จากภาพที่ 4.20 พบว่าสหกรณ์มีอัตราเงินออมต่อสมาชิกปี 2557 เท่ากับ 2,153.795 บาท อัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากปี 2557 เท่ากับ 131,585.370 บาท ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเป็นจำนวนมาก ซึ่งสหกรณ์ยังไม่ได้ให้สมาชิกออมเงินกับสหกรณ์

เมื่อพิจารณาอัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์เปรียบเทียบปีต่อปี สูงสุดคือปี 2557 จำนวน 2,153.795 บาท รองลงมา ปี 2556 จำนวน 1,960.997 บาท ปี 2555 จำนวน 1,443.202 บาท ปี 2554 จำนวน 1,563.899 บาท ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2553 จำนวน 1,314.685 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร พบว่า สหกรณ์มีอัตราการออมต่อสมาชิกต่ำกว่ามาตรฐานทุกปี แสดงว่าอัตราการออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

4.3 อัตราหนี้สินต่อสมาชิก

(หน่วย : บาท)

ภาพที่ 4.21 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราหนี้สินต่อสมาชิก

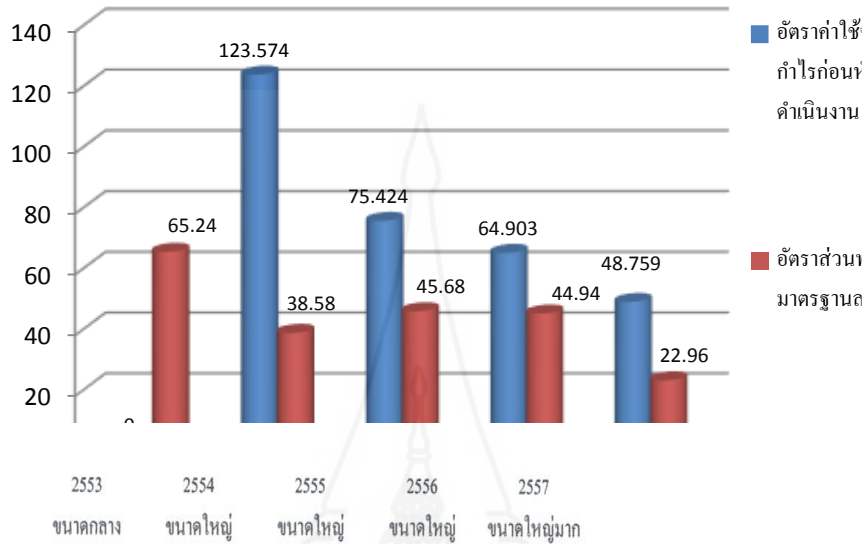
จากภาพที่ 4.21 พบว่าสหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อสมาชิกปี 2557 เท่ากับ 1,008.503 บาท อัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากปี 2557 เท่ากับ 151,111.900 บาท ซึ่งอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเป็นจำนวนมาก แสดงว่าสมาชิกแต่ละรายมีหนี้สินจำนวนน้อยมาก

เมื่อพิจารณาอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์เปรียบเทียบปีต่อปี สูงสุดคือปี 2557 จำนวน 151,111.900บาท รองลงมา ปี 2556 จำนวน 25,930.840บาท ปี 2555 จำนวน 302.400 บาท ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2554จำนวน 481.870บาท เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย สหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อสมาชิกต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่น ๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

(หน่วย : ร้อยละ)

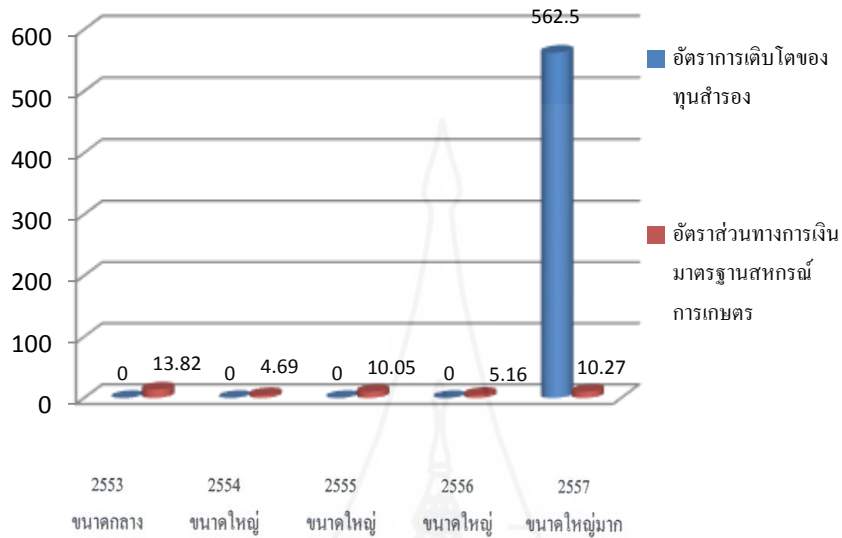
ภาพที่ 4.22 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

จากภาพที่ 4.22 พบว่าสหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานปี 2557 ร้อยละ 48.759 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากปี 2557 เท่ากับร้อยละ 22.96 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์ มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีสูงสุดคือปี 2554 ร้อยละ 123.574 รองลงมา ปี 2555 ร้อยละ 75.424 ปี 2556 ร้อยละ 64.903 ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2557 ร้อยละ 48.759 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง

(หน่วย : ร้อยละ)

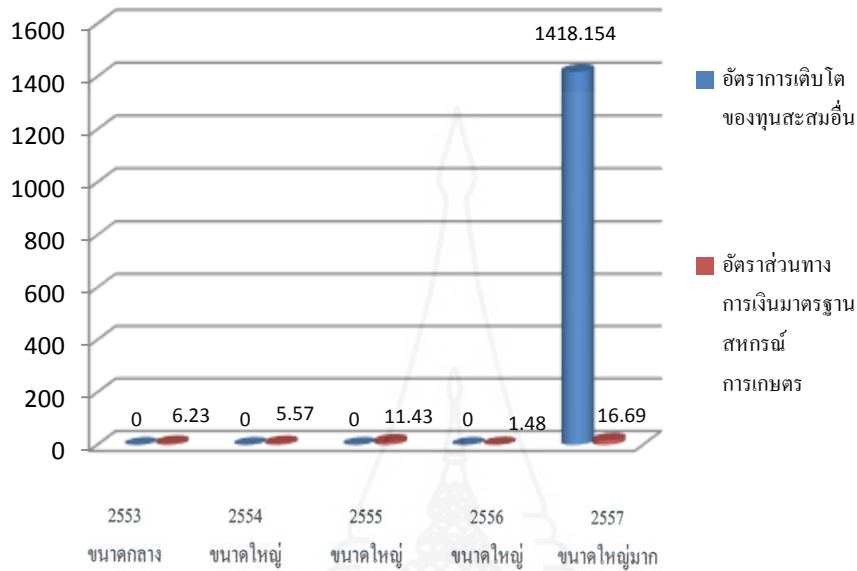
ภาพที่ 4.23 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราการเติบโตของทุนสำรอง

จากภาพที่ 4.23 พบว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองปี 2557 เท่ากับ ร้อยละ 562.500 โดยอัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากปี 2557 เท่ากับ ร้อยละ 10.270 แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดสรรเงินทุนสำรองจากกำไรสุทธิมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์เปรียบเทียบกับปีต่อปีสหกรณ์เริ่มมีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ได้ในปี 2556 – 2557 เท่านั้น

4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น

(หน่วย : ร้อยละ)

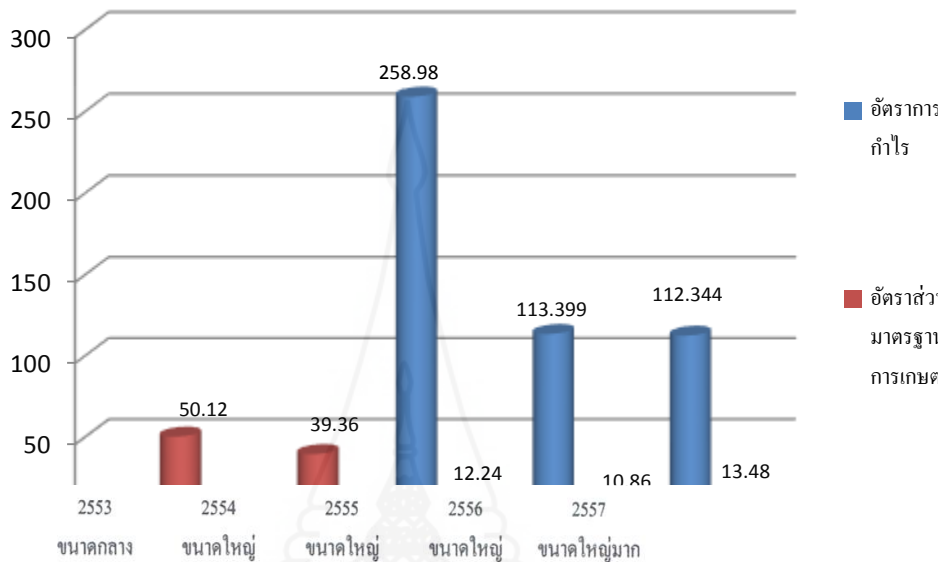
ภาพที่ 4.24 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น

จากภาพที่ 4.24 พบว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ปี 2557 เท่ากับ ร้อยละ 1,418.154 โดยอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ปี 2557 เท่ากับ ร้อยละ 16.690 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดสรรทุนสะสมอื่นจากกำไรสุทธิประจำปี มากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์เปรียบเทียบกับปีต่อปี สหกรณ์เริ่มมีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสะสมอื่นของสหกรณ์ได้ในปี 2556 – 2557 เท่านั้น

4.7 อัตราการเติบโตของกำไร

(หน่วย : ร้อยละ)

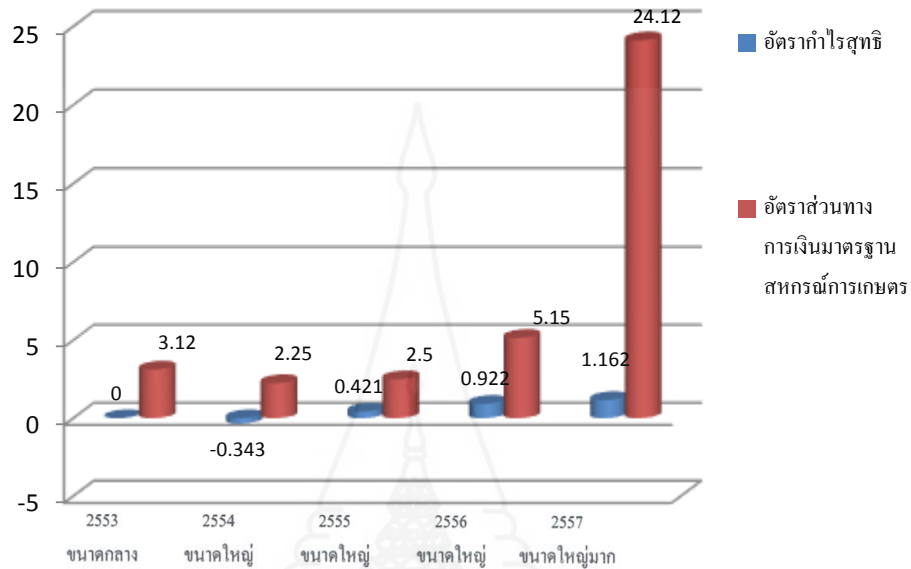
ภาพที่ 4.25 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตราการเติบโตของกำไร

จากภาพที่ 4.25 พบว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์ปี 2557 เท่ากับ ร้อยละ 112.344 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากปี 2557 มีอัตราร้อยละ 13.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์เปรียบเทียบปีต่อปี สูงสุดคือปี 2555 ร้อยละ 258.980 รองลงมา ปี 2556 ร้อยละ 113.399 ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2557 ร้อยละ 112.344 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย พบว่าในปี 2555 – 2557 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี

4.8 อัตรากำไรสุทธิ

(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.26 มิติที่ 4 การทำกำไร: อัตรากำไรสุทธิ

จากภาพที่ 4.26 พบว่ากำไรสุทธิของสหกรณ์ปี 2557 เท่ากับร้อยละ 1.162 อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากปี 2557 เท่ากับร้อยละ 21.120 ซึ่งอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์ดำเนินธุรกิจมีความสามารถในการทำกำไรต่อยอดขายได้ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์เปรียบเทียบกับปีต่อปี สูงสุดคือปี 2557 ร้อยละ 1.162 รองลงมา ปี 2556 ร้อยละ 0.922 ปี 2555 ร้อยละ 0.421 ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2554 ร้อยละ -0.343 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 4 การทำกำไร สหกรณ์มีความสามารถน้อยในการทำกำไรต่อสมาชิกสหกรณ์ยังไม่ได้ให้สมาชิกออมเงินกับสหกรณ์ทำให้อัตราการออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันสมาชิกแต่ละรายมีหนี้สินจำนวนน้อยมาก สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกันการจัดสรรเงินทุนสำรองและทุนสะสมอื่นจากกำไรสุทธินอกจากสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันซึ่งสหกรณ์เริ่มมีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรองและ

ทุนสะสมอื่นของสหกรณ์ได้ในปี 2556 – 2557 เท่านั้น สหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปีแต่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจมีความสามารถในการทำกำไรต่อยอดขายได้ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

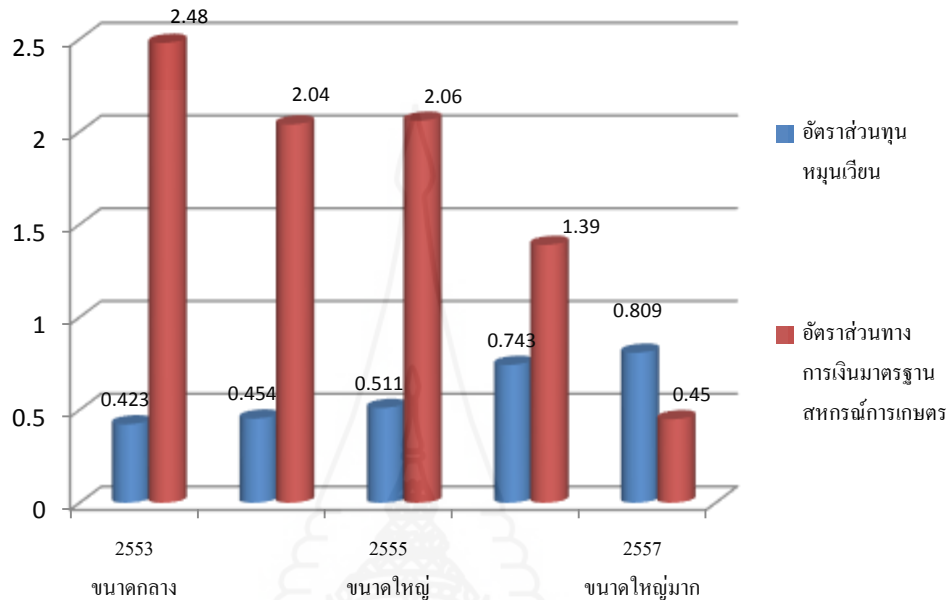
มิตินี้ 5 สภาพคล่อง ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิตินี้ 5 สภาพคล่อง

อัตราส่วนทางการเงิน	2553 (ขนาดกลาง)		2554 (ขนาดใหญ่)		2555 (ขนาดใหญ่)		2556 (ขนาดใหญ่)		2557 (ขนาดใหญ่มาก)	
	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group	สหกรณ์	Peer Group
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	0.423	2.480	0.454	2.040	0.511	2.060	0.743	1.390	0.809	0.450
2. อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)	-	17.430	-	17.630	6,903.770	20.780	74.425	16.710	364.894	14.130
3. อายุเฉลี่ยของสินค้า (วัน)	-	20.940	-	20.710	0.053	17.570	4.904	21.840	1.000	25.830
4. อัตราลูกหนี้ระยะสั้น	-	63.170	-	66.890	-	82.920	-	82.400	-	84.040

5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

(หน่วย : เท่า)

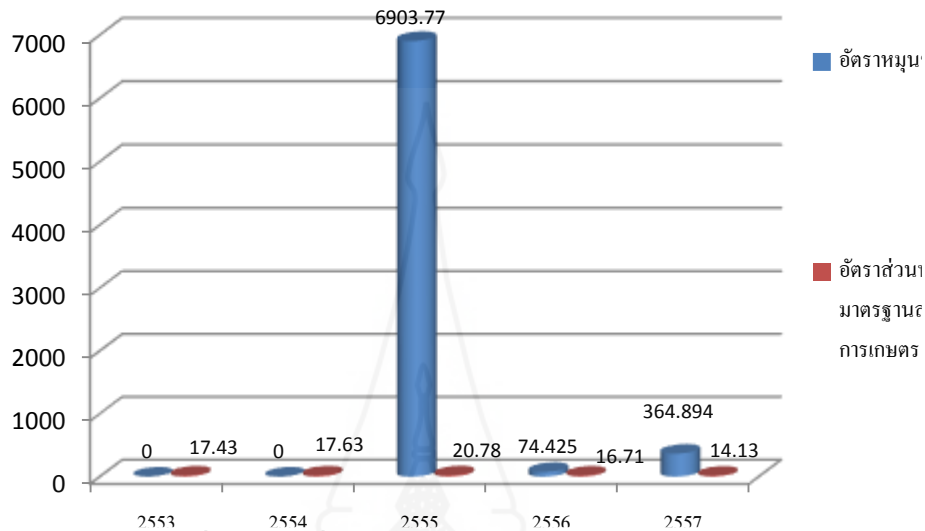
ภาพที่ 4.27 มิติที่ 5 สภาพคล่อง: อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

จากภาพที่ 4.27 พบว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนปี 2557 สูงกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากปี 2557 โดยสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 0.809 เท่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับ 0.45 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือ สภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารเงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้และสินค้าคงเหลือ

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์เปรียบเทียบกับปีต่อปี สูงสุดคือปี 2557 จำนวน 0.809 เท่า รองลงมา ปี 2556 จำนวน 0.743 เท่า ปี 2555 จำนวน 0.511 เท่า ปี 2554 จำนวน 0.454 เท่า ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2553 จำนวน 0.423 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย พบว่าปี 2553 – 2556 สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์น้อยกว่าหนี้สินและมีสภาพคล่องต่ำ ยกเว้นปี 2557 พบว่าสหกรณ์ มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน และมีสภาพคล่องสูงขึ้น

5.2 อัตราหมุนของสินค้า

(หน่วย : ครั้ง)

ภาพที่ 4.28 มิติที่ 5 สภาพคล่อง: อัตราส่วนหมุนของสินค้า

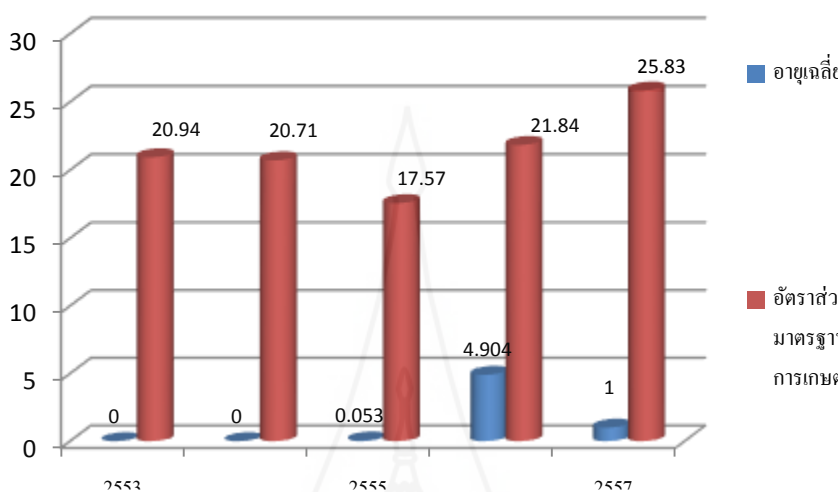
จากภาพที่ 4.28 พบว่า สหกรณ์มีอัตราการหมุนของสินค้าปี 2557 สูงกว่าอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากปี 2557 โดยสหกรณ์มีอัตราการหมุนของสินค้า เท่ากับ 364.894 รอบ อัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับ 14.13 รอบ ซึ่งอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์ สูงกว่ามาตรฐานเป็นจำนวนมากเนื่องจากสินค้าที่จัดจำหน่ายของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นปุ๋ยซึ่งมีความเสื่อมสภาพเร็ว อีกทั้งรายได้จากการดำเนินธุรกิจมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ สหกรณ์จึงต้องบริหารจัดการสินค้าคงเหลือไปถึงมือผู้ซื้อได้เร็ว เพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสียและค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาอัตราการหมุนของสหกรณ์เปรียบเทียบกับปีต่อปี สูงสุดคือปี 2555 จำนวน 6,903.770 รอบ รองลงมา ปี 2557 จำนวน 364.894 รอบ ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2556 จำนวน 74.425 รอบ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย พบว่าอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกันทุกปีแสดงถึงจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว

5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า

(หน่วย : วัน)

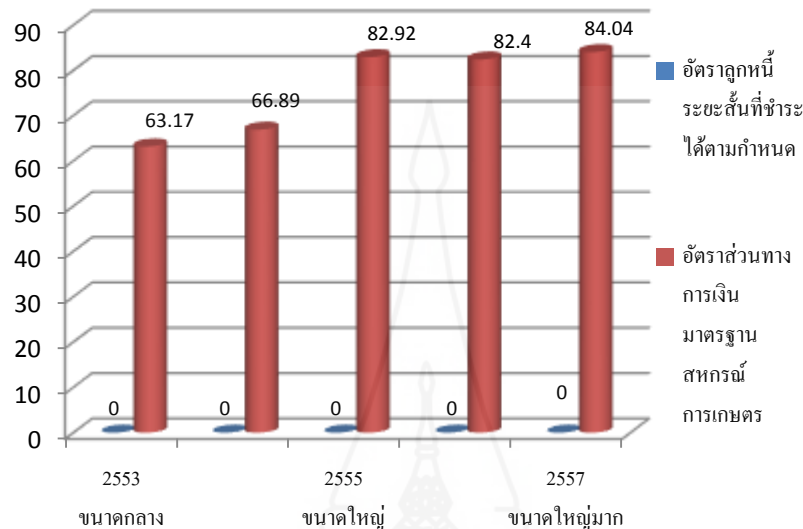
ภาพที่ 4.29 มิติที่ 5 สภาพคล่อง: อายุเฉลี่ยของสินค้า

จากภาพที่ 4.29 พบว่า สหกรณ์มีอายุเฉลี่ยของสินค้าปี 2557 ต่ำกว่าอายุของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาปี 2557 โดยสหกรณ์มีอายุของสินค้าเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 วัน สหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มา เท่ากับ 25.83 วัน ซึ่งอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์ ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มา แสดงว่าสหกรณ์ถือครองสินค้าจนถึงวันขายสินค้า เฉลี่ยในการถือครองต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์เปรียบเทียบกับปีต่อปีสูงสุดคือปี 2556 จำนวน 4.904วัน รองลงมาปี 2557จำนวน 1.00วัน ตามลำดับ และ ต่ำสุดคือปี 2555จำนวน 0.053 วัน เมื่อเปรียบเทียบกับอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์การเกษตร พบว่าอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวนยังน้อยวัน แสดงถึงอายุเฉลี่ยของสินค้าที่สหกรณ์จำหน่ายได้เร็วมาก

5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด

(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.30 มิติที่ 5 สภาพคล่อง: อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด

จากภาพที่ 4.30 พบว่า เนื่องจากสหกรณ์ไม่ได้ดำเนินธุรกิจสินเชื่อกับสมาชิก จึงไม่มีความเสี่ยงในการเรียกเก็บหนี้จากสมาชิกเช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตรอื่น

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 5 สภาพคล่องของสหกรณ์ สหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือ สภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารเงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้และสินค้าคงเหลืออัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์สูงมาก เนื่องจากสินค้าที่จัดจำหน่ายของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นปุ๋ยซึ่งมีความเสื่อมสภาพเร็ว อีกทั้งรายได้จากการดำเนินธุรกิจมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ สหกรณ์จึงต้องบริหารจัดการสินค้าคงเหลือไปถึงมือสมาชิกโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสียมูลค่าและค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว อีกทั้งสหกรณ์ถือครองสินค้าจนถึงวันขายสินค้าน้อยวัน แสดงว่าสหกรณ์สามารถจำหน่ายสินค้าได้เร็ว ทั้งนี้ สหกรณ์ไม่ได้ดำเนินธุรกิจสินเชื่อกับสมาชิก จึงไม่มีความเสี่ยงในการเรียกเก็บหนี้จากสมาชิกเช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตรอื่น

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

การวิเคราะห์แนวโน้มผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์สวนป่าถ้ำน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ในช่วงปีบัญชี 31 ธันวาคม 2553 - 2557 โดยการศึกษาจากข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีซึ่งได้

แสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ รวมถึงการสอบถามจากคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนการศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงและส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ อันประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ย คู่แข่งของสหกรณ์ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง สมาชิก ระเบียบข้อบังคับและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่งจากการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมัน เนื่องจากมีผู้รับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดตราดเป็นจำนวนมาก ขยายครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งสหกรณ์มีจุดรับซื้อปาล์มน้ำมันจากสมาชิก ณ สหกรณ์เพียงจุดเดียว สมาชิกที่อยู่ห่างไกลอาจขายผลผลิตให้กับคู่แข่งภายนอก เนื่องจากมีต้นทุนค่าขนส่งที่ถูกกว่าการมาจำหน่ายให้กับสหกรณ์ หากเทียบราคาซื้อที่รับซื้อในราคาที่เท่ากันซึ่งจะทำให้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์สามารถรวบรวมผลผลิตได้ลดลง ส่งผลต่อรายได้โดยรวมของสหกรณ์ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานคงที่เท่าเดิม

2. สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบทางด้านราคาซื้อปาล์มน้ำมัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงผันผวนอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการกำหนดราคาตามนโยบายภาครัฐ ทำให้สหกรณ์ต้องมีการปรับเปลี่ยนราคาซื้อให้เป็นไปตามราคาตลาดหรือตามนโยบายภาครัฐ อีกทั้งยังต้องแข่งขันกับคู่แข่งบางรายที่กำหนดราคาสูงกว่าราคาของสหกรณ์ จึงทำให้สมาชิกบางรายขายปาล์มน้ำมันให้กับคู่แข่งอื่น ส่งผลต่อปริมาณการรวบรวมผลผลิตและรายได้รวมของสหกรณ์

3. สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบทางด้าน การขยายตัวเพิ่มขึ้นหรือลดลงของพื้นที่ปลูกปาล์ม เป็นผลจากนโยบายภาครัฐที่สนับสนุนส่งเสริมด้านการเกษตร ทำให้เกษตรกรเพิ่มหรือลดการปลูกปาล์มน้ำมัน ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมัน ต้องสามารถรองรับกับปริมาณความต้องการผลผลิตของตลาด และรองรับการรับซื้อผลผลิตของสมาชิกได้อย่างทั่วถึง ส่งผลต่อปริมาณการรวบรวมผลผลิตและรายได้รวมของสหกรณ์

4. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่ง ในด้านการกำหนดราคาสินค้า ด้านการขนส่ง ที่อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนสินค้าขายของสหกรณ์ หากสหกรณ์ไม่สามารถกำหนดราคาได้ต่ำกว่าหรือเป็นไปตามราคาตลาด สมาชิกจะไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์ ส่งผลต่อรายได้จากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

5. ธุรกิจการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น สหกรณ์มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก เนื่องจากสหกรณ์รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นเพื่อเป็นทุนในการดำเนินงานของสหกรณ์ในระยะแรกของการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์จะมีต้นทุนดอกเบี้ยเงินรับฝากเกิดขึ้นเป็นค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ กรณีที่อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้นด้วย

6. สหกรณ์สวนป่าส้ม น้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบทางด้านความไม่แน่นอนของภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของสมาชิก ทำให้สมาชิกสหกรณ์ไม่มีผลผลิตส่งให้กับสหกรณ์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด และ 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในการบริหารธุรกิจของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้ข้อมูลงบการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ย้อนหลัง 5 ปี ได้แก่ ปี 2553 ถึง 2557 และเลือกวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่งตามแนวโน้ม และวิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS Analysis ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผล

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 มีสมาชิก จำนวน 419 คน จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน สรุปได้ดังนี้

ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

1) การวิเคราะห์หั่งบดุลโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง พบว่าด้านสินทรัพย์ ตลอด 5 ปี สหกรณ์มีส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากกว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คือ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ส่วนการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในเงินสดและเงินฝากธนาคาร ทางด้านหนี้สินและทุน สหกรณ์มีโครงสร้างทางการเงินซึ่งแสดงแหล่งที่มาของเงินทุนที่มาจากหนี้สินมากกว่าทุน โดยเป็นแหล่งเงินทุนจากเงินรับฝากออมทรัพย์จากสหกรณ์อื่น ส่วนหนี้สินหมุนเวียนมีส่วนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน ซึ่งหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นหนี้สินจากเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น

การวิเคราะห์หั่งบกำไรขาดทุนของสหกรณ์โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง สหกรณ์มีรายได้หลักจากยอดขาย/บริการ และมีค่าใช้จ่ายหลักคือต้นทุนขาย ธุรกิจที่มีต้นทุนขายสูงสุดคือธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก ในช่วง 5 ปี ที่ศึกษาด้านต้นทุนขาย/บริการ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงไม่มาก

ในปี 2554 มีต้นทุนขายสูงที่สุดร้อยละ 98.02 ของยอดขาย/บริการ ในปี 2554 น้อยที่สุดจำนวน 37,972,609 บาท ในส่วนค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีการเปลี่ยนแปลงลดลง ส่งผลให้กำไรสุทธิของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น

2) การวิเคราะห์แนวโน้ม ใช้ปี 2553 เป็นปีฐาน 100% ในการเปรียบเทียบ

สินทรัพย์รวมของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2557 โดยสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้นและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นและลดลงไม่มาก ในส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียน สินค้าคงเหลือมีแนวโน้มลดลงมากกว่า สินทรัพย์รายการอื่น สำหรับสินทรัพย์ไม่สหกรณ์ลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ด้านหนี้สิน สหกรณ์มีแนวโน้มของหนี้สินลดลงเล็กน้อย โดยมีแนวโน้มของหนี้สินไม่หมุนเวียนลดลงมากกว่าแนวโน้มของหนี้สินหมุนเวียน ในส่วนของหนี้สินหมุนเวียน สหกรณ์หาแหล่งเงินทุนจากภายนอกโดยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น และสหกรณ์มีการก่อหนี้ในปี 2556 – 2557 ทุนของสหกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งในส่วนของทุนเรือนหุ้น และทุนสำรองและทุนสะสมตามข้อบังคับ

การวิเคราะห์ทั้งบกำไรขาดทุน สหกรณ์มีแนวโน้มกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น ต้นทุนขายเป็นค่าใช้จ่ายหลักที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและลดลงตามส่วนของธุรกิจ แต่ในส่วนของค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สหกรณ์ควรบริหารค่าใช้จ่ายให้ลดลงต่อเนื่อง หรือคงที่ เพื่อยอดรายได้ของสหกรณ์จะเพิ่มขึ้นและกำไรสุทธิของสหกรณ์จะเพิ่มขึ้นสอดคล้องกันไป ในแนวเดียวกัน

3) การวิเคราะห์ CAMEL Analysis ใน 6 มิติ สรุปผลได้ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยเกณฑ์มาตรฐาน จึงมีความเสี่ยงในการชำระหนี้ของสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์มีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่มาจากหนี้สิน คือ เงินรับฝาก ซึ่งมีภาระผูกพันในการจ่ายดอกเบี้ย และต้องจ่ายคืนเงินต้นเมื่อทวงถาม แต่อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ไม่มีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น และมีการระดมทุนภายในจากการสำรองเงินทุนจากกำไร และมีทุนเรือนหุ้นจากสมาชิกที่เพิ่มขึ้น ทำให้อัตราการเติบโตของหนี้มีแนวโน้มลดลง อีกทั้ง สหกรณ์ยังสามารถบริหารเงินทุนในการสร้างรายได้ให้เกิดผลตอบแทนจากการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์

สหกรณ์ไม่มีการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทลูกหนี้จึงไม่มีอัตราการค้างชำระของลูกหนี้ มีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ มีประสิทธิภาพและความสามารถในการนำสินทรัพย์ไปบริหารเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

มติที่ 3 การบริหารจัดการ

สหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรที่มีขนาดเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ อัตราการเติบโตของธุรกิจดี ปริมาณธุรกิจมีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็นส่วนใหญ่ สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจสนองความต้องการสมาชิกอย่างทั่วถึง

มติที่ 4 การทำกำไร

สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกน้อยกว่าสหกรณ์การเกษตรที่มีขนาดเดียวกัน เนื่องจากเป็นสหกรณ์ตั้งใหม่ ในช่วงแรกๆ ของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุนจากการลงทุนในธุรกิจการรวบรวมผลผลิต และมีกำไรเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ในภายหลัง สหกรณ์ ยังไม่มีการส่งเสริมการออมกับสมาชิก ต้องระมัดระวังเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ซึ่งส่วนนี้ ส่งผลโดยตรงต่อการเติบโตของทุนสำรองและทุนสะสมอื่น รวมทั้งกำไรสุทธิของสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์ควรหาแนวทางลดค่าใช้จ่ายในส่วนที่ควบคุมได้

มติที่ 5 สภาพคล่อง

สหกรณ์เริ่มมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนมากกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สินทำให้มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้น หากพิจารณาส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้ว พบว่าสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์จะขึ้นอยู่กับการบริหารเงินรับฝาก ส่วนอัตราการหมุนของสินค้า สหกรณ์มีรอบการจำหน่ายสินค้าต่อรอบหมุนเร็วกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานมาก ทำให้สินค้าเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว ดังจะเห็นได้จาก อายุเฉลี่ยของสินค้า ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

ในช่วงปีบัญชี 31 ธันวาคม 2553 – 2557 สหกรณ์มีปัจจัยเสี่ยงเข้ามากระทบอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผลกระทบจากคู่แข่ง จากการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมัน เนื่องจากมีผู้รับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดตราดเป็นจำนวนมาก ขยายครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งสหกรณ์มีจุดรับซื้อปาล์มน้ำมันจากสมาชิก ณ สหกรณ์เพียงจุดเดียว สมาชิกที่อยู่ห่างไกลอาจขายผลผลิตให้กับคู่แข่งภายนอก เนื่องจากมีต้นทุนค่าขนส่งที่ถูกกว่าการมาจำหน่ายให้กับสหกรณ์ หากเทียบราคารับซื้อที่รับซื้อในราคาที่เท่ากัน ซึ่งจะทำให้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์สามารถรวบรวมผลผลิตได้ลดลง ส่งผลต่อรายได้โดยรวมของสหกรณ์ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานคงที่เท่าเดิม และในส่วนของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่ง ในด้านการกำหนดราคาสินค้า ด้านการขนส่ง อีกทั้งธุรกิจการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นที่สหกรณ์ต้องแบกรับภาระดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนั้น พื้นที่

การเพาะปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อาจมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามนโยบายการส่งเสริมการเกษตรของภาครัฐ ส่งผลต่อปริมาณการรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์และรายได้รวมของสหกรณ์ รวมทั้งความไม่แน่นอนของภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประกอบการประกอบอาชีพของสมาชิก ทำให้สมาชิกสหกรณ์ไม่มีผลผลิตส่งให้กับสหกรณ์

2. อภิปรายผล

ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด

จำกัด

จากผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น ทำให้มีความเข้มแข็งทางการเงิน ส่วนความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากทุนส่วนใหญ่เป็นทุนจากภายนอก แต่สหกรณ์มีการจัดการที่มีประสิทธิภาพและความสามารถในการนำสินทรัพย์ไปบริหารเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในส่วนของการทำกำไรถึงแม้จะทำกำไรได้ไม่มากพอแต่สหกรณ์ยังสามารถดำเนินงานให้มีผลกำไรได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากยังดำเนินธุรกิจหลักที่จำเป็น ยังไม่ดำเนินธุรกิจอื่นเชื่อกับสมาชิกจึงยังไม่มีความเสี่ยงเรื่องอัตราการค้าชำระของลูกค้าหนี้ ในภาพรวมสหกรณ์ต้องมีการบริหารเรื่องของค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้เหมาะสม ให้เกิดประสิทธิภาพ และมีกำไรเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556: บทคัดย่อ) พบว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีสัดส่วนการจัดการจัดหาเงินทุนจากหนี้สินมากกว่าทุน โดยเฉพาะหนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เงินรับฝาก การวิเคราะห์ CAMELS Analysis พบว่าความเข้มแข็งและความพอเพียงของเงินทุนมีความเสี่ยงอยู่บ้าง เนื่องจากสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 1.76 เท่า ทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้

ส่วนฐานะทางการเงินของสหกรณ์ พบว่า ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ยังมีความเสี่ยง โดยดูจากผลการวิเคราะห์อัตราหนี้สินต่อทุน อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ ส่วนอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนมิติคุณภาพของสินทรัพย์ สหกรณ์บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งภาพรวมสหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารค่อนข้างสูง แต่ทางด้านของการทำกำไรที่มีผลยังไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าใดนัก ผู้ศึกษาจึงคิดว่าควรมีการบริหารจัดการด้านค่าใช้จ่ายที่จำเป็นให้มีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายที่สามารถควบคุมได้ ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของทุนสำรอง และทุนสะสมอื่น นอกจากนี้ สหกรณ์ควรส่งเสริมการออมแก่สมาชิกให้รู้จักใช้จ่ายอย่างพอเพียง ผลกระทบของธุรกิจ ของสหกรณ์ พบว่า คู่แข่งขันในปัจจุบันมีจำนวนมาก สหกรณ์จึงควรศึกษาความต้องการของสมาชิกโดยการ สัมภาษณ์ หรือสำรวจความต้องการหรือความ

คิดเห็นมาปรับปรุงเพื่อแข่งกับคู่แข่ง และสนองความต้องการของสมาชิกเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุด

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะตามข้อมูลที่ได้มาจากผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์งบการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง แนวโน้ม และใช้เครื่องมือ CAMELS Analysis สำหรับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของ สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด ข้อเสนอแนะตามข้อมูลที่ได้มาจากผลการศึกษา เป็นประโยชน์สำหรับ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และสมาชิก ได้ทราบถึงผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด และเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหารใช้ในการวางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนางานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สถาบันเกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป สามารถนำผลการวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ และฐานะทางการเงินไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการศึกษา การตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างชัดเจน ดังนี้

1) ผู้บริหารและฝ่ายจัดการของสหกรณ์ สหกรณ์ควรเน้นในเรื่องของการส่งเสริมการออมโดยการรับฝากเงินจากสมาชิก หรือการระดมหุ้นจากสมาชิก เพื่อความกินดีอยู่ดีของสมาชิก และเพิ่มทุนภายในให้กับสหกรณ์ สร้างความเพียงพอของเงินทุน สหกรณ์ต้องบริหารจัดการในส่วนของการใช้จ่ายในการดำเนินงานให้มีส่วนได้ส่วนกำไรเพิ่มขึ้น และลดการใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มรายได้ของสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องสอบถามความต้องการของสมาชิกเพื่อสนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างทั่วถึง รวมถึงอาจพิจารณาขยายพื้นที่รวบรวมผลผลิตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเชื่อมโยงเครือข่ายกับสหกรณ์การเกษตรอื่น

2) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด ในฐานะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ควรแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ดำเนินธุรกิจให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิก สามารถสนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างทั่วถึงครอบคลุมพื้นที่ดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่มวลสมาชิกและสหกรณ์ นอกจากนั้น ควรแนะนำส่งเสริมให้สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันได้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ผลการศึกษา ประเด็นจุดอ่อนจุดแข็ง ของสหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด เป็นแนวทางในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์

3) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ในฐานะเป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ดูแลสหกรณ์ในประเทศไทย สามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ต่อไป โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ได้ไปประโยชน์ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมในส่วนภูมิภาคได้ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

4) ผู้สนใจทั่วไป นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาเพิ่มเติมตามความสนใจต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์สวนปาล์ม น้ามันจังหวัดตราด จำกัด เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ด้านสถานที่ที่ให้บริการ ด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ และศึกษาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์สวนปาล์ม น้ามันจังหวัดตราด จำกัด กับสหกรณ์ประเภทเดียวกัน ขนาดเดียวกัน เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ข้อดี ข้อด้อย และนำผลการวิเคราะห์มาพัฒนาการบริหารงานสหกรณ์ต่อไป

3) ควรจะนำเครื่องมืออื่นๆ มาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์เพิ่มเติม เช่น การวัดและประเมินผลการดำเนินงานแบบสมดุล (Balanced Scorecard) มาใช้ในการศึกษา ทำให้เพิ่มมุมมองใน ด้านการบริหารจัดการภายใน และการเรียนรู้และพัฒนา เพื่อที่ผู้บริหารของสหกรณ์จะได้รับรู้ถึงจุดอ่อน และความไม่ชัดเจนของการบริหารงาน การวัดและประเมินผลดำเนินงานแบบสมดุล (Balanced Scorecard) จะช่วยในการกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการองค์กรได้ชัดเจน เพื่อให้เกิดดุลยภาพในทุกๆ ด้าน มากกว่าที่จะใช้มุมมองด้านการเงินเพียงด้านเดียว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2548) คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์เศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2555) คู่มือการใช้งานใ้รางวัลและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2542) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 _____ . กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2550) การสหกรณ์ในประเทศไทย
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย
webhost.cpd.go.th/rlo/principle.html คืบวันที่ 20 กรกฎาคม 2558
- กัมปนาท ถึงนาค (2550) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นนทบุรี จำกัด จังหวัดนนทบุรี” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นัคดา เตชะประสาน (2550) “วิเคราะห์งบการเงิน ของสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด ศึกษาเฉพาะปีการเงิน 2546 – 2550 การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ปัญญา หิรัญศรีมี และส่งเสริม หอมกลิ่น (2548) การวิเคราะห์ตามแนวนอนและแนวตั้งประมวลสาระชุดวิชาการบัญชีและการเงินสหกรณ์เพื่อการบริหาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ประดิษฐ์ จันทร์สุภา (2550) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบ้านหมี่ จำกัด จังหวัดลพบุรี” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พวงเพ็ชร พรหมพงษ์ (2553) “ศึกษาวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

มะหมัด ฮามิ (2552) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร
สุโขทัย จำกัด จังหวัดนครราชสีมา” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

ศิริรัตน์ หมวดปัทมา (2554) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์
เมืองนนทบุรี จำกัด” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด (2554) รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมัน
จังหวัดตราด จำกัด

_____. (2555) รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

_____. (2556) รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

_____. (2557) รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

สุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556) “การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร
เมืองพัทลุง จำกัด” วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

สุวรรณ เพ็ชรลีขาว (2552) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร
ต้นหยงมัส จำกัด จังหวัดนครราชสีมา” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

เสาวลักษณ์ เลิศวรสิริกุล (การบรรยายครั้งที่ 5) “การวิเคราะห์แนวดิ่งและแนวนอน”
ACT411-5 การวิเคราะห์แนวดิ่งและแนวนอน.ppt

โอภาวดี เข้มทองและคณะ (2551) *ประมวลชุดวิชาสัมมนาการบริหารธุรกิจสหกรณ์*
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

ภาคผนวก

สหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 และ 2553

		ปี 2554	ปี 2553
	หมายเหตุ	บาท	บาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	1,671,003.10	1,700,152.32
ลูกหนี้การค้า		133,478.00	0.00
สินค้าคงเหลือ		133,470.00	0.00
เงินทดรองจ่ายค่าขนส่ง		3,707.70	0.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		1,945,658.80	1,700,152.32
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	3	2,783,898.49	2,482,484.33
ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	4	0.00	29,059.49
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		2,783,898.49	2,511,543.82
รวมสินทรัพย์		4,729,557.29	4,211,696.14
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		110,445.00	0.00
เงินรับฝากออมทรัพย์		4,176,412.05	4,000,000.00
ดอกเบี้ยเงินรับฝากค้างจ่าย		0.00	15,780.82
รวมหนี้สินหมุนเวียน		4,286,857.05	4,015,780.82
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
รายได้รอตัดบัญชี	5	0.00	7,915.32
รายได้จากการรับบริจาคการรับรู้		139,931.51	0.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		139,931.51	7,915.32
รวมหนี้สิน		4,426,788.56	4,023,696.14
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		433,200.00	188,000.00
ขาดทุนสุทธิประจำปี		(130,431.27)	0.00
รวมทุนของสหกรณ์		302,768.73	188,000.00
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		4,729,557.29	4,211,696.14
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			

สหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2554 และ 2553

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ขาย	37,972,609.00	100	0.00	0.00
หัก ต้นทุนขาย (งบต้นทุนขาย)	37,222,595.25	98.02	0.00	0.00
กำไรขั้นต้น	750,013.75	1.98	0.00	0.00
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	4,290.00	0.01	0.00	0.00
	754,303.75	1.99	0.00	0.00
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	234,022.07	0.62	0.00	0.00
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1)	520,281.68	1.37	0.00	0.00
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 2)	33,000.04	0.09	0.00	0.00
รวม	553,281.72	1.46	0.00	0.00
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 3)	683,712.99	1.80	0.00	0.00
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(130,431.27)	(0.34)	0.00	0.00

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปื๊ย	1,029,520.00	92.91	0.00	0.00
ขายอุปกรณ์การเกษตร	73,340.00	6.62	0.00	0.00
ขายสินค้าอื่นๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	5,214.00	0.47	0.00	0.00
รวม	1,108,074.00	100	0.00	0.00
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	1,054,010.00	79.93	0.00	0.00
สินค้าอื่นๆ				
สินค้าทั่วไป	3,350.00	0.30	0.00	0.00
กำไรเฉพาะธุรกิจ	50,714.00	4.58	0.00	0.00

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ขายป่าล้ม	36,864,535.00	100	0.00	0.00
หัก ต้นทุนขาย	36,165,253.25	98.10	0.00	0.00
กำไรขั้นต้น	699,299.75	1.90	0.00	0.00
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าบริการช่างน้ำหนักรถ	4,290.00	0.01	0.00	0.00
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	4,290.00	0.01	0.00	0.00
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือนและค่าจ้าง	134,350.00	0.36	0.00	0.00
- ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงลานเทพาลัย	5,958.00	0.01	0.00	0.00
- ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์	23,579.50	0.06	0.00	0.00
- ค่าเสื่อมราคา-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	31,708.22	0.09	0.00	0.00
- ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์โรงงาน	38,426.35	0.10	0.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	234,022.07	0.63	0.00	0.00
กำไรเฉพาะธุรกิจ	469,567.68	1.27	0.00	0.00

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	8,170.80	0.02	0.00	0.00
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	13,900.00	0.04	0.00	0.00
รายได้จากการรับบริจาค	10,068.49	0.03	0.00	0.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	860.75	0.00	0.00	0.00
	33,000.04	0.09	0.00	0.00

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือน	163,406.00	0.43	0.00	0.00
ค่าล่วงเวลา	23,592.00	0.06	0.00	0.00
ค่ารับรอง	29,912.25	0.08	0.00	0.00
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	31,262.00	0.08	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	24,333.00	0.06	0.00	0.00
ค่าเสื่อมราคา – อาคารสำนักงานและสิ่งปลูกสร้าง	32,955.55	0.09	0.00	0.00
ค่าเสื่อมราคา – เครื่องใช้สำนักงาน	8,340.39	0.02	0.00	0.00
เงินสมทบประกันสังคม	8,556.00	0.02	0.00	0.00
ค่าน้ำ – ค่าไฟฟ้า	19,314.00	0.05	0.00	0.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	176,412.05	0.47	0.00	0.00
ค่าการกุศลสาธารณะ	3,500.00	0.01	0.00	0.00
ค่าวัสดุสำนักงาน	3,017.00	0.01	0.00	0.00
ค่าประชาสัมพันธ์	9,400.00	0.03	0.00	0.00
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	33,590.00	0.09	0.00	0.00
ค่าโทรศัพท์	12,311.25	0.03	0.00	0.00
ค่าไปรษณีย์	402.00	0.00	0.00	0.00
ค่ารังวัดที่ดิน	5,000.00	0.01	0.00	0.00
ค่าตอบแทน	41,500.00	0.11	0.00	0.00
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสินทรัพย์	13,707.00	0.04	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	43,202.50	0.11	0.00	0.00
	<u>683,712.99</u>	<u>1.80</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
งบต้นทุนขาย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2554 และ 2553

	ปี 2554	ปี 2553
	บาท	บาท
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		
ประเภทการเกษตร		
สินค้าคงเหลือต้นปี	0.00	0.00
<u>บวก</u> ซื้อปุ๋ย	1,093,080.00	0.00
ซื้ออุปกรณ์การเกษตร	98,400.00	0.00
รวม	1,191,480.00	0.00
<u>หัก</u> สินค้าคงเหลือสิ้นปี	137,470.00	0.00
ต้นทุนขาย	1,054,010.00	0.00
ประเภทสินค้าทั่วไป		
สินค้าคงเหลือต้นปี	0.00	0.00
<u>บวก</u> ซื้อสินค้าทั่วไป	3,350.00	0.00
รวม	3,350.00	0.00
<u>หัก</u> สินค้าคงเหลือสิ้นปี	0.00	0.00
ต้นทุนขาย	3,350.00	0.00
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต		
สินค้าคงเหลือต้นปี	0.00	0.00
<u>บวก</u> ซื้อปาล์ม	36,159,585.25	0.00
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	5,650.00	0.00
รวม	36,165,235.25	0.00
<u>หัก</u> สินค้าคงเหลือสิ้นปี	0.00	0.00
ต้นทุนขาย	36,165,235.25	0.00
รวมต้นทุนขาย	37,222,595.25	0.00

สหกรณ์ส่วนป่าลุ่มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2554 และ 2553

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน
- ค่าเสื่อมราคาและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรง ในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดิน
- สหกรณ์ได้รับบริจาคเงินจากบริษัท สุขสมบูรณ์ จำกัด จำนวน 150,000.00 บาท เพื่อสมทบสร้างลานจอดรถป่าลุ่ม

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	<u>ปี 2554</u>	<u>ปี 2553</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินสด	15,825.05	1,546.00
เงินฝากธนาคาร – ออมทรัพย์	1,655,178.05	1,698,606.32
รวม	1,671,003.10	1,700,152.32

3. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ปี 2554</u>	<u>ปี 2553</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ที่ดิน	1,498,259.00	1,498,259.00
อาคารสำนักงาน	400,000.00	400,000.00
อาคารบ้านพักคนงาน	120,000.00	120,000.00
ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	99,060.00	99,060.00
ลานจอดรถป่าลุ่ม	383,000.00	0.00
อุปกรณ์โรงงาน	354,180.00	344,500.00
เครื่องใช้สำนักงาน	40,830.00	27,140.00
รวม	2,895,329.00	2,488,959.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	111,430.51	6,474.67
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	2,783,898.49	2,482,484.33

ค่าเสื่อมราคาสะสม แยกเป็นค่าเสื่อมราคาสะสมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 64,663.77 บาท
 ค่าเสื่อมราคาสะสมอุปกรณ์โรงงาน จำนวน 38,426.35 บาท และค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน จำนวน
 8,340.39 บาท

4. ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี ประกอบด้วย

	<u>ปี 2554</u>	<u>ปี 2553</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	0.00	1,350.00
ค่ารับรอง	0.00	1,466.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	0.00	2,350.00
ค่าเสื่อมราคา – อาคารสำนักงานและสิ่งปลูกสร้าง	0.00	3,049.55
ค่าเสื่อมราคา – อุปกรณ์โรงงาน	0.00	2,964.11
ค่าเสื่อมราคา – เครื่องใช้สำนักงาน	0.00	461.01
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	0.00	15,780.82
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	0.00	1,638.00
รวม	0.00	29,059.49

5. รายได้รอตัดบัญชี ประกอบด้วย

	<u>ปี 2554</u>	<u>ปี 2553</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	0.00	7,150.00
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	0.00	765.07
รายได้อื่น	0.00	0.25
รวม	0.00	7,915.32

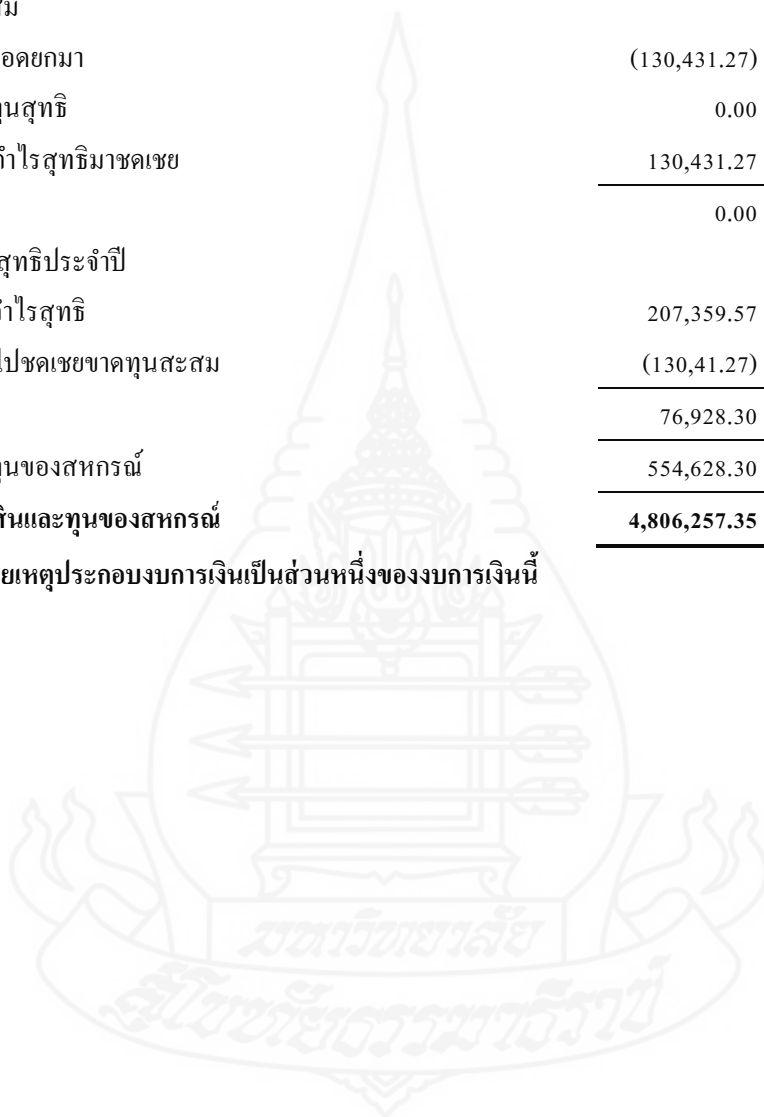
สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 2554

		ปี 2555	ปี 2554
	หมายเหตุ	บาท	บาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	1,995,943.68	1,671,003.10
ลูกหนี้การค้า		100,094.50	133,478.00
สินค้าคงเหลือ		6,970.00	133,470.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	3	6,583.50	3,707.70
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		2,109,591.68	1,945,658.80
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	4	2,682,265.67	2,783,898.49
สิทธิการใช้ซอฟต์แวร์		14,400.00	0.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		2,696,665.67	2,783,898.49
รวมสินทรัพย์		4,806,257.35	4,729,557.29
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		0.00	110,445.00
เงินรับฝากออมทรัพย์		4,122,697.54	4,176,412.05
เงินยืมตรง		4,000.00	0.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		4,126,697.54	4,286,857.05
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
รายได้จากการรับบริจาคการรับรู้		124,931.51	139,931.51
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		124,931.51	139,931.51
รวมหนี้สิน		4,251,629.05	4,426,788.56

	<u>ปี 2555</u>	<u>ปี 2554</u>
<u>หมายเหตุ</u>	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	477,700.00	433,200.00
ขาดทุนสะสม		
ขอยกมา	(130,431.27)	0.00
บวก ขาดทุนสุทธิ	0.00	(130,431.27)
หัก โอนกำไรสุทธิมาชดเชย	130,431.27	0.00
	<hr/>	<hr/>
	0.00	(130,431.27)
กำไรสุทธิประจำปี		
กำไรสุทธิ	207,359.57	0.00
หัก โอนไปชดเชยขาดทุนสะสม	(130,41.27)	0.00
	<hr/>	<hr/>
	76,928.30	0.00
	<hr/>	<hr/>
รวมทุนของสหกรณ์	554,628.30	302,768.73
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<hr/>	<hr/>
	4,806,257.35	4,729,557.29
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้		

สหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 2554

	ปี 2555		ปี 2554	
	บาท	%	บาท	%
ขาย	49,230,579.0	100	37,972,609.0	100
	0		0	
หัก ต้นทุนขาย (งบต้นทุนขาย)	48,119,278.4	97.7	37,222,595.2	98.02
	5	4	5	
กำไรขั้นต้น	1,111,300.55	2.26	750,013.75	1.98
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	18,640.00	0.04	4,290.00	0.01
	1,129,940.55	2.30	754,303.75	1.99
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	297,551.00	0.61	234,022.07	0.62
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1)	832,389.55	1.69	520,281.68	1.37
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 2)	11,371.23	0.02	33,000.04	0.09
รวม	843,760.78	1.71	553,281.72	1.46
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 3)	636,401.21	1.29	683,712.99	1.80
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	207,359.57	0.42	(130,431.27)	(0.34)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2555		ปี 2554	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปื๋ย	174,060.00	61.5	1,029,520.00	92.91
		0		
ขายอุปกรณ์การเกษตร	108,980.00	38.5	73,340.00	6.62
		0		
ขายสินค้าอื่นๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	0.00	0.00	5,214.00	0.47
รวม	283,040.00	100	1,108,074.00	100
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	272,850.00	96.4	1,054,010.00	79.93
		0		
สินค้าอื่นๆ				
สินค้าทั่วไป	0.00	0.00	3,350.00	0.30
กำไรเฉพาะธุรกิจ	10,190.00	3.60	50,714.00	4.58

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต

	ปี 2555		ปี 2554	
	บาท	%	บาท	%
ขายป่าล้ม	48,947,539.0	100	36,864,535.0	100
	0		0	
หัก ต้นทุนขาย	47,846,428.4	97.7	36,165,253.2	98.1
	5	5	5	0
กำไรขั้นต้น	1,101,110.55	2.25	699,299.75	1.90
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าบริการช่างน้ำหนักรถ	3,640.00	0.01	4,290.00	0.01
- รายได้จากกรับบริจาค	15,000.00	0.03	10,068.49	0.03
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	18,640.00	0.04	14,358.49	0.04
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือนและค่าจ้าง	151,820.00	0.31	134,350.00	0.36
- ค่าล่วงเวลา	11,496.00	0.02	0.00	0.00
- ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงลานเทพาลัม	0.00	0.00	5,958.00	0.02
- ค่ารถไถดันป่าล้ม	1,300.00	0.00	0.00	0.00
- ค่าตรวจสอบน้ำหนักเครื่องชั่ง	7,000.00	0.01	0.00	0.00
- ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์	44,799.00	0.09	23,579.50	0.06
- ค่าเสื่อมราคา-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	44,300.00	0.09	31,708.22	0.09
- ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์โรงงาน	36,836.00	0.08	38,426.35	0.10
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	297,551.00	0.60	234,022.07	0.63
กำไรเฉพาะธุรกิจ	822,199.55	1.69	479,636.17	1.31

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2555		ปี 2554	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	8,089.78	0.02	8,170.80	0.02
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	2,700.00	0.00	13,900.00	0.04
รายได้เบ็ดเตล็ด	581.45	0.00	860.75	0.00
	<u>11,371.23</u>	<u>0.02</u>	<u>22,931.55</u>	<u>0.06</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	ปี 2555		ปี 2554	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือน	182,697.00	0.37	163,406.00	0.43
ค่าล่วงเวลา	944.00	0.00	23,592.00	0.06
ค่ารับรอง	12,201.00	0.02	29,912.25	0.08
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	28,264.00	0.06	31,262.00	0.08
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	12,914.00	0.03	24,333.00	0.06
ค่าใช้จ่ายในการประชุมกรรมการ	4,285.00	0.01	0.00	0.00
ค่าเช่าอาคารสำนักงานและสิ่งปลูกสร้าง	29,906.00	0.06	32,955.55	0.09
ค่าเช่าอาคารสำนักงาน	10,660.82	0.02	8,340.39	0.02
เงินสมทบประกันสังคม	8,904.00	0.02	8,556.00	0.02
ค่าน้ำ – ค่าไฟฟ้า	20,949.00	0.04	19,314.00	0.05
ดอกเบี้ยจ่ายรับฝาก	164,233.44	0.33	176,412.05	0.47
ค่าการกุศลสาธารณะ	500.00	0.00	3,500.00	0.01
ค่าวัสดุสำนักงาน	5,173.00	0.01	3,017.00	0.01
ค่าประชาสัมพันธ์	0.00	0.00	9,400.00	0.03
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	57,200.00	0.12	33,590.00	0.09
ค่าโทรศัพท์	4,951.00	0.01	12,311.25	0.03
ค่าไปรษณีย์	0.00	0.00	402.00	0.00
ค่ารังวัดที่ดิน	0.00	0.00	5,000.00	0.01
ค่าตอบแทน	60,000.00	0.12	41,500.00	0.11
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสินทรัพย์	1,320.00	0.00	13,707.00	0.04
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	300.00	0.00	0.00	0.00
ค่าตัดจ่ายสิทธิการใช้ซอฟต์แวร์	3,600.00	0.01	0.00	0.00
ค่าเบี้ยประกันภัย	4,019.99	0.01	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	23,378.96	0.05	43,202.50	0.11
	<u>636,401.21</u>	<u>1.29</u>	<u>683,712.99</u>	<u>1.80</u>

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
งบต้นทุนขาย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 2554

	<u>ปี 2555</u>	<u>ปี 2554</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		
ประเภทการเกษตร		
สินค้ำคงเหลือต้นปี	137,470.00	0.00
<u>บวก</u> ซื้อปุ๋ย	63,000.00	1,093,080.00
ซื้ออุปกรณ์การเกษตร	79,350.00	98,400.00
รวม	279,820.00	1,191,480.00
<u>หัก</u> สินค้ำคงเหลือสิ้นปี	6,970.00	137,470.00
ต้นทุนขาย	272,850.00	1,054,010.00
ประเภทสินค้าทั่วไป		
สินค้ำคงเหลือต้นปี	0.00	0.00
<u>บวก</u> ซื้อสินค้าทั่วไป	0.00	3,350.00
รวม	0.00	3,350.00
<u>หัก</u> สินค้ำคงเหลือสิ้นปี	0.00	0.00
ต้นทุนขาย	0.00	3,350.00
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต		
สินค้ำคงเหลือต้นปี	0.00	0.00
<u>บวก</u> ซื้อปาล์ม	47,816,298.75	36,159,585.25
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	30,129.70	5,650.00
รวม	47,846,428.45	36,165,235.25
<u>หัก</u> สินค้ำคงเหลือสิ้นปี	0.00	0.00
ต้นทุนขาย	47,846,428.45	36,165,235.25
รวมต้นทุนขาย	<u>48,119,278.45</u>	<u>37,222,595.25</u>

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 2554

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน
- ค่าเสื่อมราคาและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรง ในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดิน
- สหกรณ์ได้รับบริจาคเงินจากบริษัท สุขสมบูรณ์ จำกัด จำนวน 150,000.00 บาท เพื่อสมทบสร้างลานจอดรถปาล์ม โดยบันทึกบัญชีสินทรัพย์ และคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด จำนวน 15,000.00 บาท และบันทึกบัญชีรายได้จากการรับบริจาคจำนวน 15,000.00 บาท ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยสินทรัพย์ที่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้รับบริจาคหรืออุดหนุน พ.ศ. 2547
- สิทธิการใช้ซอฟต์แวร์ตัดจ่ายในอัตราร้อยละ 20 เริ่ม 15 กรกฎาคม 2555

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	ปี 2555	ปี 2554
	บาท	บาท
เงินสด	55.30	15,825.05
เงินฝากธนาคาร – ออมทรัพย์	1,995,888.38	1,655,178.05
รวม	1,995,943.68	1,671,003.10

3. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2555	ปี 2554
	บาท	บาท
เงินทรงจ่ายค่าขนส่ง	4,389.00	3,707.70
เงินทรงจ่ายค่าสวัสดิการ	2,194.50	0.00
รวม	6,583.50	3,707.70

4.ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ปี 2555</u>	<u>ปี 2554</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ที่ดิน	1,498,259.00	1,498,259.00
อาคารสำนักงาน	400,000.00	400,000.00
อาคารบ้านพักคนงาน	120,000.00	120,000.00
ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	99,060.00	99,060.00
ลานจอดรถเทปาล์ม	383,000.00	383,000.00
อุปกรณ์โรงงาน	354,180.00	354,180.00
เครื่องใช้สำนักงาน	60,900.00	40,830.00
รวม	2,915,399.00	2,895,329.00
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	233,133.33	111,430.51
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	2,682,265.67	2,783,898.49

ค่าเสื่อมราคาสะสม แยกเป็นค่าเสื่อมราคาสะสมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 138,869.77 บาท
 ค่าเสื่อมราคาสะสมอุปกรณ์โรงงาน จำนวน 75,262.35 บาท และค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน จำนวน
 19,011.21 บาท

5. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยเดือนธันวาคม 2555 ในอัตราร้อยละ 46.15 ของยอดเงินฝาก
 ทั้งหมด ซึ่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือน
 ไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่ง และไม่เกินร้อยละยี่สิบของยอดเงินรับฝากทั้งหมด

สหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

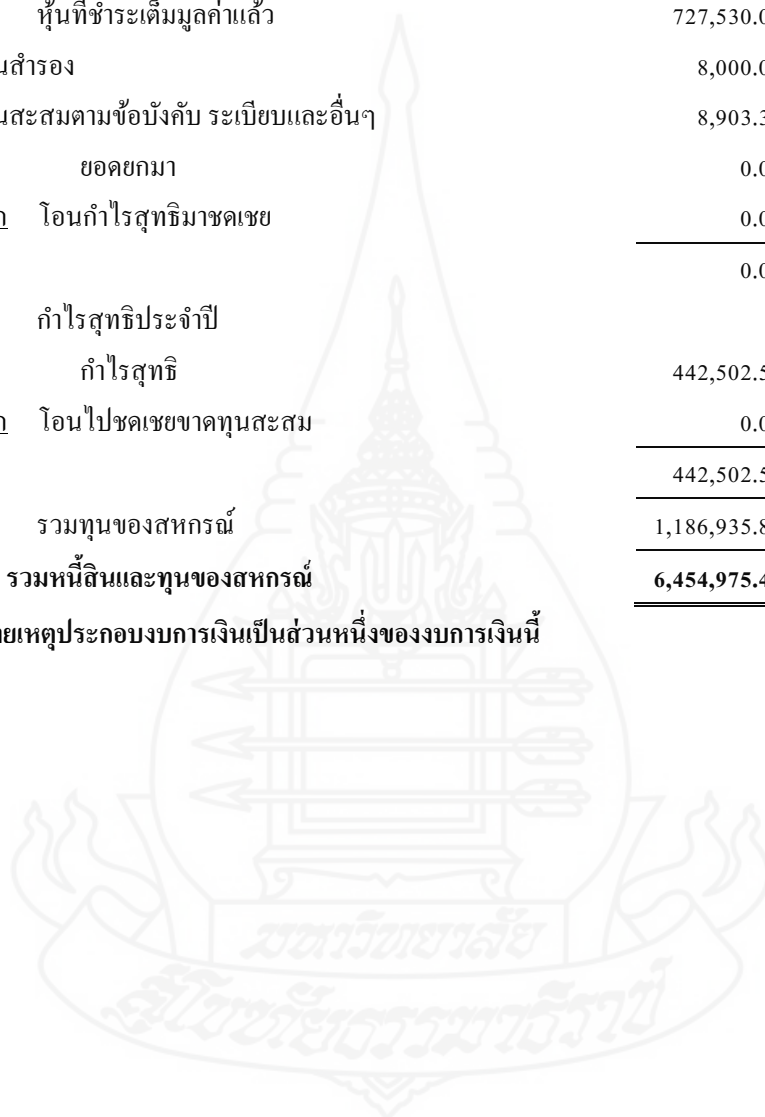
งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

		<u>ปี 2556</u>	<u>ปี 2555</u>
	<u>หมายเหตุ</u>	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	2,967,132.72	1,995,943.68
ลูกหนี้การค้า		227,832.00	100,094.50
สินค้าคงเหลือ		624,969.15	6,970.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	3	11,479.50	6,583.50
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>3,831,413.37</u>	<u>2,109,591.68</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	4	2,612,762.10	2,682,265.67
สิทธิการใช้ซอฟต์แวร์		10,800.00	14,400.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>2,623,562.10</u>	<u>2,696,665.67</u>
รวมสินทรัพย์		<u>6,454,975.47</u>	<u>4,806,257.35</u>
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น		500,000.00	0.00
เจ้าหนี้การค้า		634,400.00	0.00
เงินรับฝากออมทรัพย์		4,000,000.00	4,122,697.54
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	5	23,708.14	4,000.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>5,158,108.14</u>	<u>4,126,697.54</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
รายได้จากการรับบริจาคการรับรู้		109,931.51	124,931.51
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>109,931.51</u>	<u>124,931.51</u>
รวมหนี้สิน		<u>5,268,039.65</u>	<u>4,251,629.05</u>

	<u>ปี 2556</u>	<u>ปี 2555</u>
<u>หมายเหตุ</u>	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	727,530.00	477,700.00
ทุนสำรอง	8,000.00	0.00
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ	8,903.30	0.00
ขอยกมา	0.00	(130,431.27)
<u>หัก</u> โอนกำไรสุทธิมาชดเชย	0.00	130,431.27
	<hr/>	<hr/>
	0.00	0.00
กำไรสุทธิประจำปี		
กำไรสุทธิ	442,502.52	207,359.57
<u>หัก</u> โอนไปชดเชยขาดทุนสะสม	0.00	(130,41.27)
	<hr/>	<hr/>
	442,502.52	76,928.30
รวมทุนของสหกรณ์	<hr/>	<hr/>
	1,186,935.82	554,628.30
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<hr/>	<hr/>
	6,454,975.47	4,806,257.35
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้		

สหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ขาย	48,006,178.7	100	49,230,579.0	100
	5		0	
หัก ต้นทุนขาย (งบต้นทุนขาย)	46,513,052.6	96.8	48,119,278.4	97.7
	0	9	5	4
กำไรขั้นต้น	1,493,126.15	3.11	1,111,300.55	2.26
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	18,980.00	0.04	18,640.00	0.04
	1,512,106.15	3.15	1,129,940.55	2.30
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	376,373.31	0.79	297,551.00	0.61
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1,2)	1,135,732.84	2.36	832,389.55	1.69
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	125,048.91	0.26	11,371.23	0.02
รวม	1,260,781.75	2.62	843,760.78	1.71
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	818,279.23	1.70	636,401.21	1.29
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	442,502.52	0.92	207,359.57	0.42

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปื๋ย	844,960.00	72.0	174,060.00	61.5
		2		0
ขายอุปกรณ์การเกษตร	147,810.00	12.6	108,980.00	38.5
		0		0
ขายเคมีการเกษตร	180,380.00	15.3	0.00	0.00
		8		
รวม	<u>1,173,150.00</u>	<u>100</u>	<u>283,040.00</u>	<u>100</u>
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	1,111,040.85	94.7	272,850.00	96.4
		1		0
กำไรขั้นต้น	<u>62,109.15</u>	<u>5.29</u>	<u>10,190.00</u>	<u>3.60</u>
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าไม้วางรองปื๋ย	14,380.00	1.23	0.00	0.00
- ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์	8,630.14	0.73	0.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	<u>23,010.14</u>	<u>1.96</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
กำไรเฉพาะธุรกิจ	<u>39,099.01</u>	<u>3.33</u>	<u>10,190.00</u>	<u>3.60</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ขายป่าล้ม	46,833,028.7	100	48,947,539.0	100
	5		0	
หัก ต้นทุนขาย	45,402,011.7	96.9	47,846,428.4	97.7
	5	4	5	5
กำไรขั้นต้น	1,431,017.00	3.06	1,101,110.55	2.25
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าบริการช่างน้ำหนักรถ	3,980.00	0.01	3,640.00	0.01
- รายได้จากกรับบริจาค	15,000.00	0.03	15,000.00	0.03
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	18,980.00	0.04	18,640.00	0.04
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือนและค่าจ้าง	231,625.00	0.49	151,820.00	0.31
- ค่าล่วงเวลา	0.00	0.00	11,496.00	0.02
- ค่าไม้กวาดลานเทพาลัม	2,130.00	0.01	0.00	0.00
- ค่ารถไถดินป่าล้ม	1,400.00	0.00	1,300.00	0.00
- ค่าตรวจสอบน้ำหนักเครื่องชั่ง	0.00	0.00	7,000.00	0.01
- ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์	33,100.00	0.07	44,799.00	0.09
- ค่าเสื่อมราคา-อาคารและสิ่งปลูก	44,300.00	0.10	44,300.00	0.09
สร้าง				
- ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์โรงงาน	40,808.17	0.09	36,836.00	0.08
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	353,363.17	0.76	297,551.00	0.60
กำไรเฉพาะธุรกิจ	1,096,633.83	2.34	822,199.55	1.69

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	10,898.35	0.02	8,089.78	0.02
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	2,150.00	0.01	2,700.00	0.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	112,000.56	0.23	581.45	0.00
	<u>125,048.91</u>	<u>0.26</u>	<u>11,371.23</u>	<u>0.02</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือน	220,800.00	0.46	182,697.00	0.37
ค่าล่วงเวลา	0.00	0.00	944.00	0.00
ค่ารับรอง	11,629.00	0.02	12,201.00	0.02
ค่าเบี้ยประชุม	16,250.00	0.03	0.00	0.00
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะกรรมการ	16,250.00	0.03	0.00	0.00
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	27,781.00	0.06	28,264.00	0.06
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	35,730.00	0.07	12,914.00	0.03
ค่าใช้จ่ายในการประชุมกรรมการ	6,665.00	0.02	4,285.00	0.01
ค่าเสื่อมราคา – อาคารสำนักงานและสิ่งปลูกสร้าง	29,906.00	0.06	29,906.00	0.06
ค่าเสื่อมราคา – เครื่องใช้สำนักงาน	14,999.40	0.03	10,660.82	0.02
เงินสมทบประกันสังคม	10,231.00	0.02	8,904.00	0.02
ค่าน้ำ – ค่าไฟฟ้า	49,960.42	0.10	20,949.00	0.04
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	160,000.03	0.33	164,233.44	0.33
ค่าการกุศลสาธารณะ	2,100.00	0.00	500.00	0.00
ค่าวัสดุสำนักงาน	4,247.00	0.01	5,173.00	0.01
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	60,000.00	0.13	57,200.00	0.12
ค่าโทรศัพท์	4,620.13	0.01	4,951.00	0.01
ค่าตอบแทน	60,000.00	0.13	60,000.00	0.12
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสินทรัพย์	9,600.00	0.02	1,320.00	0.00
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	834.00	0.00	300.00	0.00
ค่าตัดจ่ายสิทธิการใช้ซอฟต์แวร์	3,600.00	0.01	3,600.00	0.01
ค่าเบี้ยประกันภัย	0.00	0.00	4,019.99	0.01
ค่าทำป้าย	14,120.00	0.03	0.00	0.00
ค่าปรับปรุงสถานที่	16,550.00	0.04	0.00	0.00
ค่าธรรมเนียมเช็ค	300.00	0.01	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	42,106.25	0.09	23,378.96	0.05
	<u>818,279.23</u>	<u>1.70</u>	<u>636,401.21</u>	<u>1.29</u>

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
งบต้นทุนขาย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

	<u>ปี 2556</u>	<u>ปี 2555</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		
ประเภทการเกษตร		
สินค้ำคงเหลือต้นปี	6,970.00	137,470.00
<u>บวก</u> ซื้อปุ๋ย	1,347,900.00	63,000.00
ซื้ออุปกรณ์การเกษตร	128,340.00	79,350.00
ซื้อเคมีเกษตร	245,800.00	0.00
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	7,000.00	0.00
รวม	<u>1,736,010.00</u>	<u>279,820.00</u>
<u>หัก</u> สินค้ำคงเหลือสิ้นปี	<u>624,969.15</u>	<u>6,970.00</u>
ต้นทุนขาย	<u>1,111,040.85</u>	<u>272,850.00</u>
 ธุรกิจรวบรวมผลผลิต		
สินค้ำคงเหลือต้นปี	0.00	0.00
<u>บวก</u> ซื้อปาล์ม	45,384,617.75	47,816,298.75
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	17,394.00	30,129.70
รวม	<u>45,402,011.75</u>	<u>47,846,428.45</u>
<u>หัก</u> สินค้ำคงเหลือสิ้นปี	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
ต้นทุนขาย	<u>45,402,011.75</u>	<u>47,846,428.45</u>
รวมต้นทุนขาย	<u><u>46,513,052.60</u></u>	<u><u>48,119,278.45</u></u>

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน
- ค่าเสื่อมราคาและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรง ในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดิน
- สหกรณ์ได้รับบริจาคเงินจากบริษัท สุขสมบูรณ์ จำกัด จำนวน 150,000.00 บาท เพื่อสมทบสร้างลานจอดรถปาล์ม โดยบันทึกบัญชีสินทรัพย์ และคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด จำนวน 15,000.00 บาท และบันทึกบัญชีรายได้จากการรับบริจาคจำนวน 15,000.00 บาท ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยสินทรัพย์ที่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้รับบริจาคหรืออุดหนุน พ.ศ. 2547
- สิทธิการใช้ซอฟต์แวร์ตัดจ่ายในอัตราร้อยละ 20 เริ่ม 15 กรกฎาคม 2555

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	<u>ปี 2556</u>	<u>ปี 2555</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินสด	96,927.55	55.30
เงินฝากธนาคาร – ออมทรัพย์	2,860,205.17	1,995,888.38
เงินฝากธนาคาร – กระแสรายวัน	10,000.00	0.00
รวม	<u>2,967,132.72</u>	<u>1,995,943.68</u>

3. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ปี 2556</u>	<u>ปี 2555</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินทรองจ่ายค่าขนส่ง	7,653.00	4,389.00
เงินทรองจ่ายค่าสวัสดิการ	3,826.50	2,194.50
รวม	<u>11,479.50</u>	<u>6,583.50</u>

4. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ปี 2556</u>	<u>ปี 2555</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ที่ดิน	1,498,259.00	1,498,259.00
อาคารสำนักงาน	400,000.00	400,000.00
อาคารบ้านพักคนงาน	120,000.00	120,000.00
ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	99,060.00	99,060.00
ลานจอดรถเทปาล์ม	383,000.00	383,000.00
อุปกรณ์โรงงาน	389,580.00	354,180.00
เครื่องใช้สำนักงาน	86,010.00	60,900.00
รวม	<u>2,975,909.00</u>	<u>2,915,399.00</u>
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>363,146.90</u>	<u>233,133.33</u>
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	<u>2,612,762.10</u>	<u>2,682,265.67</u>

ค่าเสื่อมราคาสะสม แยกเป็นค่าเสื่อมราคาสะสมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 213,075.77 บาท
 ค่าเสื่อมราคาสะสมอุปกรณ์โรงงาน จำนวน 116,070.52 บาท และค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน จำนวน
 34,000.61 บาท

5. หนี้สินหมุนเวียน ประกอบด้วย

	<u>ปี 2556</u>	<u>ปี 2555</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เจ้าหนี้เงินยืมตรง	2,373.00	4,000.00
ดอกเบี้ยค้างจ่ายเงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์	8,630.14	0.00
เงินปันผลค้างจ่าย	12,705.00	0.00
รวม	<u>23,708.14</u>	<u>4,000.00</u>

6. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ ประกอบด้วย

	<u>ปี 2556</u>	<u>ปี 2555</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ทุนศึกษาอบรม	1,310.00	0.00
ทุนสะสมเพื่อขยายงาน	2,593.30	0.00
ทุนเพื่อการสงเคราะห์	5,000.00	0.00
รวม	<u>8,903.30</u>	<u>0.00</u>

7. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยเดือนธันวาคม 2556 ในอัตราร้อยละ 54.60 ของยอดเงินฝากทั้งหมด ซึ่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือนไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่ง และไม่เกินร้อยละสิบของยอดเงินรับฝากทั้งหมด

สหกรณ์สวนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

	หมายเหตุ	บาท
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	3	3,204,443.10
ลูกหนี้การค้า		422,562.75
สินค้าคงเหลือ		215,343.17
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4	19,693.50
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>3,862,042.52</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	5	3,029,723.22
สิทธิการใช้ซอฟต์แวร์		7,200.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>3,036,923.22</u>
รวมสินทรัพย์		<u>6,898,965.74</u>
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะสั้น	6	500,000.00
เจ้าหนี้การค้า		243,200.00
เงินรับฝากออมทรัพย์ – สหกรณ์การเกษตรเมืองตราด จำกัด		4,000,000.00
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย		10,000.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7	20,600.22
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>4,773,800.22</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
รายได้จากการรับบริจาคการรับรู้		94,931.51
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>94,931.51</u>
รวมหนี้สิน		<u>4,868,731.73</u>
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		902,440.00
ทุนสำรอง		53,000.00
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ	8	135,165.77
กำไรสุทธิประจำปี		939,628.24
รวมทุนของสหกรณ์		<u>2,030,234.01</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		<u>6,898,965.74</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

	<u>บาท</u>	<u>%</u>
ขาย	80,836,749.75	100
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	78,577,446.48	97.20
กำไรขั้นต้น	2,259,303.27	2.80
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ	22,100.00	0.03
	2,281,403.27	2.83
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	460,179.95	0.57
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-2)	1,821,223.32	2.26
<u>บวก</u> รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	12,532.46	0.01
รวม	1,833,755.78	2.27
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	894,127.54	1.11
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	939,628.24	1.16

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	<u>บาท</u>	<u>%</u>
ขายสินค้าประเภทการเกษตร		
ขายปื๋ย	1,865,200.00	70.98
ขายอุปกรณ์การเกษตร	229,160.00	8.72
ขายเคมีการเกษตร	533,410.00	20.30
รวม	2,627,770.00	100
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย	2,453,085.98	93.35
กำไรขั้นต้น	174,684.02	6.65
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ		
- ค่าแรงยกปื๋ย	3,870.00	0.15
- ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์	16,541.09	0.63
- ค่าเสื่อมราคา – อาคารโรงปื๋ย	9,119.81	0.35
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	29,530.90	1.13
กำไรเฉพาะธุรกิจ	145,153.12	5.52

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต

	บาท	%
ขายป่าล้ม	78,208,979.75	100
หัก ต้นทุนขาย	76,124,360.50	97.33
กำไรขั้นต้น	2,084,619.25	2.67
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ		
- รายได้ค่าช่างน้ำหนักรถ	7,100.00	0.01
- รายได้จากกรับบริจาค	15,000.00	0.02
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	22,100.00	0.03
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ		
- เงินเดือนและค่าจ้าง	294,750.00	0.38
- ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์	41,990.00	0.05
- ค่ารถไถดัดป่าล้ม	4,700.00	0.01
- ค่าเสื่อมราคา-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	44,300.00	0.06
- ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์โรงงาน	44,909.05	0.06
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	430,649.05	0.56
กำไรเฉพาะธุรกิจ	1,676,070.20	2.14

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดรายได้อื่น

	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	9,982.46	0.01
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	2,550.00	0.00
	12,532.46	0.01

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	<u>บาท</u>	<u>%</u>
เงินเดือน	239,350.00	0.30
ค่าเบี้ยประชุม	35,050.00	0.04
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะกรรมการ	500.00	0.00
ค่ารับรอง	18,310.50	0.02
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	24,666.00	0.03
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	30,537.00	0.04
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	120.00	0.00
ค่าเสื่อมราคา – เครื่องใช้สำนักงาน	25,516.82	0.03
ค่าเสื่อมราคา – อาคารสำนักงานและสิ่งปลูกสร้าง	29,906.00	0.04
เงินสมทบประกันสังคม	10,720.00	0.01
ค่าน้ำ – ค่าไฟฟ้า	55,378.49	0.07
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากออมทรัพย์	160,000.00	0.20
ค่าวัสดุสำนักงาน	13,056.00	0.02
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	88,000.00	0.11
ค่าโทรศัพท์	4,683.48	0.01
ค่าตอบแทน	67,200.00	0.08
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสินทรัพย์	12,205.00	0.02
ค่าทำป้าย	10,200.00	0.01
ค่าธรรมเนียมเช็ก	230.00	0.00
ค่าตัดจ่ายสิทธิการใช้ซอฟต์แวร์	3,600.00	0.00
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	64,898.25	0.08
	<u>894,127.54</u>	<u>1.11</u>

สหกรณ์ส่วนปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด
งบต้นทุนขาย/บริการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

	<u>บาท</u>
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	
ประเภทการเกษตร	
สินค้าคงเหลือต้นปี	624,969.15
<u>บวก</u> ซื้อปุ๋ย	1,396,700.00
ซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	205,360.00
ซื้อเคมีเกษตร	441,400.00
รวม	<u>2,668,429.15</u>
<u>หัก</u> สินค้าคงเหลือสิ้นปี	
- สภาพปกติ	215,343.17
ต้นทุนขาย	<u>2,453,085.98</u>
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	
ผลิตผลคงเหลือต้นปี	0.00
<u>บวก</u> ซื้อปาล์ม	76,088,788.50
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	35,572.00
รวม	<u>76,124,360.50</u>
<u>หัก</u> ผลิตผลคงเหลือสิ้นปี	
- สภาพปกติ	0.00
ต้นทุนขาย	<u>76,124,360.50</u>
รวมต้นทุนขาย	<u>78,577,446.48</u>

สหกรณ์ส่วนป่าลุ่มน้ำมันจังหวัดตราด จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
- ค่าเสื่อมราคาและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรง ในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดิน
- สิทธิการใช้ซอฟต์แวร์ตัดจ่ายเป็นรายปี ในระยะเวลา 5 ปี

2. สหกรณ์จัดทำงบการเงินรูปแบบใหม่เพื่อให้การจัดทำงบการเงินของสหกรณ์เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน และถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันตามคู่มือการจัดทำงบการเงินสหกรณ์ประเภท การเกษตรที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด งบการเงินปีปัจจุบันจึงไม่ได้จัดทำข้อมูลเปรียบเทียบกับปีก่อน

3. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	<u>บาท</u>
เงินสด	63,785.72
เงินฝากธนาคาร	
ออมทรัพย์	3,140,657.38
รวม	<u>3,204,443.10</u>

4. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>บาท</u>
เงินทรองจ่ายค่าขนส่ง	13,129.00
เงินทรองจ่ายค่าสวัสดิการ	6,564.50
รวม	<u>19,693.50</u>

5. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>บาท</u>
ที่ดิน	1,498,259.00
อาคารสำนักงาน	400,000.00
อาคารบ้านพักคนงาน	120,000.00
อาคารโรงปุ๋ย	475,532.80
ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	99,060.00
ลานจอดรถเทพาลัม	383,000.00
อุปกรณ์โรงงาน	403,880.00
เครื่องใช้สำนักงาน	166,890.00
รวม	3,546,621.80
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	516,898.58
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	<u>3,029,723.22</u>

ค่าเสื่อมราคาสะสม แยกเป็นค่าเสื่อมราคาสะสมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 296,401.58 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสมอุปกรณ์โรงงาน จำนวน 160,979.57 บาท และค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน จำนวน 59,517.43 บาท

6. เงินกู้ยืมระยะสั้น ประกอบด้วย

	<u>บาท</u>
เงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์	500,000.00
ระหว่างปีสหกรณ์กู้ยืมเงินจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 500,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.50 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินการเป็นหลักประกัน	

7. หนี้สินหมุนเวียน ประกอบด้วย

	<u>บาท</u>
เจ้าหนี้เงินยืมทตรง	2,373.00
ดอกเบี้ยค้างจ่ายเงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์	7,767.12
เงินปันผลค้างจ่าย	6,420.00
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	4,040.10
รวม	<u>20,600.22</u>

8. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ ประกอบด้วย

	บาท
ทุนศึกษาอบรม	16,310.00
ทุนเพื่อการสงเคราะห์	11,150.00
ทุนสะสมเพื่อขยายงาน	107,705.77
รวม	135,165.77

ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2553 (ขนาดกลาง)	ปี 2554 (ขนาดใหญ่)	ปี 2555 (ขนาดใหญ่)	ปี 2556 (ขนาดใหญ่)	ปี 2557 (ขนาดใหญ่ มาก)
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อความเสี่ยง (Capital Strength)					
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	0.96	1.00	0.62	0.85	1.23
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.16	0.13	0.10	0.07	0.04
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ (%)	3.96	11.18	7.07	5.27	12.36
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	-4.26	2.04	12.03	35.78	18.84
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	4.82	20.98	7.12	7.02	7.33
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)					
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้า (%)	36.83	33.11	17.08	17.60	15.96
2.2 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	0.78	4.57	1.77	0.78	0.14
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	2.42	10.22	4.38	4.00	3.33
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	-0.23	6.42	8.92	17.35	15.85
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการ บริหาร (Management Ability)					
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	-10.70	27.21	19.14	-6.01	4.67
มิติที่ 4 การทากาไร (Earning Sufficiency)					
4.1 กาไร (ขาดทุน)ต่อสมาชิก (บาท)	45.71	1,497.02	1,021.75	1,509.34	6,199.06
4.2 เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	587.61	4,258.79	12,864.02	22,182.65	131,585.37
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	970.63	7,702.10	16,317.90	25,930.84	151,111.90

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2553 (ขนาดกลาง)	ปี 2554 (ขนาดใหญ่)	ปี 2555 (ขนาดใหญ่)	ปี 2556 (ขนาดใหญ่)	ปี 2557 (ขนาดใหญ่ มาก)
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	65.24	38.58	45.68	44.94	22.96
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	13.82	4.69	10.05	5.16	10.27
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	-6.23	5.57	11.43	1.48	16.69
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	50.12	39.36	-12.24	10.86	13.48
4.8 อัตรากำไร(ขาดทุน)สุทธิ	3.12	2.25	2.50	5.15	24.12
มิตินี้ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)					
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	2.48	2.04	2.06	1.39	0.45
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	17.43	17.63	20.78	16.71	14.13
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	20.94	20.71	17.57	21.84	25.83
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตาม กำหนด	63.17	66.89	82.92	82.40	84.04

เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2556

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร						คะแนนรวม 3 ตัวแปร ชี้วัดขนาดสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร	
ทุนดำเนินงาน		รายได้ธุรกิจหลัก		สมาชิก		ช่วง คะแนน รวม	ขนาด สหกรณ์
ช่วงข้อมูล หน่วย:บาท	คะแนน	ช่วงข้อมูล หน่วย:บาท	คะแนน	ช่วง ข้อมูล หน่วย: คน	คะแนน		
0	0	0	0	0	0		
>0-6,000	1	>0-5,000	1	1-28	1		
>6,000-30,000	2	>5,000-23,000	2	29-55	2		
>30,000-145,000	3	>23,000-107,000	3	56-108	3	1-6	เล็ก
>145,000-706,000	4	>107,000-500,000	4	109-213	4	7-12	กลาง
>706,000-3,440,000	5	>500,000-2,324,000	5	214-420	5	13-18	ใหญ่
>3,440,000- 16,770,000	6	>2,324,000- 10,807,000	6	421-828	6	19-24	ใหญ่
>16,770,000- 81,760,000	7	>10,807,000- 50,262,000	7	829- >1,633	7		มาก
>81,760,000	8	>50,262,000	8		8		

หมายเหตุ : การใช้เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

1. ให้พิจารณาว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการวัดขนาดนั้นมีช่วงทุนดำเนินงาน รายได้ธุรกิจหลักและจำนวนสมาชิกอยู่ในช่วงใดแล้วให้ระดับคะแนนในแต่ละรายการ
2. หาคะแนนรวมของทั้ง 3 รายการแล้วพิจารณาว่าคะแนนรวมตกอยู่ในช่วงของสหกรณ์ขนาดใดก็จะทราบขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้นๆ

สมาชิก หมายถึง จำนวนสมาชิก

ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วย หนี้สินและทุนของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

รายได้ธุรกิจ หมายถึง รายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยรับธุรกิจสินเชื่อ ยอดขายจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ยอดขายจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต/แปรรูป และยอดรายได้จากธุรกิจให้บริการ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสุชาดา สุขประเสริฐ
วัน เดือน ปีเกิด	11 ธันวาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดตราด
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2544 ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เศรษฐศาสตร์-สหกรณ์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตราด
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

